

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

HANDELINGEN

29-30-31-32

VERGADERINGENVANMAART1995

ACTUELE VRAGEN

DECREET ERKENNING EN SUBSIDIERING SPORTDIENSTEN

DECREET GOEDKEURING PROTOCOL RECHTEN VAN DE MENS
EN AFSCHAFFING DOODSTRAF

DECREET GOEDKEURING VERDRAG NEDERLAND SCHELDEREGLEMENT

DECREET HUISARTSENGENEESKUNDE

DECREET OPRICHTING ONDERHANDELINGSCOMITES
VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

DECREET OPRICHTING VLAAMSE OPERA

DECREET PROFYLAXE VAN BESMETTELIJKE ZIEKTEN

DECREET WIJZIGING ORGANIEKE WET OCMW

HST-PROJECT

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING

RESOLUTIE BETREFFENDE SAMENWERKINGSAKKOORD BENELUXRAAD

SAMENWERKINGSAKKOORDEN MET POLEN, HONGARIJE, MONGOLIE

VRAGEN OM UITLEG

Inhoud

Nr. 29 **Dinsdag 21 maart 1995**

Berichten van verhindering, blz. 1297

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 1297

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 1297

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1297

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1298
Overneming, blz. 1298
Intrekking, blz. 1299

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Verslag van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Rapport van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Verslagen

Indiening, blz. 1300

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 1301

Verzoekschriften

Indiening en verwijzing, blz. 1301

Kennisgevingen van de Vlaamse regering

Indiening, blz. 1301

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1301

Kennisgeving van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1302

Kennisgeving van de Vlaamse Geschillenraad

Indiening en verwijzing, blz. 1302

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1302

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1302

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 1302

Samenstelling van commissies en een werkgroep

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1302

Mededeling van de Vlaamse regering

Debat, blz. 1303

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, E. Van Vaerenbergh, F. De

winter, E. Van Rompuy, H. De Croo, L. Hancké en minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1313

Bijlage

Vraag om uitleg van de heer P. Luyten tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het onderwijsvoorraagsbeleid, blz. 1316

Vraag om uitleg van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de uitzendingen van TFI op de Vlaamse kabel, blz. 1320

Vraag om uitleg van de heer J. Vandeurzen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de stand van zaken met betrekking tot de genoten rentevermindering van mijnwerkersleningen, blz. 1322

Vraag om uitleg van mevrouw M.-J. Bauwen tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de terugbetaling van de vervoerskosten van het gemeenschappelijk vervoer aan de personeelsleden in het onderwijs en de PMS-centra, blz. 1324

Nr. 30 **Woensdag 22 maart 1995**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1327

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Polen, opge maakt in Warschau op 6 juni 1994 — 659 (1994-1995) - Nrs 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1327

Sprekers : de heer H. Suykerbuyk, verslaggever en minister-president L. Van den Brande
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1328

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije, opge maakt in Boedapest op 3 oktober 1994 — 694 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1328

Sprekers : de heer H. Suykerbuyk, verslaggever en minister-president L. Van den Brande
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1329

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende overeenkomst :

Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Mongolië, ondertekend te Brussel op 3 maart 1992

— 695 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1329

Sprekers : de heer D. Van der Maelen, verslaggever en minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1330

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad

— 693 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Bespreking, blz. 1330

Sprekers : mevrouw R. Van Cleuvenbergen, verslaggever, de heren L. Dierickx, H. Suykerbuyk, S. Platteau, P. Van Grembergen en minister-president L. Van den Brande

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het zesde protocol bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden inzake de afschaffing van de doodstraf ondertekend te Straatsburg op 28 april 1983

— 592 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1339

Spreker : de heer F. Cauwenberghs, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1339

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Vlaamse Gewest tot herziening van het Reglement ter uitvoering van artikel IX van het tractaat van 19 april 1839 en van Hoofdstuk II, Afdelingen 1 en 2, van het tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop (Scheldereglement)

— 715 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1339

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1339

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap om de organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren, en andere bepalingen betreffende de universiteiten

— 691 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 1340

Sprekers : mevrouw A. Leysen, verslaggever, de heren J. Valkeniers, L. Dierickx, J. Tavernier en minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1347

Sprekers : de heren L. Appeltans en J. Valkeniers

Ontwerp van decreet tot oprichting van

onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs

— 703 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 1350

Sprekers : de heer J. De Meyer, verslaggever, de heren R. Deswaene, J. Tavernier, G. Annemans, R. Swinnen, L. Appeltans, A. Denys en minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1357

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1367

Bijlage

Vraag om uitleg van de heer L. Goutry tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het experiment sociale werkplaatsen, blz. 1370

Vraag om uitleg van de heer J. Vandeurzen tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de verdeling van de middelen voor kankerpreventie, blz. 1372

Nr. 31 **Woensdag 22 maart 1995**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1377

Motie van orde

Voorstel tot verwijzing naar commissie, blz. 1377

Spreker : de heer J. Vandeurzen

Ontwerp van **decreet** tot oprichting van de Vlaamse opera

— 699 (1994-1995) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 1377

Sprekers : de heer L. Dierickx, verslaggever, de heer M. Seghers en minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1381

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1386

Voorstel van decreet van de heren F. Cauwenberghs en A. Schellens houdende erkenning en subsidiëring van de gemeentelijke sportdiensten, de provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

— 527 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 7

Algemene bespreking, blz. 1387

Spreker : de heer L. Goutry, verslaggever, de heren L. Pierco, F. Cauwenberghs, A. Schellens, A. Denys, J. De Roo, J. Caudron en minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1394

Ontwerp van decreet betreffende de profylaxe van besmettelijke ziekten

— 672 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1398

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1398

Voorstel van decreet van de heer B. Vandendriessche houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

— 645 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1400

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1400

Interpellaties (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het tracé van de TGV ten noorden van Antwerpen

Interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de afbraak van de binnenlandse trein ten voordele van de TGV, blz. 1400

Sprekers : de heren G. Annemans H. Van Dienderen J. Ansoms A. Van Aperen, L. Van Nieuwenhuysen, minister T. Kelchtermans en minister J. Sauwens

Met redenen omklede motie, blz. 1410

Regeling van **de werkzaamheden**, blz. 1410

Nr. 32 **Donderdag 23 maart 1995**

Berichten van verhindering, blz. 1413

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering Vlaamse minister van Economie, KMO Wetenschapsbeleid, Energie en Externe betrekkingen, over het Agusta-dossier, blz. 1414

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering Vlaamse minister van Economie KMO Wetenschapsbeleid, Energie en Externe betrekkingen, over de informatiecampagne "Wegwijs in Vlaanderen", blz. 1414

Actuele vraag van de heer J. Sleeckx tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de sociale onrust bij Limburgse mijnwerkers gelet op de uitdovende functie van de NV Mijnen, blz. 1415

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en

Externe Betrekkingen, over de zin van twee informatiesnelwegen in Vlaanderen, blz. 1416

Actuele vraag van de heer E. Van Vaeckenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de organisatie van de verkiezingen voor het Vlaams parlement, blz. 1417

Actuele vraag van de heer L. Goutry tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de verdere financiering van de experimenten van de sociale werkplaatsen, blz. 1418

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over spuitenmilprogramma's, blz. 1419

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goev tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de aanmoedigingspremie voor loopbaanonderbreking in het kader van palliatief verlof, blz. 1421

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de problematiek inzake de NV Liefkenshoek, blz. 1421

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over een grensoverschrijdende MER over de verdieping van de Schelde, blz. 1422

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de toepassing van de overgangmaatregelen met betrekking tot de onvulreel en het minidecreet in de decreten van 13 juli 1994, blz. 1424

Actuele vraag van de heer E. Van Vaeckenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en *Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de vertegenwoordiging van meerderjarigen zonder beschermd statuut in de gebruikersorganen van welzijnsinstellingen, blz. 1424

Voorstel van resolutie van de heer J. De Mol betreffende het onderzoek van het contract inzake de aëroteledetectische waarnemingen langs de Belgische kust

— 688 (1994-1995) – Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 1425

Sprekers : de heer J. Leclercq, verslaggever, de heer J. De Mol, mevrouw V. Dua, de heren A. Denys, E. Van Rompuy, V. Vautmans, R. Van Hooland, W. Verreycken en minister T. Kelchtermans

Voorstel van decreet van de heer J. Van

deurzen c.s. houdende verbetering van de samenwerkingsmogelijkheden van openbare ziekenhuizen
— 530 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3
Voorstel tot verwijzing naar commissie, blz. 1429

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Polen, opge maakt in Warschau op 6 juni 1994
— 659 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1429

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije, opge maakt in Boedapest op 3 oktober 1994
— 694 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1431

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende overeenkomst : Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Mongolië, ondertekend te Brussel op 3 maart 1992
— 695 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1432
Spreker : de heer A. Kempinaire

Voorstel van resolutie van de heer H. Suvkerbuvk c.s. betreffende de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad
— 693 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 4
Aangehouden stemmings, blz. 1433
Spreker : de heer S. Platteau
Hoofdelijke stemming, blz. 1435
Spreker : de heer K. Van Overmeire

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap om de organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren, en andere bepalingen betreffende de universiteiten
— 691 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 7
Aangehouden stemmings, blz. 1436
Spreker : de heer J. Valkeniers
Hoofdelijke stemming, blz. 1437

Ontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs
— 703 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 5
Aangehouden stemmings, blz. 1438
Sprekers : de heren R. Deswaene, J. Tavernier, L. Appeltans en A. Denys
Hoofdelijke stemming, blz. 1453

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het zesde protocol bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden inzake de afschaffing van de doodstraf ondertekend te Straatsburg op 28

april 1983
— 592 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1455
Sprekers : de heer F. Dewinter en minister J. Sauwens

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Vlaamse Gewest tot herziening van het Reelement ter uitvoering van artikel IX van het tractaat van 19 april 1839 en van Hoofdstuk II, Afdelingen 1 en 2, van het tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop (Scheldereglement)
— 715 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1457

Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse opera
— 699 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 1458

Voorstel van decreet van de heren F. Cauwenberghs en A. Schellens houdende erkenning en subsidiëring van de gemeentelijke snordiensten, de provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie
— 527 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 8
Aangehouden stemmings, blz. 1459
Hoofdelijke stemming, blz. 1461
Sprekers : de heren L. Barbé en J. Caudron

Ontwerp van decreet betreffende de profylaxe van besmettelijke ziekten
— 672 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1462

Voorstel van decreet van de heer B. Vandendriessche houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn
— 645 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1463
Spreker : de heer H. Olaerts

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 14 februari 1995 door de heer H. Van Dienderen in commissie gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de verdieping van de Schelde
— 692 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1464
Sprekers : de heren H. Van Dienderen en F. Dewinter

Met redenen omklede motie van de heer F. Vergote c.s. tot besluit van de op 21 februari 1995 door de heer F. Vergote in commissie gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-presi-

dent van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de problematiek van de sierteelt
— 697 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1466

Met redenen omklede motie van mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke c.s. tot besluit van de op 21 februari 1995 door mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke in commissie gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de subsidiëring van bedrijven uit Zuidoost-Azië door het Waalse Gewest
— 698 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1467

Met redenen omklede motie van mevrouw A. De Maght-Aelbrecht tot besluit van de op 21 februari 1995 door mevrouw A. De Maght-Aelbrecht in commissie gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het bibliotheekdecreet en de bepaling van het programmadecreet 1995
— 701 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1468

Met redenen omklede motie van de heer L. Pierco tot besluit van de op 23 februari 1995 door de heer L. Pierco in commissie gehouden interpellatie tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de peer-review van de VITO-studie rond drankverpakkingen
— 704 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1470
Spreker : de heer L. Pierco

Met redenen omklede motie van de heer F. Dewinter tot besluit van de op 23 februari 1995 door de heer F. Dewinter gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over uitspraken van de minister-president betreffende de mogelijke federalisering van bepaalde takken uit de sociale zekerheidssector
— 705 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 1471

Sprekers : de heer F. Dewinter en minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie van de heer L. Barbé tot besluit van de op 23 februari 1995 door de heer L. Barbé in commissie gehouden interpellatie tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over tussenkomsten bij de Vlaamse Milieumaat-

schappij inzake de milieuheffingen

— 708 (1994-1995) -Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1473

Spreker : de heer L. Barbé

Met redenen omklede motie van de heer M. Maertens c.s. tot besluit van de op 9 maart 1995 door de heer M. Maertens in commissie gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de werking van de Raad voor Taaladvies en de Taaltelefoon

— 725 (1994-1995) -Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1474

Spreker : de heer M. Maertens

Met redenen omklede motie van de heren W. Verreycken en F. De Man tot besluit van de op 10 maart 1995 door de heer F. De Man in commissie gehouden interpellatie tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de uitreiking van arbeidskaarten aan vreemdelin-

gen

— 726 (1994-1995) -Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1475

Motie van aanbeveling van de heer B. Vandendriessche c.s. tot besluit van het op 22 februari 1995 gehouden debat over de beleidsbrief Ouderenbeleid

— 565 (1993-1994) - Nr. 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1476

Motie van aanbeveling van de heren B. Vandendriessche en E. Schuermans c.s. tot besluit van het op 22 februari 1995 gehouden debat over het onderwerp van algemeen belang betreffende de werkgelegenheid

— 706 (1994-1995) -Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1478

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1479

Bijlage

Vraag om uitleg van mevrouw M.-J. Bauwen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel

en Staatshervorming, over het gunnen door De Lijn van vervoerscontracten aan privé-exploitanten, blz. 1482

Vraag om uitleg van mevrouw M.-J. Bauwen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, betreffende het politiek verlof bij De Lijn, blz. 1486

Vraag om uitleg van mevrouw M.-J. Bauwen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over alternatieve vervoerwijzen op de Noord-Zuidverbinding, blz. 1488

Voorzitter : de heer M. Olivier, ondervoorzitter

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 9.36 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

E. Baldewijns, J. De Bremaeker, J. De Seranno, M. Tyberghien-Vandenbussche, J. Van Looy : gezondheidsredenen ;

G. Versnick : buitenslands ;

J. Caubergs, F. De Man : ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Polen, opgemaakt in Warschau op 6 juni 1994

— 659 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Polen, opgemaakt in Warschau op 6 juni 1994.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Suykerbuyk, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik zal u kort verslag uitbrengen over de commissiewerkzaamheden in verband met de goedkeuring van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de regering van Polen.

De minister heeft in de commissie de betekenis van dit akkoord uitvoerig toegelicht. Het gaat hier over het eerste verdrag dat door één gemeenschap wordt gesloten. Op Europees vlak is dit tevens het eerste regionaal verdrag, want enkel in België beschikken de deelstaten over een dergelijke internationale bevoegdheid. Historisch gezien is deze overeenkomst van zeer groot belang.

De minister vermeldde ook dat het verdrag tot stand is gekomen na een nogal lange voorbereidingsfase, want de eerste contacten tussen Vlaanderen en Polen vonden reeds plaats in 1989. Geleidelijk aan werden die contacten uitgebreid, zodat men

deze overeenkomst op 15 december 1993 kon ondertekenen.

Inhoudelijk verwijs ik naar het verslag, waaruit blijkt dat men nogal een brede waaier van bevoegdheden op het oog heeft. Verwijzende naar de bespreking die erop is gevolgd, wens ik drie punten aan te halen.

Ten eerste werd met nadruk de draagwijdte van de internationaal rechterlijke bevoegdheden van Vlaanderen onderstreept - ik heb dit al aangehaald toen ik verwees naar de historiek.

Ten tweede werd door een lid opgemerkt dat men vanuit de invalshoek van de investeerders en werknemers de samenwerking - al hoopt men dat ze goed zal zijn en vruchten zal afwerpen - toch moet relativeren. Onder meer de zeer hoge inflatie en het daaruit voortvloeiende gebrek aan koopkracht houdt een hypothek in die weegt op wat de investeerders in het kader van deze overeenkomst kunnen doen en willen bereiken. De minister gaf dit toe, maar hij heeft gezegd, meer op de langere termijn inspelend, dat men dit op kortere termijn moet aanvaarden.

Ten derde is er de problematiek van de gemengde commissies, die instaan voor de uitvoering van het akkoord. Er werd voor gepleit dit niet binnen de traditionele ambtenarij te houden, maar open te trekken. Zodoende kan een breed veld van geïnteresseerden en medewerkers via deze

Suykerbuyk

gemengde commissie aan de uitvoering van het verdrag participeren.

Dit zijn mijns inziens de drie fundamentele opmerkingen die tijdens de bespreking naar voren werden gebracht. De stemming wees uit dat men met eenparigheid van stemmen aan deze overeenkomst goedkeuring kon hechten.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens de heer Suykerbuyk te bedanken voor het uitstekend verslag dat hij in zijn persoonlijke traditie heeft gebracht, waarbij hij in de plenaire vergadering meteen de nodige inzichten heeft gegeven.

Inzake dit agendapunt onderstreep ik dat het hier niet alleen in de Belgische federale context maar ook in het Europese gegeven om een primeur gaat. Het doet mij genoegen dat er een overeenkomst is met Polen, omdat er al altijd enige affectieve banden met Polen hebben bestaan. Het verheugt mij dat het hart en het verstand elkaar vinden waardoor een concrete samenwerking tot stand komt.

Ik ben ervan overtuigd dat de Raad dit ontwerp van verdrag bij unanimité zal goedkeuren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Polen, opgemaakt in Warschau op 6 juni 1994.

Enig artikel

De samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Polen, opgemaakt in Warschau op 6 juni 1994, zal volkomen uitwerking hebben.

Geen opmerkingen?

-Aangenomen

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgennamiddag de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije, opgemaakt in Boedapest op 3 oktober 1994 – 694 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije, opgemaakt in Boedapest op 3 oktober 1994.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Suykerbuyk, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, gelet op het verslag dat ik bij de vorige overeenkomst heb uitgebracht kan ik het kort houden.

Ook hier heeft de minister verwezen naar de historiek en de nadruk gelegd op het feit dat zowel het vorige als dit verdrag passen in een optiek

van een hechtere en meer gerichte samenwerking met Oost-Europa.

In het verslag kunnen de leden lezen wat het verdrag inhoudt.

Bij de bespreking werden drie punten aangehaald.

Er is op gewezen dat het verdrag voorziet in een wederzijdse logistieke ondersteuning, en meer bepaald is hierbij de opleiding van ambtenaren bedoeld. De minister heeft er in dat verband op gewezen dat deze opleiding en logistieke ondersteuning reeds in uitvoering zijn, en dat in 1994 delegaties van Hongaarse ambtenaren ons land hebben bezocht om de nodige ervaring en kennis van organisatiestructuren en werkmethode op te doen om ze eventueel in hun land toe te passen.

Ten tweede werd in het verdrag afgesproken dat Vlaanderen en Hongarije elkaar beschouwen als bevoorrechte partners voor samenwerking. Sommige leden vroegen zich af of dit niet een stijlfiguur is. De vraag rijst inderdaad wat hiervan nog de draagwijdte is, als men zich telkenmale opnieuw elkaars bevoorrechte partner noemt.

De minister-president verduidelijkte echter dat o.m. een concrete afspraak is gemaakt dat Vlaanderen zou bemiddelen bij de pogingen van Hongarije om tot de Europese Unie toe te treden, en bovendien zijn er afspraken gemaakt om standpunten van zowel Vlaanderen als Hongarije in verband met de Conferentie voor Veiligheid en Vrede op elkaar af te stemmen.

Ook hier werd de wens herhaald dat de gemengde commissies niet uitsluitend zouden bestaan uit ambtenaren, maar dat het brede werkveld van de diverse sectoren zou worden betrokken bij de uitvoering van dit akkoord.

Ik ben van mening dat wij in de toekomst ons niet alleen moeten bezinnen, maar ook een concreet systeem op het getouw dienen te zetten om

Suykerbuyk

voor de uitvoering en de opvolging van de gestemde verdragen een georganiseerde parlementaire aanwezigheid op te zetten.

Hierover moet in de eerste plaats worden beslist door de Vlaamse Raad zelf.

Terloops verwijs ik naar de Taalunie, waar het beleid tussen Vlaanderen en Nederland middels een interparlementaire commissie wordt geïnspireerd en gecontroleerd. Dit soort van commissie is een beter opvolgingsverband dan de werkgroep die wordt beoogd door het samenwerkingsverband met de republiek Hongarije. De samenwerking verloopt hier uitsluitend via de filter van de ambtenarij en van de gemengde commissie, die onmiddellijk verslag uitbrengen aan de regering. Dit is normaal, maar een inbreng van de volksvertegenwoordiging is evenwel in, nuttig en noodzakelijk, op voorwaarde dat hierdoor de efficiëntie van de uitvoering niet wordt geschaad.

Ten slotte vroeg een lid zich af of op het vlak van de betrekkingen tussen Vlaanderen en Hongarije het vraagstuk van de Hongaarse minderheid werd besproken. Iedereen weet dat de Hongaren te kampen hebben met een minderheidsprobleem en dat er in de buurlanden Slovakije, Roemenië en Servië een Hongaarse minderheid aanwezig is. De minister-president heeft in de commissie verklaard dat hij dit probleem wel degelijk heeft aangehaald. Hij heeft hierbij onder meer verwezen naar de Duitstalige minderheid in dit federale land. Indien dit probleem op het Europese niveau moet worden opgelost, kan een gemeenschappelijke samenwerking in het kader van deze overeenkomst tussen Vlaanderen en Hongarije, en andere landen die lid zijn van de Raad van Europa, ongetwijfeld bijdragen tot het correct situeren van het probleem van de minderheden. Dit punt werd uitgebreid besproken in de commissie en de mi-

nister-president heeft een zinvol antwoord gegeven. De commissie verklaarde zich akkoord met het standpunt tegenover het minderheidsprobleem dat door de minister-president werd toegelicht.

Het verdrag werd door de commissie eenparig aangenomen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik dank de heer Suykerbuyk voor zijn verslag.

Het is positief dat beide verdragen tijdens dezelfde vergadering kunnen worden behandeld omdat op deze manier de prioritaire samenwerking met Polen en Hongarije wordt benadrukt.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije, opgemaakt in Boedapest op 3 oktober 1994.

Enig artikel

Het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije, opgemaakt in Boedapest op 3 oktober 1994, zal volkomen uitwerking hebben.

— *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgennamiddag de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van de volgende overeenkomst : Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Mongolië, ondertekend te Brussel op 3 maart 1992
— 695 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende overeenkomst : Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Mongolië, ondertekend te Brussel op 3 maart 1992.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van der Maelen, verslaggever, heeft het woord.

De heer D. Van der Maelen, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik zal mijn verslag beperken tot vier punten.

Ten eerste, het betreft een gemengd verdrag, namelijk de bevordering en bescherming van investeringen. Dit is ook de reden waarom het aan de Vlaamse Raad wordt voorgelegd.

Ten tweede, de inhoud en de doelstellingen van het verdrag zijn duidelijk. Het beoogt de bevordering en de bescherming van investeringen via drie wegen : door het wederzijds erkennen van het uitzonderlijk en voorwaardelijk karakter van omtrentingen en nationalisering ; door te bepalen dat beslag en schade moeten worden vergoed en door de in-

Van der Maelen

schrijving van het principe van de meest begunstigde natie en de non-discriminatie.

Ten derde, uit de bespreking onthoud ik vooral de mededeling van de minister-president dat er inzake grondstoffenontginning in Mongolië kansen liggen. Er bestaat weliswaar een probleem met betrekking tot de distributie, maar indien dit verdrag wordt uitgevoerd, zal dit hoofdzakelijk zijn op het vlak van de grondstoffenontginning.

Ten slotte werd het verdrag op één onthouding na unaniem goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de heer Van der Maelen voor zijn verslag.

De overeenkomst is niet alleen om principiële maar ook om praktisch redenen belangrijk.

Tijdens de bespreking in de commissie werd de vraag gesteld of Vlaanderen en Mongolië raakvlakken hebben.

Bij wijze van boutade vermeld ik dat de Vlaamse feestdag samenvalt met de Mongoolse feestdag. Dit is wellicht een symbool om de inspanningen inzake samenwerking uit te breiden!

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende overeenkomst : Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de

Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Mongolië, ondertekend te Brussel op 3 maart 1992.

Enig artikel

De Overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Mongolië, ondertekend te Brussel op 3 maart 1992, zal volkomen uitwerking hebben.

-Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgennamiddag de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad

- 693 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd als volgt : "Voorstel van resolutie betreffende de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad".

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

CVP-Senator Riet Van Cleuvenbergen, in gesprek met minister Theo Kelchermans (CVP), was verslaggever bij de bespreking van het voorstel van resolutie betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad

Voorzitter

De bespreking is geopend.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw R. Van Cleuvenbergen, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's. De bespreking van de resolutie van collega Suykerbuyk in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden betreffende een samenwerkingsakkoord inzake gemeenschappen en gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad was om twee redenen belangrijk.

Het is niet alleen de eerste maal dat de Vlaamse Raad de werking van deze Beneluxraad bespreekt, het is bovendien ook de eerste maal dat de vraag naar de rechtstreekse inbreng van de Vlaamse Raad in een internationale instelling, in de Benelux, uitdrukkelijk werd gesteld. Bijgevolg is dit de eerste resolutie van een van de gewesten/gemeenschappen over de parlementaire samenstelling van delegaties op internationaal vlak.

Aan de bespreking van de resolutie werden twee vergaderingen besteed.

Op 22 februari werd de resolutie besproken zoals ingediend door de heer Suykerbuyk en had er een gedachtenwisseling plaats over het rapport van het comité der wijzen inzake de Benelux. Rekening houdend met de eerste bespreking werden er op 9 maart een aantal aanvullende amendementen ingediend en besproken.

De kern van de resolutie beklemtoont het belang van de Benelux voor de toekomst.

Ten gevolge van de nieuwe werkelijkheid van het federale België zal de vertegenwoordiging van gemeenschappen en gewesten in de internationale organen moeten worden onderhandeld in de interministeriële conferentie voor Buitenlandse Zaken. De effectieve samenstelling

van de parlementaire delegaties -die een afspiegeling moet zijn van het federale België- moet worden overgelaten aan de verschillende parlementaire vergaderingen.

Na een eerste toelichting bij het rapport van het comité der wijzen over de Benelux, is de minister-president wat dieper ingegaan op de voornaamste bevindingen en aanbevelingen. Een aantal commissieleden slopen zich bij deze bespreking aan.

Ik geef u een bloemlezing van de reacties van de commissieleden. Een lid stelde vast dat het probleem van de gastarbeiders zelfs niet binnen - het vrij beperkte - Beneluxverband kan worden opgelost.

Een ander lid oordeelde dat de enige verdienste van het rapport der wijzen zijn bestaan was. Het is immers duidelijk dat de afslanking van de Benelux niet alleen door een groep Walen wordt gevraagd, maar ook door de Nederlandse ambtenarij.

Een lid merkt op dat de Benelux zowel extern als intern belangrijk is : op extern vlak kan de Benelux een beslissingsniveau van middelgroot formaat worden tussen het Europese en het nationale-regionale niveau; op intern gebied kan de Benelux streven naar een gelijkvormig beleid inzake grensoverschrijdende gemeenschappelijke problemen zoals grensarbeid, veiligheid, ruimtelijke ordening, milieu, enz.

Een lid is van oordeel dat men een aangepast instrumentarium moet zoeken met duidelijk afgescheiden taken en bevoegdheden zodat overlapping van bevoegdheden wordt vermeden.

De werkelijkheid van het hervormde België moet ook zichtbaar zijn in het Comité van ministers van de Beneluxraad.

Tot slot werd de problematiek van de fiscaliteit tussen enerzijds, Nederland en België en, anderzijds België en Luxemburg besproken.

Na de reacties van de leden werd de resolutie door de indiener toegelicht.

De oorspronkelijke tekst van de resolutie bepaalde dat, in de nabije toekomst, al de organen van de Benelux derwijze moeten worden samengesteld dat zowel de federale overheid als de gemeenschappen en gewesten zijn vertegenwoordigd.

De resolutie had tot doel de problemen inzake dosering van vertegenwoordiging te stellen.

Een samenwerkingsovereenkomst tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten inzake de vertegenwoordiging van de diverse wetgevende machten in de Interparlementaire Beneluxraad kan een mogelijke oplossing bieden. De bepaling in de Beneluxovereenkomst van 1955 inzake de term "Belgisch Parlement" moet in hoger vermelded zin worden geïnterpreteerd.

De heer Suykerbuyk beklemtoonde dat het zeker niet zijn bedoeling was dat de andere fracties zijn voorstel niet zouden ondertekenen. Dat hij de enige indiener is, was louter het gevolg van tijdsnood.

Tijdens de bespreking werd verwezen naar het probleem van de Brusselsche Hoofdstedelijke Raad.

De indiener stelde dat zijn voorstel van resolutie -mede onder invloed van de toelichting van de minister-president inzake het rapport der wijzen- moest worden aangevuld.

Bovendien ging de minister-president dieper in op een aantal problemen.

Niettegenstaande hij beklemtoonde dat de problematiek van de grensarbeid en de fiscaliteit een federale bevoegdheid is, vroeg hij dit probleem telkens opnieuw ter sprake te brengen.

Hij was van oordeel dat een mogelijke verschraling van de Benelux-idee zeker niet wenselijk is omdat een dergelijke verschraling een nieuwe

Van Cleuvenbergen

dynamiek van gemeenschappen en gewesten in de weg staat.

De minister-president zei dat de in de resolutie voorgestelde procedure niet gemakkelijk uitvoerbaar is : de samenstelling is een taak van de parlementen; een samenwerkingsakkoord behoort tot de bevoegdheden van de uitvoerende macht.

Ten slotte merkt hij op dat de niet-hiërarchie der normen niet toelaat dat een delegatie een subdelegatie aanduidt.

De minister-president heeft voorgesteld een akkoord te **negociëren** binnen de Interparlementaire Conferentie voor Buitenlands beleid. Dit akkoord is niet zonder belang. Het kan immers richtinggevend zijn voor de samenstelling van alle soortgelijke delegaties in andere internationale organen zoals de Raad van Europa.

De indiener ging met deze suggestie akkoord. Hij beklemtoonde de rol van de regeringen als "motor".

Mijnheer de voorzitter, collega's, de door de leden ingediende amendementen zijn van diverse aard. Zij handelen over de wijziging van de titel, het negociatierecht van de minister-president en de samenwerking van de Benelux met andere grensregio's.

Bepaalde leden stelden vragen over de uitvoerbaarheid van deze resolutie.

Zowel inzake de Raad van Europa als voor de Benelux zelf zal men bijzonder inventief moeten zijn om een regeling uit te werken. Een mogelijke wijziging van het verdrag voor beide vertegenwoordigingen werd niet uitgesloten.

Mijnheer de voorzitter, collega's, tot besluit van de discussies inzake de resolutie zijn twee elementen van essentieel belang.

Ten eerste, voor het Comité van de Regio's kan elke lidstaat op basis

van een interne regeling, zijn vertegenwoordiging aanduiden.

Ten tweede, sinds 1993 bestaat er in België geen hiërarchie der normen meer. Dit betekent dat de verschillende parlementaire assemblées een akkoord moeten uitwerken.

De commissie besloot dan ook dat het belangrijk was dat de Vlaamse Raad de wens uitdrukte ter zake te willen overleggen en een maximale Vlaamse vertegenwoordiging te verdedigen.

Het voorstel van resolutie werd goedgekeurd met 8 ja-stemmen en 1 onthouding.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik stel vast dat de heer Suykerbuyk als rechtstreeks verkozen parlamentslid verplicht is een zeer ongewone techniek te gebruiken. Via een resolutie vraagt hij aan de uitvoerende macht iets te doen waar hij daarna niet meer bij betrokken wordt.

Als het samenwerkingsakkoord er komt, is het immers niet zeker dat het onderworpen moet worden aan de goedkeuring van de wetgevende vergaderingen. We weten zelfs niet of het zal worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Daarover bestaat de grootste onzekerheid.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk : In de resolutie wordt wel degelijk gezegd dat de bepaling van de redelijke verhouding tussen de drie landen wat de parlementaire vertegenwoordiging betreft, aan de verschillende parlementaire vergaderingen wordt overgelaten. Ik vraag dus niet dat alleen de regeringen dit zouden oplossen. Ik voorzie wel degelijk in een beslissende inbreng van de wetgevende vergaderingen.

De heer L. Dierickx : U vraagt dat wel, mijnheer Suykerbuyk, maar de regeringen zijn niet verplicht op uw verzoek in te gaan. De regeringen zijn zelfs niet verplicht het samenwerkingsakkoord te publiceren in het Belgisch Staatsblad. Mijnheer Suykerbuyk, u kunt eventueel de tekst voorgelegd door de regering goed- of afkeuren, maar niet amenderen.

Mijnheer de minister-president, over de zaak van de samenwerkingsakkoorden zou een ernstig debat moet worden gevoerd. Ik kan u vertellen dat niet alleen uw dienaar, maar ook vele hooggeleerde heren en dames zich over deze problematiek zorgen maken. Professor doctor André Alen heeft in een officiële brochure, verschenen in driekleurendruk en in vier talen, erop gewezen dat de samenwerkingsakkoorden bijdragen tot de marginalisering van de parlementaire democratie en leiden tot een oligarchisch federalisme. Zeer recent nog heeft een professor van de universiteit van Leuven mij een lange brief geschreven waarin te lezen staat dat "de samenwerkingsakkoorden als een tijdbom onder de democratie liggen". Wij hebben de normenhiërarchie afgeschaft en hebben een soort diplomatiek besluitvormingsstelsel tussen de gewesten, de gemeenschappen en de federale overheid mogelijk gemaakt en door het artikel 92bis van de bijzondere wet zelfs verplicht gemaakt. We moeten echter goed beseffen waartoe dat leidt. Deze samenwerkingsakkoorden hebben kracht van wet. Zij staan zelfs boven de wet. De vraag rijst bovendien of deze samenwerkingsakkoorden niet boven de Grondwet en de bijzondere wet kunnen staan. Sommigen zullen beweren dat de naleving en de uitvoering van samenwerkingsakkoorden het voorwerp kan zijn van een procedure voor de zogenaamde samenwerkingsgereguleerder. De sanctionering blijft echter in het vage. Ondertussen worden er aan de lopende band samenwerkingsakkoorden gesloten en horen we onze eerste minister, de

Dierickx

heer Dehaene, overal pleiten voor het sluiten van samenwerkingsakkoorden. Dat wil met andere woorden zeggen dat de parlementen voor voldongen feiten mogen worden geplaatst, want ze kunnen ze niet amenderen. Dat wil zelfs zeggen dat de parlementen machtelozer staan tegenover een samenwerkingsakkoord dan tegenover een koninklijk besluit of volmachtbesluit, want dit laatste kan het parlement nog altijd pogen te wijzigen door het indienen van een voorstel van wet of een voorstel van decreet. Een samenwerkingsakkoord kan niet worden gewijzigd door een parlementair initiatief, tenzij dan door het indienen van een resolutie.

Een samenwerkingsakkoord kan op geen enkele manier worden gewijzigd. Daarbij komt nog dat we zo slim zijn geweest - ik zeg dit met het nodige cynisme en zelfs sarcasme - van de parlementsleden zelfs niet het recht toe te kennen om hun functioneel belang in te roepen wanneer een samenwerkingsakkoord bijvoorbeeld tegen de bepalingen van de bijzondere wet en de Grondwet zou indruisen. Ik ben me ervan bewust dat de heer Van den Bossche het *gouvernement des juges* afkeurt, maar we mogen toch evenmin toegeven aan de dictatuur van de diplomatieke besluitvorming. In ons land laat het systeem toe dat men beslissingen neemt, met het akkoord van de meerderheid, die haaks staan op wat de Grondwet en de bijzondere wet voorschrijven en niet één lid van de parlementaire vergadering kan daartegen iets ondernemen, behalve als deze een persoonlijk en direct belang ter zake kan invoeren. Dan pas kan een parlements lid zich op hetzelfde recht als een gewone burger beroepen en de zaak eventueel voor het Arbitragehof brengen, nl. als de oude artikelen 6, **6bis** en 17 van de Grondwet in het gedrang komen. Het is dus alvast aangewezen deze kwestie te bespreken, zo mogelijk met medeweten van de publieke opi-

nie. De mensen hebben immers recht te weten hoe het besluitvormingsproces in dit land verloopt.

Mijnheer de minister-president, is dat te verhelpen? Bepaalde personen opperen dat het mogelijk zou moeten zijn de voorstellen van samenwerkingsakkoorden in hun voorontwerpfase te bespreken in de wetgevende vergadering of in de commissie. Sommigen zeggen zelfs dat een samenwerkingsakkoord met de andere gewesten of gemeenschappen in de samenwerkingscommissies moet kunnen worden behandeld. Anderen houden vol dat de regering niet verplicht is daarop in te gaan, op grond van een of andere wet die ik me op dit ogenblik niet voor de geest kan halen.

Mijnheer de minister-president, we zijn allemaal bekommerd om de democratie in België en Vlaanderen en er zijn inderdaad mensen die erop aandringen van het Vlaamse parlement een "glazen huis" te maken. Ik ben ervan overtuigd dat we toch eens rustig om de tafel moeten gaan zitten om het te hebben over het feit dat we bij heel belangrijke beslissingen het amendementsrecht, het wijzigingsrecht en het controlerecht aan het parlement onttrekken. Kan de Vlaamse regering ter zake iets doen? Het is natuurlijk mogelijk te beweren dat men nadat een samenwerkingsakkoord is afgesloten, de zaak nog voor het Arbitragehof kan brengen of zelfs voor een "samenwerkingsgerecht". Wie kan dat evenwel? Alleen de voorzitter van de Vlaamse Raad heeft die bevoegdheid en niet de parlementsleden individueel of de oppositie. Bovendien moet de voorzitter van de Raad daarvoor nog de steun krijgen van tweederde van de leden, wat betekent dat alleen de meerderheid die het samenwerkingsakkoord heeft opgesteld en goedgekeurd, het ook later nog kan aanvechten.

Na grondig speurwerk, ben ik tot de conclusie gekomen dat we inspiratie moeten zoeken in Grondwettelijke bepalingen die bijvoorbeeld in

Frankrijk van toepassing zijn. Daar mogen 66 leden een zaak aan het "Conseil Constitutionnel" voorleggen. In Duitsland kan eenderde van de parlementsleden een wet aan het "Bundesverfassungsgericht" onderwerpen. Zelfs in Zuid-Afrika en Zambia vermeldt de Grondwet dat 30 leden volstaan om een dergelijke kwestie te laten onderzoeken door wat de heer Van den Bossche zo graag het "*gouvernement des juges*" noemt. Ik ga er evenwel van uit dat zo'n instantie het tegengewicht bij uitstek kan vormen binnen een systeem dat door de heer Alen als "oligarchisch federaal" wordt bestempeld. Ik wilde nog vóór de volgende zittingsperiode het probleem aanhalen, want er gaan overal stemmen op om alsmeer te regelen via samenwerkingsakkoorden. Een volgende Grondwetsherziening komt er zelfs niet meer aan te pas en is het wellicht zelfs niet meer nodig.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, we horen al te dikwijls dat het een intrinsieke eigenschap van een kleine staat zou zijn, dat er veel buitenlanders zijn. Die "vanzelfsprekendheid" wordt nog belangrijker als we ze toepassen op een deelstaat van een al kleine staat, die ingevolge zijn intern constitutioneelrechtelijke structuur, verdragsrechtelijk bevoegdheden toekent aan zijn diverse deelstaten. Met de afronding van de federalisering, werd in die zin een nieuw systeem ingevoerd dat stoelt op twintig krachtlijnen.

In de eerste plaats werd aan de interne autonomie van de deelgebieden zo veel mogelijk internationale speelruimte geboden, terwijl de bevoegdheden van de federale overheid werden versterkt met betrekking tot de toepassing van het internationaal en supranationaal recht door de deelstaten. Concreet houdt dit vooral een fundamentele aanpassing in wanneer we het hebben over exclusieve bevoegdheden van de ge-

Platteau

meenschappen en gewesten, of wanneer het over internationale of supranationale instellingen gaat die over dezelfde bevoegdheden beschikken op een hoger niveau.

Het onderhavige voorstel van resolutie slaat op een aanpassing inzake de aanwezigheid van de gemeenschappen en gewesten in de raadgevende interparlementaire Beneluxraad. De heer Suykerbuyk wees in zijn tekst niet alleen op de plaats van de gemeenschappen en gewesten binnen dit orgaan, maar hij benadrukte ook het belang van de Benelux als regio binnen Europa. Het positieve karakter van dit initiatief wordt naar mijn mening wel enigszins overschaduwed door de informatie en de bedenkingen die tijdens de commissiebesprekingen naar voren kwamen.

In dit verband wil ik het in eerste instantie hebben over het rapport van het comité van wijzen waarover de commissieleden uitvoerig van gedachten hebben gewisseld. Ook de diverse andere commissies en de parlementaire raadsdel van de Beneluxraad hadden het erover. Het bedoelde comité heeft zijn bevindingen en visie voor de toekomstige prioriteiten van de Benelux op papier gezet. Het is evenwel vreemd dat dit kon gebeuren zonder dat ook maar enige vorm van onderzoek werd gewijd aan de werking van de Benelux-instellingen zelf en aan de werkzaamheden in Schengenverband van het secretariaat-generaal. Met het oog daarop verbaast het me hoe genaamd niet dat er met geen woord werd gerept over de bestrijding van de criminaliteit en het probleem van de illegale asielzoekers. Nochtans behoren deze aangelegenheden tot een beleidsdomein waarmee we in de toekomst alsmaar meer rekening zullen moeten houden, zelfs binnen een meer internationaal en supranationaal perspectief.

Het rapport heeft het over een nauwere politieke samenwerking in Europa, zij het dan op een informele

wijze. De voorzitter van de Vlaamse regering heeft dit toegejuicht omdat de Benelux-landen en de Europese Unie alzo hun vielen beter op mekaar kunnen afstemmen en de belangen van hun economische kerngebieden efficiënter kunnen behartigen.

Persoonlijk heb ik daar enige twijfels over, zowel wat het politieke als het economisch aspect betreft. De Nederlandse buitenlandse politiek is traditioneel afgestemd op London, terwijl ons land zich richt naar de Frans-Duitse visie. Dit komt duidelijk tot uiting in de besluitvorming van de Europese Unie en van de NAVO. Hoe er vanuit dit perspectief een gemeenschappelijk politiek optreden van de Benelux kan worden geredigeerd, blijft een open vraag, te meer wanneer het hier eigenlijk om een louter federale bevoegdheid gaat.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Platteau, de situatie die u beschrijft, ging inderdaad op tot het vorige Nederlandse kabinet. Sinds de installatie van het kabinet-Kok is er evenwel een grondige wijziging aan de Nederlandse buitenlandse politiek aangebracht. In tegenstelling tot vroeger toen de Nederlandse regering zich haast volledig afstemde op het beleid ter zake van het Verenigd Koninkrijk, heeft het nieuwe kabinet zich voorgenomen, precies omdat de band met Groot-Brittannië zo onder vuur is genomen, niet alleen in Nederland zelf, maar ook daarbuiten, om voorkeurrelaties uit te bouwen met de buurlanden. U merkt inderdaad dat de vriendschap met Duitsland zijn hersteld, dat de relaties met België, niet alleen op federaal niveau, maar ook op het vlak van de deelstaten, aan belang hebben gewonnen en dat het nabuurschap met Frankrijk is verbeterd. Het buitenlands beleid daar is dus inderdaad gekanteld.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau : Mijnheer de minister-president, ik ben het met u eens. Uw onderbreking doet mij overigens genoeg, want ze bewijst dat u, zoals altijd, zeer aandachtig naar de sprekers op de tribune luistert en dat u een eigen visie op dit thema hebt en de zaken van nabij volgt.

Ik vraag enkel dat we op basis van de tekst van het voorstel van resolutie een oplossing vinden die strookt met onze nieuwe staatsstructuur. Dat moet kunnen.

De waarheid heeft echter ook haar rechten. Zelfs als overtuigd Benelux-aanhanger ben ik verplicht bepaalde kanten van de tekst te belichten die minder in uw kraam passen.

De tekst bevat geen contradictie wanneer hij het heeft over de buitenlandse handel. Moet ik er evenwel aan herinneren dat wij op dat vlak mekaars grootste concurrenten zijn? Met deze realiteit voor ogen kan de Benelux misschien zo snel mogelijk aan de nieuwe institutionele structuur van België worden aangepast.

Het is overigens eigenaardig dat het rapport van het comité der wijzen, net zoals over de problemen van de criminaliteit en de illegalen haast niets zegt over het economisch aspect, hoewel de kansen voor het grijpen liggen. Dat is een lacune in het rapport.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, collega's, misschien - ik herhaal het - zal een aanpassing zo snel mogelijk worden gerealiseerd. Waarom "misschien"? Hoewel de Belgische gefedereerde overheden zullen kunnen deelnemen aan het comité van ministers, de commissies en de werkgroepen - dat wordt in ruime bewoordingen toegelicht -, is er nergens sprake van de wijze waarop dit zal gebeuren. Op het ogenblik worden de gemeenschappen en de gewesten enkel als gelijkwaardige partners in de werkgroepen en de commissies behandeld. Dat is nog niet het geval in het comité van ministers.

Platteau

Als men de werkelijkheid van het hervormde België in de Beneluxraad wenst weerspiegeld te zien, dan dient dit eveneens te geschieden in het comité van ministers. Meer zelfs, een reële aanpassing van de Benelux aan niet enkel het toekomstige Europese kader en de nieuwe opdrachten die daaruit zullen voortvloeien, maar ook aan de optie dat alle organen van de Benelux onder meer moeten worden samengesteld niet alleen uit vertegenwoordigers van het Belgische federale niveau, maar ook deze afkomstig uit de gemeenschappen en de gewesten, impliceert wel degelijk een effectieve aanpassing van het Beneluxverdrag. Ook dit laatste punt werd door het comité verworpen. Zelfs voor mij is dit volkomen onbegrijpelijk.

In dit verband is een verwijzing naar artikel 55 van het Beneluxverdrag van 5 november 1955 meer dan gewenst. In dit bewuste artikel is er slechts sprake van het Belgische parlement. Hoe kan men dan de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Beneluxraad op een echte verdragrechtelijke basis erkennen, zonder het basisverdrag zelf te wijzigen ?

Tot slot van mijn uiteenzetting en na de enkele toch fundamentele bedenkingen die ik zojuist kom te formuleren, wens ik geenszins op een gelaten wijze te eindigen, integendeel.

Van fundamenteel belang is de primordiale wil van het streven naar eenzelfde beleid inzake een aantal gemeenschappelijke problemen. Dat dit niet van een leien dakje zal lopen, ben ik mij terdege bewust. Ook over de houding van de toekomstige vertegenwoordigers van het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschap valt vooralsnog weinig te voorspellen. We beseffen terdege dat Wallonië zich om culturele, sociale en andere redenen in de Benelux niet zo thuis voelt, ook omwille van het feit dat ze zich geminimaliseerd voelen en de indruk hebben

dat ze in de oppositie zouden kunnen zitten.

Quod non ; ik kan als voorbeeld stellen, en ik ben er zeker van dat de hier aanwezige collega's die in de Beneluxraad zitten het met mij zullen eens zijn dat bepaalde Waalse collega's in de Beneluxraad steeds een vooraanstaande rol hebben gespeeld. Als voorbeeld geef ik collega Jean **Bock** die in de vorige legislatuur voorzitter was van de Beneluxraad. Het is misschien omwille van die aanwezigheid en omwille van dat voorzitterschap dat hij zo voortreffelijk Nederlands heeft geleerd en thans spreekt.

Wat er ook van weze, het is in elk geval een voorbeeld van een Waal, die zelf overtuigd is - en er zijn er verschillende - van het belang van de Benelux en van het belang om de Benelux in stand te houden, ook voor Wallonië.

De Luxemburgers zijn meer dan enthousiast - nog meer dan wij Vlamingen - met het bestaan van de Benelux en willen mordicus deze structuur in stand houden. Ik meen dat zij er alle belang bij hebben.

We beseffen dus terdege dat Wallonië zich om culturele en sociale redenen niet zo thuis voelt, maar er zijn andere tendensen en oogpunten en gelukkig maar.

Dit mag geen hindernis vormen. Ik heb de artikelen in verband met de heer Spitaels gelezen. Hij was nooit zeer enthousiast voor de Benelux, en er zijn er zo nog. Dat mag voor ons geen hindernis zijn om toch verder te gaan en om te proberen de Walen mee te nemen in onze oogmerken voor het tot stand brengen en het handhaven van een Benelux en de Benelux beter te doen floreren en tot wijdsere horizonten te laten uitgroeien.

Zo mag een uitsluitende samenwerking met en aandacht voor Nederland niet worden verheven tot een ultiem dogma. Onze Luxemburgse vrienden verdienen evenveel aan-

dacht als de Nederlandse, ondanks het feit dat onze affiniteiten misschien qua taal en qua andere geaardheid dichter bij de Nederlanders liggen.

In politiek gaat het niet enkel om affiniteiten, maar ook om realiteiten en daarvoor hebben wij nog veel te doen.

Ik ben gelukkig met het initiatief, met name het voorstel van resolutie, dat door collega Suykerbuyk werd genomen en dat door onze fractie werd gesteund. Als overtuigd voorstander van de Benelux hoop ik dat deze resolutie door deze Raad zal worden goedgekeurd. Ik heb twee amendementen ingediend en wens dat ze aan de Raad worden voorgelegd.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, wij gaan niet uitvoerig uitweiden over Beneluxpolitiek in de brede zin, noch over de verhoudingen met de Europese structuren. Wij willen zeer zakelijk tot de kern van de resolutie van de heer Suykerbuyk komen. Op basis van een pragmatische vaststelling, met name dat onze interne regelingen in deze Belgische staat veranderd zijn, dat de bevoegdheidspakketten zijn veranderd en dat de Vlaamse regering en het Vlaamse parlement een belangrijk domein van het wetgevend werk realiseren - en dus ook de politieke verantwoordelijkheid dragen die zich niet weerspiegelt in de interparlementaire Beneluxraad - wordt de authenticiteit van de Beneluxraad zelf als interparlementaire assemblée in vraag gesteld.

Wij willen dit niet. Ik denk dat daarover alle fracties het eens zijn. Dus is het noodzakelijk dat er een aanpassing gebeurt en dat die aanpassing gebeurt in de richting van de Vlaamse Raad en de andere gemeenschaps- en gewestraden.

Van Grembergen

Dat is de kern. Wij zullen dit steunen. Wij zeggen dat reeds sinds 1992. Sinds de goedkeuring van de staats-hervormingspakketten hebben wij dat duidelijk naar voren gebracht. Het is niet omdat onze naam niet fungeert op het document dat wij dit niet zouden steunen of dat wij daarop kritiek zouden hebben.

Wij zijn het dus volkomen eens. Volgens ons mag er geen tijd meer verloren gaan, want onmiddellijk na de verkiezingen van 21 mei 1995 rijst het probleem ten gronde. Er zal dus iets moeten gebeuren. Ik vraag dus dat de minister-president dienaangaande de nodige stappen zou ondernemen die onmiddellijk efficiënt kunnen zijn.

Ik heb niet het gevoel dat de Nederlandse of de Luxemburgse partner daarover opmerkingen maken. Ik meen te weten dat de lijn die door de heer Collignon wordt gevolgd in dat verband en de verhoudingen met Nederland mogelijkheden bieden. Ik denk trouwens dat de federale opbouw van de Benelux een goed gegeven zou kunnen zijn en dat het waarschijnlijk tot gevolg kan hebben dat de Franstaligen zich beter thuis zullen voelen in dat geheel dan in het unitaire Belgische geheel, zoals het in het verleden werd gespeeld.

Er zijn dus alle redenen om het positief aan te pakken in samenwerking en verstandhouding. Ik heb hier nooit een uiteenzetting gehouden om andere groepen te minoriseren. De Benelux is ook geen minoriseringsgegeven. Ik begrijp soms niet vanuit welke achtergrond sommige opmerkingen worden gemaakt. Ik hoef dat echter ook niet te begrijpen.

Ik kom tot mijn laatste punt. Een goed functionerende Benelux kan politieke invloed hebben die hij op het Europese forum te weinig heeft. Nochtans zouden we die politieke invloed kunnen gebruiken om de Europese politieke unie terug wat meer

schwung en wat meer droom en politieke inhoud te geven.

Dat is de reden waarom wij op de verschillende terreinen deze resolutie zullen steunen met de hoop dat onmiddellijk na 21 mei 1995 werk zal worden gemaakt van de realisatie ervan.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, eerst en vooral dank ik de verslaggeefster voor haar degelijk verslag van de commissiewerkzaamheden.

Mijn betoog zal kort zijn aangezien ik vaststel dat de meeste fracties - om niet te zeggen alle fracties - van mening zijn dat het voorstel dat wij behandelen in de logica ligt van de staats-hervorming.

Verder wil ik duidelijk maken dat ik deze resolutie heb neergelegd op een ogenblik dat ik niet alle fracties kon bereiken. Dat betekent dat dit document voor iedereen ter ondertekening openstaat.

Mijnheer de voorzitter, ik dank de heren Platteau en Van Grembergen voor hun zienswijze ter zake. Het politieke perspectief ter zake is belangrijk en het is noodzakelijk het Benelux-gegeven meer uitgebreid te bespreken ; ik vrees dat dit niet mogelijk zal zijn binnen het korte tijdsbestek dat aan dit voorstel van resolutie is voorbehouden.

Qua inhoud is het een eenvoudig voorstel. Het strekt ertoe, rekening houdend met deerschikking van bevoegdheden op Belgisch niveau en met de aanwezigheid van drie lidstaten, ook eenerschikking door te voeren binnen de interparlementaire Beneluxraad. Ik voeg er meteen aan toe dat zeventig percent van de bevoegdheden die werden overgedragen naar de gewesten en gemeenschappen, worden behandeld door het Benelux-secretariaat, het Comité

van ministers van de Benelux en Interparlementaire Beneluxraad. Het is dus vanzelfsprekend dat binnen de Interparlementaire Beneluxraad rekening moet worden gehouden met dat nieuwe feit.

Naar verluidt zouden Kamer en Senaat een akkoord hebben gesloten om de herverdeling in verband met de gewijzigde getallen aan de toekomstige Interparlementaire Beneluxraad over te dragen. Dat is echter niet mogelijk omdat de raden en de gewesten een eigen legitimiteit hebben. Het gaat dus niet op dat twee parlementen zonder meer die vertegenwoordiging regelen. Zij kunnen de andere parlementen - de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad en andere - niet voorbijgaan omdat deze een eigen legitimiteit hebben en omdat zij zich kunnen beroepen op het internationaal recht om aanwezig te zijn in de gremia waarvan de lidstaat België reeds eerder deel uitmaakte. Een dergelijk akkoord zou de legitimiteit miskennen en is bijgevolg onaanvaardbaar.

De heer P. Van Grembergen : Het is eenvoudigweg niet mogelijk. De enigen die legitiem handelen in dat verband zijn wij. Een andere oplossing is er niet. Het komt er dus alleen op aan deze oplossing effectief te maken.

De heer H. Suykerbuyk : Ik ben het volledig met u eens, mijnheer Van Grembergen. Dat is trouwens de reden waarom ik in de resolutie vraag dat de bepaling van deze redelijk verhouding wordt overgelaten aan de verschillende parlementaire assemblees.

Mijnheer Dierickx, ik deel uw mening aangaande de problematiek van de samenwerkingsakkoorden en de suggesties die werden gedaan om meer inbreng te hebben in een voorbereidend stadium. Deze materie is vandaag echter niet aan de orde. Ik meen dat het voorstel dat ik heb ingediend in geen enkel opzicht afwijkt van de filosofie die u ontwikkelde. Voor mij komt het er nu op

Suykerbuyk

aan de eenvoud en de duidelijkheid van de resolutie naar voren te brengen en de leden van deze vergadering ertoe aan te zetten ze goed te keuren.

Ik weet wel dat het niet eenvoudig zal zijn dit te realiseren, maar dat degenen die een meer doeltreffende oplossing hebben deze dan ook naar voren brengen. Ik zal er met veel aandacht naar luisteren en desgevallend de eerste zijn om er mij bij aan te sluiten.

In ieder geval, als wij van de Benelux iets willen maken dat binnen Europa op het confederale vlak een rol van samenwerking kan spelen, moet men de geëigende structuren, die er nu niet zijn, aanbrengen. Welnu, via dit voorstel van resolutie vraag ik dat de interministeriële conferentie het initiatief zou nemen om dit te organiseren. Eens dat een raamakkoord is bereikt, kunnen de parlementen daarvan in kennis worden gesteld en worden zij uitgenodigd hun houding te bepalen. Zo eenvoudig is het op papier ; ik vrees echter dat het in werkelijkheid minder vlot zal verlopen. Ik weet dat het federale model, zoals wij het nu kennen, ietwat meer moeilijkheden oplevert dan het eenvoudige unitaire model van vroeger. Men moet echter weten wat men wil. Collega Van der Maelen heeft gewezen op de lange weg die men heeft moeten afleggen om te komen tot een billijke vertegenwoordiging. Die lange weg binnen de Raad van Europa mag ons echter niet weerhouden dit gegeven, ten eerste, vast te stellen, ten tweede via deze resolutie te komen tot een vertegenwoordiging die volstrekt beantwoordt aan de werkelijkheid binnen dit federale land.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de voorzitter, het verheugt mij dat de heer Suykerbuyk mijn fundamentele zorg deelt.

Mijnheer Suykerbuyk, ik heb alleen het probleem nu aangesneden omdat wij zo weinig in de gelegenheid zijn deze zaken te bespreken, en binnenkort rest ons helemaal geen tijd meer. Ik doe het ook om de volgende reden. Ik heb de wens uitgedrukt eerste minister Dehaene daaromtrent uitgebreid te interpellieren. Die interpellatie is al tweemaal uitgesteld. Ik maak mij dus zorgen dat ze helemaal niet zal plaatsvinden. Daarom wou ik deze problematiek even in de Vlaamse Raad te berde brengen.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, aangezien het gaat over een voorstel van resolutie, is enige terughoudendheid geboden. Tenslotte wordt aan ons gevraagd aan deze resolutie uitvoering te geven.

Zonder te interfereren in de autonome afweging van de Raadsleden, heb ik ook in de commissie gemeend een aantal beschouwingen te moeten maken omdat wij gezamenlijk streven naar een samenwerkingsakkoord dat operationeel kan zijn.

Mijnheer Dierickx, wat de grond van de zaak betreft, hebben wij in de commissie een uitgebreide discussie gevoerd over het feit hoe wij de Benelux zien. Ik beperk mij nu tot één punt.

Ten eerste, in mijnen hoofde gaat het over een belangengemeenschap die, centraal gelegen in Europa, een hefboom kan zijn tot economische, sociale en culturele ontwikkeling, ook inzake leefmilieu en infrastructuur. Ik meen dat de hersamenstelling van de Raad, een feitelijke nieuwe situatie in het Belgische staatsverband, een bijdrage kan leveren om de subsidiariteit niet van boven naar onder te beschouwen maar wel van onder naar boven. In die zin meen ik dat deze wijziging een inhoudelijke bijdrage zou kunnen le-

veren tot het meer dynamiseren van de Benelux.

Ten tweede, als wij het hebben over een belangengemeenschap in een kerngebied in Europa, zullen wij hoe dan ook moeten streven naar het uitbreiden van die kern tot Noord-Frankrijk en West-Duitsland. Pas dan zal echt sprake zijn van een hefboom en een belangengemeenschap die steunt op objectieve doelstellingen.

Ten derde, het is mijn overtuiging dat het de taak is van de parlementen om vast te stellen hoe de Raad van de Benelux moet worden samengesteld. De input en de voorstellen krachtens het verdrag lopen langs de verschillende regeringen.

Ik meen dus dat het geamendeerde voorstel van resolutie in die zin een grotere operationele mogelijkheid geeft, waarbij enkel wordt gevraagd - zo heb ik het althans begrepen - dat wij er in de interministeriële conferentie werk zouden van maken, precies om zekerheid te hebben dat de federale regering, zeker na de verkiezing van ons eerste rechtstreeks verkozen parlement, niet zonder reden zich zou steunen op de voordracht van de toekomstige federale kamers, en daarin zijn wij partners.

Ik kan alleen maar zeggen dat, als er aan deze resolutie uitvoering moet worden gegeven, vanzelfsprekend de samenstelling en de oriëntaties bij de parlementen moeten liggen die wij, na de eerste rechtstreekse verkiezing van de Vlaamse Raad, nog met grotere intensiteit zullen volgen binnen het Belgische staatsbestel.

Ik dank de heer Suykerbuyk en alle collega's die daartoe een bijdrage hebben geleverd.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u hebt op een bijzonder ele-

Dierickx

gante manier naast de kwestie geantwoord.

De zorg van de heer Suykerbuyk en ook mijn zorg is de kwestie van het democratisch deficit dat door alle institutionalisten en juristen wordt vastgesteld en waaraan de politici voorbijgaan.

Wij zijn altijd enorm bezorgd geweest over de democratische tekorten in de Europese besluitvorming. Wanneer wij ze echter in onze eigen Grondwet en in de bijzondere wet institutionaliseren, doen wij alsof onze neus bloedt.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik heb mij daarjuist kunnen beheersen omdat de heer Dierickx een redelijk man is waarmee een dialoog kan worden gevoerd.

Mijnheer Dierickx, ik begrijp dat u er moeite mee hebt, maar het is nog een groter democratisch deficit dat gekozenen van parlementen zich heel moeilijk kunnen neerleggen bij de nieuwe Belgische realiteit. Dat is precies uw probleem. Het komt in elk debat opnieuw boven. U verwacht bepaalde begrippen en u haalt de zaken door elkaar omdat u niet kunt leven met een grotere Vlaamse autonomie die democratisch is gesteund. Maar, zeg het dan ! Wat u aanhaalt als democratisch deficit is volstrekt onjuist. Ik heb in alle klaarheid gezegd wat onze visie is op een belangemeenschap als de Benelux en welke plaats wij daaraan in het eigen Vlaamse parlement toemeten. U moet dus niet vanuit uw essentieel voorbehoud inzake de nieuwe evolutie in dit land, proberen misbruik te maken van uw opvatting om aan te geven dat anderen niet democratisch zouden zijn.

Het zou goed zijn de democratische fair-play te hebben om in alle openheid te zeggen dat u met de Belgi-

sche realiteit niet kunt leven, want dat is de kern van de zaak.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de minister-president, ik zou het enorm op prijs stellen over dit probleem een breed, diepgaand debat te kunnen voeren. Ik geef toe dat het een gecompliceerde problematiek is. Indien ik echter een standpunt formuleer, laat ik mijn standpunt controleren, niet door belgicisten, niet door Franstaligen, maar door echte universiteitsprofessoren van onze Vlaamse universiteiten.

Minister-president L. Van den Brande : Wij vormen de democratie, en niet de professoren !

De heer L. Dierickx : Ik wil nog iets belangrijks zeggen. België kan mij niet schelen. Waar het om gaat, is in hoever dit zogenaamde federalisme, afbreuk doet aan fundamentele ideeën inzake democratie en sociale solidariteit. In heel de wereld, van Zuid-Afrika tot Oost-Europa, wordt gediscussieerd over de vraag, wat is menselijke solidariteit en wat is solidariteit in democratie, en niet solidariteit in een diplomatieke machtsrelatie. U bent voor solidariteit maar in een diplomatieke machtsrelatie. Ik ben voor solidariteit in democratie en openheid. Dat is een nuance.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau : Mijnheer de voorzitter, ik geloof dat we afwijken van de kern van de zaak in verband met deze resolutie. Het is een feit dat België bestaat en dat het deel uitmaakt van het Benelux-parlement. België is niet meer wat het was, de staatsvorming heeft er een federale staat van gemaakt. Wij moeten dat gegeven nu inpassen in het Benelux-parlement. Dat is alles, al de rest zijn filosofische beschouwingen.

De voorzitter : De heer Platteau heeft te elfder ure nog een drietal

amendementen ingediend waarover hij nu een toelichting kan geven.

De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau : Mijnheer de voorzitter, mijn toelichting kan zeer kort zijn. Ik ben het helemaal eens met de tekst van de resolutie. Onze fractie heeft ze trouwens mee ondertekend. Toch wil ik deze tekst nog op drie punten verfijnen.

In mijn derde amendement stel ik net als de heer Suykerbuyk dat wij ons tot de Benelux moeten beperken. Dat is een reactie op wat de heer Dierickx heeft gezegd, namelijk dat wij niet mogen afwijken. Ik heb dan ook voorgesteld om de laatste paragraaf, punt 2 dus, gewoon te schrappen. Zo zullen we ons tot het Benelux-parlement en de problematiek op dat vlak beperken.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp wat de heer Platteau voorstelt. Het kan zeker geen kwaad dat wij naar aanleiding van deze resolutie en in verband met het probleem van de parlementaire delegaties ook verwijzen naar de samenstelling binnen andere Europese instellingen. Dit probleem doet zich daar immers op identieke wijze voor. Mijnheer Platteau, u hebt gelijk als u zegt dat het over de Benelux gaat. Ik citeer even de tekst : "vraagt de Vlaamse regering dat ze er bij die gelegenheid ook op wijst dat de samenstelling van de parlementaire delegaties bij andere internationale organisaties ... het voorwerp zouden worden van een regeling". Men vraagt dus in de eerste plaats om het probleem binnen de Benelux te regelen en naar aanleiding hiervan wijst men er op dat het probleem zich ook stelt in andere parlementaire gremia. Men kan stellen dat dit overbodig is. Men kan ook zeggen dat het redelijk is te wijzen op het algemeen karakter van het probleem. Reden waarom ik de heer Platteau

Suykerbuyk

met aandrang vraag om zijn derde amendement niet aan te houden.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer S. Platteau : Collega Suykerbuyk, het verheugt mij dat u zegt dat deze paragraaf overbodig kan zijn. In mijn ogen is dat ook het geval. U heb zoëven de kritiek van de heer Dierickx gehoord. Die ging in dezelfde richting. Precies om dit te vermijden, stel ik in mijn amendement voor om het punt 2 weg te laten. Wij kunnen ons beter strikt aan de Benelux houden en in een resolutie die specifiek op de Benelux betrekking heeft niet naar andere zaken verwijzen. Dat zou meer doorslaggevend zijn. Ik zal mijn amendementen dan ook aanhouden.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen morgennamiddag de hoofdelijke stemming over dit voorstel van resolutie en de aangehouden amendementen houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het zesde protocol bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden inzake de afschaffing van de doodstraf ondertekend te Straatsburg op 28 april 1983

— 592 (1993-1994) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het zesde protocol bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden inzake de afschaffing van de doodstraf ondertekend te Straatsburg op 28 april 1983.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Cauwenberghs, verslaggever, heeft het woord.

De heer F. Cauwenberghs, verslaggever : Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het zesde protocol bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden inzake de afschaffing van de doodstraf ondertekend te Straatsburg op 28 april 1983.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in de artikelen 39 en 127 tot 129 van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

Artikel 2

Het Zesde Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden inzake de afschaffing van de doodstraf ondertekend te Straatsburg op 28 april 1983, zal volkomen uitwerking hebben, wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft.

— *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgennamiddag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Vlaamse Gewest tot herziening van het Reglement ter uitvoering van artikel IX van het tractaat van 19 april 1839 en van Hoofdstuk II, Afdelingen 1 en 2, van het tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop (Scheldereglement)

— 715 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Vlaamse Gewest tot herziening van het Reglement ter uitvoering van artikel IX van het tractaat van 19 april 1839 en van Hoofdstuk II, Afdelingen 1 en 2, van het tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop (Scheldereglement).

De algemene bespreking is geopend.

De heer Suykerbuyk, verslaggever, verwijst naar zijn verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Vlaamse Gewest tot herziening van het Reglement ter uitvoering van artikel IX van het tractaat van 19 april 1839 en van Hoofdstuk II, Afdelingen 1 en 2, van het tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeen-

Voorzitter

schappelijk toezicht daarop (Scheldereglement).

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

— Aangenomen.

Artikel 2

Het verdrag tussen het Vlaamse Gewest, het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot herziening van het reglement ter uitvoering van artikel IX van het Tractaat van 19 april 1839 en van hoofdstuk II, afdelingen 1 en 2, van het Tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop, en van de bijlage (Scheldereglement), ondertekend te Middelburg op 11 januari 1995, zullen, wat het Vlaamse Gewest betreft, volkomen uitwerking hebben.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgennamiddag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap om de organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren, en andere bepalingen betreffende de universiteiten

— 691 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap om de organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren, en andere bepalingen betreffende de universiteiten.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Leysen, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw A. Leysen, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijn verslaggeving zal kort zijn omdat de besprekingen in de commissie ook vlot verliepen en omdat het ontwerp van decreet unaniem is goedgekeurd.

Onze commissie behandelde op 21 februari 1995 het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap om de organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren en andere bepalingen betreffende de universiteiten.

In dit ontwerp wordt uitvoering gegeven aan de Europese richtlijnen van 1975, 1986 en van april 1993 die tot doel hadden het vrije verkeer van artsen te vergemakkelijken en het vastleggen van een specifieke opleiding voor huisartsgeneeskunde. De vertaling van deze Europese richtlijnen in de interne Belgische wetgeving was een moeizaam proces.

Bij het voorontwerp van besluit van 1990 van het ministerie van Sociale Voorzorg stelt de Raad van State uitdrukkelijk dat het organiseren van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort. Vandaar dit ontwerp.

In het voorstel dat nu voorligt, kent de opleiding van arts tot huisarts drie etappes. De eerste zes jaar worden afgesloten met een certificaat, de vereiste minimale Europese basis-

opleiding. Zes jaar en één bijkomend jaar wordt afgesloten met de graad van arts en wanneer men hier nog twee jaar bijdoet bekomt men de graad van huisarts.

— *De heer H. Suykerbuyk, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Na het behalen van het diploma van arts - dus na zeven jaar - kunnen de afgestudeerde artsen betaalde beroepsactiviteiten uitoefenen, hetzij als zelfstandige huisarts-in-opleiding, hetzij als huisarts-in-opleiding in een erkende huisartspraktijk. Voor deze academische opleiding is een globale financiering uitgetrokken van 25 miljoen frank op jaarbasis, te verdelen over de universiteiten à rato van het gemiddeld aantal diploma's van arts uitgereikt het voorlaatste en het tweede voorlaatste academiejaar. De stagemeesters worden gefinancierd door het federale ministerie van Sociale Voorzorg.

Dit ontwerp werd door de leden van de commissie vrij positief onthaald. Er werden vooral verduidelijkingen gevraagd over de bevoegdheid en de vergoeding van de huisarts-in-opleiding.

De minister antwoordde hierop dat de huisarts-in-opleiding bevoegd is om alle medische handelingen te stellen en dat zij door de ziekenfondsen zullen worden terugbetaald aan tarieven die gelden voor prestaties verstrekt door de huisarts-stagiair. De controle van de kwaliteit van de opleiding van de stagebegeleiding gebeurt door de Vlaamse Gemeenschap. De stagebegeleider zal worden gecontroleerd door de federale minister van Sociale Voorzorg.

De zestien artikelen van het ontwerp van decreet en twee amendementen werden eenparig goedgekeurd.

Een amendement strekt ertoe dat de universiteiten in hun jaarverslag verslag zullen uitbrengen over de besteding van de bedragen.

Een tweede amendement voorziet in een delegatie aan de Vlaamse rege-

Leysen

ring om de bezoldigingsregeling van het zelfstandig academisch personeel vast te leggen.

Het geheel van het ontwerp van decreet werd eveneens eenparig goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, de verslaggever zegt dat de artikelen, amendementen en het geheel van het ontwerp van decreet unaniem zijn goedgekeurd.

Gisteren werd mijn voorstel van decreet tot instelling van een polyvalente eerste kandidatuur en een interuniversitair examen na de eerste kandidatuur besproken in de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid. Tijdens die bespreking is gebleken dat alles niet zo eenvoudig is als werd voorgesteld door mevrouw Leysen. Er kwamen heel wat problemen aan de oppervlakte.

Ik heb wel enkele bedenkingen bij de uitvoering van deze Europese richtlijn inzake huisartsgeneeskunde. Ik ben namelijk van oordeel dat 7 jaar opleiding volstaan om goede huisartsen te vormen, op voorwaarde evenwel dat men gedurende de opleiding over voldoende patiëntmateriaal heeft beschikt.

Mijn persoonlijke ervaring als druk huisarts van 1958 tot 1964, na een prima stage in de Verenigde Staten, en mijn specialisatie tot zenuwarts in Zuid-Afrika hebben mij in deze overtuiging gesterkt.

In de Verenigde Staten worden de huisartsen trouwens nog altijd in zeven jaar gevormd.

Ik vraag mij dan ook af wat de Europese huisartsenorganisaties bezielde heeft om de Europese instanties van de noodzakelijkheid van deze maatregel te overtuigen tenzij men van oordeel is geweest dat deze maat-

regel het beste middel was om de studenten af te schrikken van een dergelijke lange opleiding.

Dit argument heeft ongetwijfeld meegespeeld in hoofde van dokter Wijnen die als de vader van dit voorstel mag worden bestempeld, aangezien hij in 1969-1970 de andere Europese artsorganisaties van de noodzaak van deze maatregel kon overtuigen. De richtlijn werd evenwel pas definitief in 1986, na het Nederlandse en het Engelse voorzitterschap van de Europese artsvereniging in opvolging van dokter Wijnen.

Op 15 februari 1995 werd dit ontwerp van decreet betreffende de specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde ingediend bij de Vlaamse Raad, stuk 691, nummer 1. Dit ontwerp beoogt de uitvoering van de Europese richtlijn inzake de huisartsgeneeskunde. De federale minister van Volksgezondheid, de heer Santkin, werkt op federaal vlak echter een gelijkaardig ontwerp uit, onder de vorm van een koninklijk besluit. Van enige coördinatie is er dus blijkbaar geen sprake. Dit blijkt eveneens uit de samenstelling van de informele tijdelijke adviesgroep, waar afgevaardigden van de nationale minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid ontbreken. Uit de artikelen 3, 23, 31 en 36 van de EG-richtlijn 93-16 van 5 april 1993, betreffende het vrije verkeer van artsen en de onderlinge erkenning van hun diploma's, blijkt dat de beroepsopleiding van de huisarts aanvangt na het behalen van het diploma dat het recht geeft om de geneeskunde uit te oefenen. Tevens blijkt dat de opleiding tot huisarts in alle opzichten identiek is aan de opleiding tot geneesheer-specialist.

De vraag rijst dan ook of de beroepsopleiding tot huisarts niet moet worden gesitueerd binnen het kader van de sociale zekerheid, terwijl de bevoegdheid om de geneeskunde uit te oefenen buiten de sociale zekerheid voorbehouden blijft aan alle houders van het basisdiploma. De opleiding tot geneesheer-specialist

en huisarts is dus hoofdzakelijk een zaak van honorering en terugbetaling in de sector van de verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De vraag rijst dan ook waarom de Vlaamse huisartsen een andere behandeling zouden krijgen dan hun collega's specialisten. Tevens kan men zich afvragen hoe dit ontwerp van decreet in de toekomst moet worden geïnterpreteerd en toegepast, rekening houdend met het in voorbereiding zijnde ministerieel besluit betreffende de erkenning als huisarts, waarin de federale minister van Volksgezondheid, de heer Santkin, op zijn beurt verwijst naar de EG-richtlijn inzake de specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde.

Wij menen dat het Vlaams Gewest bevoegd is voor de organisatie van de academische opleiding die leidt tot het verlenen tot de graad van arts en tot het uitoefenen van de geneeskunde buiten de sociale zekerheid, zoals dit in de huidige versie wordt voorzien. Terwille van de rechtszekerheid vragen wij ons echter af of de verdere specifieke opleiding tot huisarts en geneesheer-specialist niet behoort tot de bevoegdheid van de federale wetgever, die de Europese richtlijn ter zake dient om te zetten in nationaal recht. De betrokkenen hebben recht op rechtszekerheid.

Volgens de Raad van State is de regeling van de werkzaamheden van de huisarts

in het kader van het stelsel van de sociale zekerheid een materie die, als een regeling van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, bij artikel 5, paragraaf 1, 1, 1°, C van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, uitdrukkelijk aan de bevoegdheid van de gemeenschappen onttrokken, en behoort derhalve tot de bevoegdheid van de federale overheid.

Tevens oordeelt de Raad van State dat het organiseren van een opleiding met het oog op het behalen van een diploma, het bekrachtigen van

Valkeniers

het diploma en de financiering daarentegen aangelegenheden van het departement Onderwijs zijn, welke door artikel 127, paragraaf 1, eerste lid, ten tweede van de Grondwet, het vroegere artikel 59 bis, paragraaf, 2, eerste lid, ten tweede, niet aan de federale overheid zijn voorbehouden. Het vaststellen van regels met betrekking tot de opleiding tot huisarts, de bekrachtiging van de opleiding en de financiering behoren volgens de Raad van State dan ook tot de exclusieve bevoegdheid van de gemeenschappen.

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat de ontworpen regeling niet kan worden gekwalificeerd als beroepsomscholing of bijscholing, noch als uitoefening van de geneeskunst of erkenning van huisartsen. Welnu, overeenkomstig artikel 4, paragraaf 16, respectievelijk 5, paragraaf 1, I, 2° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de parlementaire bespreking ervan, blijven deze materies tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren.

De situatie is dus zeer gecompliceerd en verward. Een sluitende en werkende regeling zonder samenspraak tussen het federale en het communautaire niveau is dan ook onmogelijk. Wat baat het immers dat er een decreet wordt goedgekeurd dat in de praktijk toch niet kan worden toegepast ?

De studenten geneeskunde beschouwen het decreet als een verborgen vestigingswet. Een proef op de som leerde hen immers dat er in de praktijk onvoldoende erkende stage-meesters zijn om de ongeveer 250 artsen op te leiden die zich aan het einde van dit academiejaar in de huisartsgeneeskunde wensen te specialiseren.

Op papier zijn er weliswaar 700 stage-meesters, maar in de praktijk zijn er niet meer dan 120 beschikbaar. Vele artsen hebben de aanvraag gedaan tot erkenning als stage-meester

omdat het hen meer prestige geeft. Deze erkenning kan worden beschouwd als een extra diploma. De titel van stage-meester wordt door deze huisartsen oneigenlijk gebruikt.

Sommige stage-meesters leiden gedurende enkele jaren studenten op om zich daarna met deze studenten te associëren.

Mijnheer de minister, u weet dat zeer veel dokters ten gevolge van de plethora niet meer bereid zijn studenten op te leiden. Vele patiënten hebben er bezwaar tegen dat zij bij een stagiair terechtkomen. De dokters willen daarom niet het risico lopen hun weinige patiënten kwijt te spelen. Zij aanvaarden geen studenten meer hoewel zij werden erkend als stage-meester.

De vergoeding voor de artsen-stage-meesters is bovendien onvoldoende.

Erger is - u hebt het gisteren trouwens zelf toegegeven - dat sommige, veelal kapitaalkrachtige Nederlandse studenten voorstellen hun stage-meesters te betalen. Er zijn inderdaad geneesheren die zich laten betalen om studenten bij zich te nemen. De minder kapitaalkrachtige studenten kunnen deze bijkomende financiële inspanning uiteraard niet leveren en worden aldus het slachtoffer van een soort vestigingswet.

Voorts moeten HIBO's, net als hun collega's specialisten in opleiding, aanspraak kunnen maken op een gewaarborgd minimumloon en op eenzelfde sociaal statuut.

Wij worden geconfronteerd met een dramatische toestand. Ik geef u een concreet voorbeeld. Twee studenten hebben hun zevende jaar voltooid. De ene wil huisarts worden, maar vindt geen stage-meester, tenzij hij zelf betaald in plaats van te worden betaald. De andere wil zich specialiseren, krijgt een erkende stageplaats en wordt vanaf het eerste jaar betaald. U moet toegeven dat de situatie enigszins uit de hand loopt.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Valkeniers, u mag de waarheid niet simplifiëren.

In de eerste plaats bevestig ik dat er inderdaad gevallen zijn geconstateerd waarbij de studenten hun stage-meester betalen in plaats van omgekeerd. Dit betekent niet dat dit als de algemene regel kan worden beschouwd.

— *De heer M. Olivier, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ten tweede, wat de opleiding tot specialist betreft, bestaat er een ongeschreven numerus clausus en moet men tot het heilig getal behoren om in de situatie terecht te komen die u zopas hebt beschreven. Ontelbare studenten worden niet tot een stage als specialist toegelaten.

Ik geef toe dat deze studenten, indien zij geen stage kunnen volgen voor de specialiteit die zij verkiezen, automatisch worden geconfronteerd met de huisartsenproblematiek. In dit geval wordt de cirkel dus gesloten.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de minister, u beweert dat heel wat geneesheren niet de kans krijgen te specialiseren. U vergeet blijkbaar dat eerste minister Dehaene toen hij destijds minister van Sociale Zaken was de universiteiten verplicht heeft om 40 percent van de studenten de kans te geven om te specialiseren, zelfs door uitwijking naar de perifere hospitalen. Die 40 percent studenten worden betaald. Daarnaast zijn er studenten-geneesheren die door bepaalde ziekenhuizen worden aangenomen zonder echter betaald te worden. Wie hier geen kans krijgt, maar verstandig is, gaat naar het buitenland, naar Engeland, Frankrijk of Nederland bijvoorbeeld. Na een paar jaar komt hij of zij zich hier dan als specialist vestigen. Dat is geen enkel probleem, vermits de equivalentie van de diploma's in de Europese Unie wordt erkend. De heer Platteau zal dit kunnen bevestigen aangezien zijn eigen zoon op het

Valkeniers

ogenblik zijn specialisatie in Engeland afmaakt. Met andere woorden, na zo'n specialisatie in het buitenland kan een geneesheer zich hier bij ons vestigen en betaald worden vanaf het eerste jaar.

Voor de huisartsen is de situatie echter anders. Sommige huisartsen krijgen voor bijscholing van een student geneeskunde 330.000 frank uitbetaald door het Riziv, terwijl ze de andere 330.000 dit uit eigen zak moeten betalen, wat uiteraard niet altijd evident is, de niet briljante situatie van vele huisartsen kennende. Onder druk van de Europese Unie wordt met dit voorstel van decreet een maatregel ingevoerd waarvan men bij voorbaat weet dat hij niet zal werken, dat men zelfs heibel riskeert, misschien zelfs beroepen bij het Arbitragehof.

Minister L. Van den Bossche : Met de huidige tekst ben ik niet bang voor beroepen bij het Arbitragehof. Zoals u het terecht hebt gezegd, ben ik het niet die de Europese richtlijn heb gedicteerd. De vraag is echter wat als we de Europese richtlijn zonder meer naast ons leggen. Dat kan ook niet.

De heer J. Valkeniers : Ik kom daar zo dadelijk op terug. Ik ben in het bezit van een advies van een van de bureaus die door de minister werden geconsulteerd en zal u daar een uitgangspoor aanwijzen.

Dan is er nog de wet-Onkelinx en de Europese wetgeving inzake de terugbetalingsmodaliteiten van HIBO-prestaties die nu eindelijk maar eens moet worden toegepast. Kunnen de studenten die nog geen huisarts zijn, betaald worden door het Riziv of niet ? Daarover bestaat geen duidelijkheid. Als zij niet kunnen worden betaald, hoe zullen ze dan bij de bevolking overkomen ? Daarbij komt dan nog het probleem van de accreditering. Hoe kunnen zij in die omstandigheden voldoen aan de nor-

men inzake het aantal patiënten per dag ?

Tot slot vragen de studenten voor HIBO's een voldoende lange termijn in te bouwen om aan de accreditingsvoorwaarden inzake het minimum aantal patiëntencontacten per jaar te kunnen voldoen. Zolang aan deze eisen niet wordt tegemoetgekomen, moet een overgangsmaatregel ervoor zorgen dat HIBO's de opleiding in de eigen praktijk kunnen beginnen, zonder de zes maanden voltijdse opleiding die door de EG-wetgeving worden opgelegd.

Ook hebben de studenten bedenkingen bij het feit dat tot nog toe in Wallonië deze zes maand stage niet hoeft te gebeuren. Als een Vlaamse dokter het Frans voldoende machtig is, dan kan hij zich zonder enig probleem laten inschrijven in het zevende jaar in een Franstalige Belgische universiteit waar hij op de koop toe de graad van dokter in de genees-, heel- en verloskunde kan halen, terwijl hij in Vlaanderen maar huisarts wordt. Na dat zevende jaar kan hij zich dan zonder die zes maanden stage gaan vestigen. Een Franstalige dokter die het Nederlands goed machtig is, kan zich zonder enig probleem bij ons komen vestigen. Wij kunnen daar niets tegen doen. Er blijven nog heel wat problemen onopgelost en ik betreur dat daarover geen dialoog heeft plaatsgevonden en geen eenvormige richtlijn is uitgevaardigd. Met het huidige fluidium kunnen de geneesheren zich gemakkelijk van de ene regio in de andere gaan vestigen.

Minister L. Van den Bossche : Dat die dialoog niet heeft plaatsgevonden, is niet aan mij te wijten. De federale overheid heeft door haar houding de vooruitgang van het dossier alleen maar bemoeilijkt en dan druk ik mij nog beleefd uit. De Franstalige Gemeenschap waarmee ik permanent in contact was, heeft zich helemaal akkoord verklaard met mijn principes. Zij heeft mijn tekst ontvangen toen die klaar was. Ik heb ze voorgesteld om gezamenlijk op het-

zelfde moment dezelfde tekst in de dienen. Uiteindelijk is dat niet gebeurd. De hemel en minister Lebrun weten waarom.

De heer J. Valkeniers : Theoretisch is een vrijstelling van de stage van zes maanden volgens de Europese richtlijn onmogelijk. De studenten vermoeden evenwel dat aan Franstalige kant daar wel een mouw zal worden aangepast. Ik kom straks terug op een mogelijke regeling.

Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat de argumentatie van de studenten opgaat. Ik was dan ook zo vrij mij namens de VLD-fractie aan te sluiten bij hun redenering en een amendement ter invoering van een nieuw artikel 13bis in te dienen waarin aan hun eisen wordt tegemoetgekomen. Op die wijze genieten de laatstejaarsstudenten van het studiegebied geneeskunde die in het academiejaar 1994-1995 hun huisartsopleiding begonnen zijn, wegens de urgentie om een erkend stage-meester te vinden en het mogelijk tekort aan erkende stagemeesters, de volgende overgangsmaatregelen. Ik lees ze voor : ". .ten eerste, de studenten van het academiejaar 1994-1995 die bij het behalen van hun eindexamen arts geen HIBO-plaats vonden voor het volgende academiejaar, mogen een eigen beroepspraktijk opstarten onder begeleiding van een erkend stagemeester, waardoor zij aan de vereisten tot het behalen van de academische graad van huisarts voldoen ;

ten tweede, deze studenten zijn vrijgesteld van de 6 maand verplichte stage bij een erkend stagemeester in een l/l verband".

Wij zijn immers van oordeel dat de studenten niet het slachtoffer mogen worden van de juridische impasse die ontstaat bij vergelijking van het Europees communautair recht en onze decreetgeving. Ingevolge een nijpend tekort aan erkende stagemeesters zal onderhavig decreet niet in de praktijk kunnen worden omgezet, met onvermijdelijk als gevolg de

Valkeniers

nodige heibel en de invoering van een verkapte vestigingswet, waar wij allen tegen zijn.

Gisteren was ik nog de mening toegedaan dat wij in de commissie tot een consensus konden komen. De minister gaf toe dat risico's aan de door mij voorgestelde maatregel verbonden zijn. Zo zullen wij mogelijks geen gelijk krijgen op Europees vlak en bestaat er 'n kans dat de studenten wordt verweten geen volwaardige opleiding te hebben gehad. Nochtans was de minister bereid het amendement te aanvaarden indien de meerderheid het tenminste zou goedkeuren. Ik vond dit zeer positief van de minister en moest vaststellen dat de Volksunie en het Vlaams Blok afzonderlijk een gelijkaardig amendement hadden ingediend. Agalev weigerde echter het amendement te steunen omdat zij het gevaar op minderwaardige huisartsen vreest, verwijzend naar de kritiek van de voorzitter van het Algemeen Syndicaat, dokter Roex. Ik stelde voorts vast dat mevrouw Leysen hardnekkig blijft weigeren om het amendement te steunen ondanks alle argumenten. Bovendien schikte de SP zich naar u, mijnheer de minister. Vermits ik geen consensus heb bereikt, heb ik ook niet aangedrongen.

In verband met het risico op minderwaardige artsen lees ik een passage voor uit het advies van Ret advocatenkantoor Monard dat u, mijnheer de minister, zelf hebt geconsulteerd: "Gelet op het feit dat de studenten die thans het vierde jaar van de tweede cyclus volgen, zo dicht bij hun afstuderen zijn gekomen en wellicht reeds schikkingen hebben genomen om hun beroepsleven te starten, maar ook omdat het onmogelijk kan zijn deze bepalingen reeds voor het volgende jaar in de praktijk om te zetten - zie het probleem van het tekort aan stagemeesters - zijn er wellicht toch redenen om een meer gunstige overgangsmaatregel vast te leggen voor deze studenten". Nog volgens het advies: "De keuze hiervan

is natuurlijk een opportuniteitskeuze waarin ik niet kan adviseren".

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Valkeniers, ik heb er geen probleem mee dat u citeert uit een advies aan mij, dat ik trouwens ter beschikking heb gesteld. Maar licht daar toch niet één leuke paragraaf uit om ermee te zwaaien. Dat is intellectuele oneerlijkheid.

Overigens, de discussie ging er niet over of wij al dan niet voor overgangsmatregelen as such waren. Neen, trouwens het decreet bevat er al. Het advies dat ik aan twee advocatenkantoren en één jurist van mijn departement heb gevraagd, betrof de vraag of ik een overgangsmatregel voor de studenten die afstuderen, kon uitvaardigen zonder in strijd te zijn met de Europese richtlijn ter zake en met het intern recht inzake de bevoegdheidsverdeling.

De heer J. Valkeniers : In dat verband zegt Monard het volgende: "Er is natuurlijk het achterpoortje van artikel 6 van de Europese richtlijn dat lidstaten toelaat om een diploma af te geven aan artsen die niet de bedoelde opleiding hebben gevolgd. Maar van hen wordt vereist dat zij een aanvullende opleiding hebben genoten die leidt tot een kennis die kwalitatief gelijkwaardig is aan die verworven in de bedoelde opleiding." Met andere woorden, het alternatief dat door de studenten wordt voorgesteld.

Artikel 6 van de Europese richtlijn zou inderdaad toelaten dat dit amendement wordt goedgekeurd, met de mogelijke risico's.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Valkeniers, wij moeten intellectueel eerlijk blijven en u moet het citaat volledig lezen. Inderdaad, wat verder staat geschreven: "Het lijkt mij enigszins geforceerd om te stellen dat de bestaande opleiding na zeven jaar als een dergelijke aanvullende opleiding kan beschouwd worden. Ik stel mij echter de vraag - tweede mogelijke piste binnen arti-

kel 6 - of het niet mogelijk is dat de vestiging als arts met begeleidende praktijk van twee jaar, de huidige bestaande regeling, niet als een dergelijke aanvullende opleiding kan worden beschouwd, zodat aan de personen die dergelijke begeleidende praktijk volbracht hebben bij wijze van overgangsmatregel op dat ogenblik de academische graad van huisarts verwerven. Dergelijke piste lijkt mij een minder geforceerde interpretatie van de richtlijn te zijn. Zij zou een oplossing bieden voor de actuele stageproblematiek en zou binnen de bevoegdheid vallen van de Vlaamse Raad".

Met andere woorden, de schrijver ziet geen problemen aangaande de bevoegdheid van de Vlaamse Raad; voorts vindt hij dat de oplossing duidelijk is en, ten slotte, dat de maatregel minder geforceerd is. Welnu, ik ben ook jurist en volgens mij is dat conform de richtlijn.

De heer J. Valkeniers : Maar artikel 6 laat een afwijking toe. Betekent zulks dat men ons toelaat te oordelen of deze afwijking al dan niet leidt tot een gelijkwaardige opleiding?

Minister L. Van den Bossche : Het Europese Hof is de laatste toetssteen inzake de gelijkwaardigheid van de opleiding.

De heer J. Valkeniers : Dat wisten wij reeds.

Mijnheer de minister, wij zijn bang, maar de Franstaligen niet.

Minister L. Van den Bossche : Wellicht omdat zij onverantwoordelijk zijn.

De heer J. Valkeniers : Meent u niet dat het ogenblik is aangebroken om de violen op mekaar af te stemmen?

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Valkeniers, u doet net alsof u denkt dat dit niet werd geprobeerd. Welnu, daaraan heb ik uren, dagen en een hoop brieven gependend. Ik ben het ermee eens dat de violen op mekaar moeten worden afgestemd,

Van den Bossche

maar il faut être deux pour faire l'amour !

De heer J. Valkeniers : Daarmee ben ik het volledig eens, maar uiteindelijk zullen de Vlaamse studenten hiervan het slachtoffer worden.

Minister L. Van den Bossche : Neen, zij zullen op zijn minst decretaal in orde zijn in Europa.

De heer J. Valkeniers : Dit voorstel werd goedgekeurd in de commissie voor Onderwijs, maar inmiddels zijn er nieuwe elementen naar voren gekomen. Welnu, wanneer dit amendement niet wordt goedgekeurd, zal onze fractie het ontwerp van decreet verwerpen.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord.

De voorzitter : Mijnheer Dierickx, indien u nu het woord vraagt, dan impliceert zulks dat u geen betoog meer zal houden vanop de tribune.

VLD-Senator Jef Valkeniers ging een debat aan met Onderwijsminister Luc Van den Bossche (SP) naar aanleiding van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet dat tot doel heeft een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren

De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de voorzitter, zelfs al zijn wij het niet met hem eens, toch moet worden toegegeven dat de heer Valkeniers, zoals steeds, interessante elementen ontwikkelt en blijk geeft van een grote dossierkennis.

Mijnheer Valkeniers, u had het over het niveau waarop de beslissingen moeten worden getroffen. Dat is inderdaad een belangrijke aangelegenheid, maar wij moeten goed weten wat wij willen. Daarnet nog zei de minister-president dat wij de federale institutionele loodgieterij hebben gewild. Dat is juist. Dat belet echter niet dat wij ons nadien mogen bezinnen en een breed maatschappelijk debat voeren over de gevolgen van de staats hervorming, onder andere de democratische tekorten die eruit kunnen voortvloeien.

Mijnheer de voorzitter, de groenen zijn tegenstanders van het produceren om te produceren en het consumeren om te consumeren. Om aan een geneesheer een inkomen te verzekeren, is een voldoende aantal patiënten vereist en om tekorten in de ziekenhuizen te vermijden hebben wij een bepaald aantal patiënten nodig. Geen enkel ziekenhuis in ons land kan zich verheugen over de verbetering van de gezondheidstoestand van de bevolking. De directeur of bestuurder stapt dan naar het hoofd van de klinische biologie om te zeggen dat de produktie niet hoog genoeg is. Nu komt er een nieuw en interessant argument bij dat ons ertoe zou moeten aanzetten om na te denken over de aard van de samenleving waarin wij leven. We hebben nu ook nog voldoende patiënten nodig om onze geneesheren te kunnen vormen. Binnenkort zullen we zieke mensen uit andere landen moeten invoeren om onze geneesheren genoeg werk te geven. Over dit systeem moeten we dan toch eens grondig kunnen discussiëren.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil even kort inpikken op deze discussie om te zeggen dat Agalev blijft bij de houding die het in de commissie heeft aangenomen. Wij staan globaal gezien achter het voorstel.

Uit de nieuwe briefwisseling die we hebben gekregen, blijkt duidelijk dat het hier gaat om de toepassing van een Europese richtlijn uit 1986. Het is niets te vroeg om een Europese richtlijn 9 jaar na haar verschijnen op te nemen in de wet- of decreetgeving van het betrokken land of de betrokken gemeenschap. Dit ontwerp van decreet steunt op een consensus in verband met de opleiding van huisartsen die in 1991 werd bereikt. Wij zijn niet blind voor een aantal problemen die zich voordoen bij de praktische toepassing ervan. Misschien ten overvloede vragen wij hiervoor de nodige aandacht.

Het is duidelijk dat er problemen zouden kunnen rijzen in verband met de stageplaatsen. De berichten daarover zijn momenteel op zijn minst tegenstrijdig. Uit het standpunt van de Vlaamse universitaire huisartsencentra blijkt duidelijk dat zij momenteel geen problemen zien. Zij geloven dat de individuele problemen die hier en daar zouden kunnen ontstaan kunnen worden opgelost. Ik heb geen redenen om te twijfelen aan de personen die ondertekenden namens de VUB en de universiteiten van Antwerpen, Gent en Leuven. Wij moeten deze zaak ongetwijfeld verder opvolgen maar ogenschijnlijk zijn er geen ernstige problemen.

Een andere zaak is het probleem met de federale minister van Volksgezondheid. De Vlaamse Gemeenschapsminister heeft moeite met de houding van zijn collega's in de federale regering en de Franse Gemeenschapsregering in verband met de opleiding. De federale minister heeft de Vlaamse universitaire huisartsencentra gevraagd om te verklaren dat de huisartsenopleiding in het zeven-

de jaar volkomen zou beantwoorden aan de voorschriften inzake de huisartsenstage zoals die in de Europese richtlijn wordt gevraagd. Zoiets kan eigenlijk niet. Toch heeft de federale minister deze vraag gesteld, waarschijnlijk om de onrust onder de studenten te sussen. Naar mijn mening is dit op zich een slechte zaak en gaat het zeker in tegen de Europese richtlijn van 1986.

De stagemeesters en de kandidaat-huisartsen moeten inderdaad een statuut krijgen. Deze materie situeert zich echter niet op het Vlaamse, maar op het federale niveau.

Ondanks onze globale positieve appreciatie van dit ontwerp van decreet, vraag ik de minister om ook in de toekomst aandacht te besteden aan de problemen die bij de concrete toepassing ervan zouden rijzen, ook al situeren ze zich op het federale niveau of op het niveau van de Franse Gemeenschap.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, er wordt beweerd dat er onvoldoende samenwerking is met de federale regering en met de Franstalige gemeenschap, iets waarvoor ik niet verantwoordelijk ben. Ik heb namelijk verscheidene malen geprobeerd om alles in juiste banen te leiden. Hierin ben ik echter niet geslaagd, wat resulteerde in de huidige toestand. Door dit decreet komt er duidelijkheid met betrekking tot de Europese richtlijn. Het is overigens al te gemakkelijk om er, bij het maken van een fout, op te wijzen dat de buurvrouw dezelfde fout heeft gemaakt. Dit is een macabere redenering, waardoor uiteindelijk alle wetten en decreten zouden moeten worden afgeschaft. Wij hebben autonomie gevraagd en verkregen en we moeten ze dan ook zonder schroom durven invullen.

Het is voor mij uitermate moeilijk om het probleem van de stageplaat-

sen duidelijk in te schatten, aangezien ik voor deze materie niet bevoegd ben. Het universitair centrum heeft me meegedeeld dat er waarschijnlijk voldoende kandidaten zullen zijn. Ik heb echter de indruk dat het zoeken zeer traag verloopt.

Het aantal zogenaamde stagemeesters wordt door de studenten waarschijnlijk terecht gerelativeerd.

Ten eerste, sommige artsen zullen deze benaming als statussymbool hebben geclaimd. De menselijke ijdelheid is namelijk niet nieuw.

Ten tweede, sommigen zullen intussen overleden zijn, zonder toelating van de Orde der geneesheren.

Ten derde, anderen zullen gepensioneerd zijn en hun praktijk hebben overgelaten aan een vorige stagiair.

Ten vierde, een aantal artsen zullen met een stagiair een akkoord van twee jaar hebben gesloten in plaats van een van zes maanden. Derhalve kunnen zij binnen deze periode geen nieuwe aanvraag doen.

Het was voor mij echter niet meteen duidelijk of dit probleem wel tot de bevoegdheid van het federale parlement behoorde. Tevens rees de vraag of het verenigbaar was met het Europees recht. Inmiddels heb ik ter zake het advies gevraagd van twee advocatenkantoren en van mijn administratie. Deze adviezen werden overigens ter beschikking gesteld van de studenten en van de verschillende fracties.

Die adviezen blijken grotendeels negatief te zijn. Behalve meester Geelen van het advocatenkantoor Monard, komen de kantoren die me advies hebben verstrekt tot de slotsom dat dit niet mogelijk is met de Europese richtlijn. De heer Geelen besluit dat het niet zo erg is als het lijkt en dat we zodoende in het vagevuur zullen terechtkomen in plaats van in de hel. Ik probeer het gewoon in begrijpelijke terminologie om te zetten.

Ik ben niet blind voor het probleem van de studenten zelf. Daarom ben ik van plan een voorstel te lanceren en daarbij hou ik de mening van de fracties in gedachten. Ik wil het risico niet alleen dragen, want de verantwoordelijkheid die op dit amendement weegt, is té groot. Op deze manier nemen we een "verdeeld risico", want ik draag de verantwoordelijkheid voor het voorstel, de vergadering voor de goedkeuring en de studenten voor het aanvaarden ervan. Ik wil te allen prijze vermijden dat men achteraf oppert dat hier weer eens een oplossing was "uitgedokterd" en dat wij dan het slachtoffer worden als het Europees Hof of het Arbitragehof dit niet neemt, er negatief op reageert en het stuk van het artikel schrapt. De politieke klasse wordt te vaak met de vinger gewezen. Op deze manier gaan we in op de vraag van de studenten en wordt het risico verdeeld zoals het hoort.

Ik stel dus voor de "overmachttheorie" in te roepen en derhalve het artikel ten eerste te laten zoals het is om dan ten tweede bij wijze van amendement het volgende toe te voegen ! "Indien het Interuniversitair Centrum vaststelt dat de onmogelijkheid tot stageplaats (...) er is, dan kan (...)" Dit kan dan worden aangevuld met de uitzondering die onder meer de heer Valkeniers heeft voorgesteld. Dit zou dan gelden voor de generatie studenten die nu het laatste jaar volgen. In het decreet zelf moeten we dus de "onmogelijkheid" inschrijven en de instantie die dit moet vaststellen, het Interuniversitair Centrum. Daarna voegen we daaraan toe dat "gezien die onmogelijkheid", een en ander wordt toegelaten, maar - en dit is belangrijk - dat men niet kan veronderstellen dat Europa een vestigingswet heeft willen uitvaardigen zonder dat ook te zeggen. Dit is ongetwijfeld een argument dat ten aanzien van het Europees Hof goed zal overkomen. Dat is dus wat ik aan de fracties voorstel te doen. Ik heb daartoe even mijn rol van verantwoordelijke voor het on-

derwijs verlaten om in die van niet-pleitende, maar wel advizerende advocaat te stappen.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavemier : Mijnheer de minister, u zegt dat het voorgestelde amendement een bepaald risico inhoudt. Heb ik goed begrepen dat dit risico enigszins afhankelijk is van de arts in kwestie en de plaats waar hij zijn huisartsenpraktijk heeft ? Wie zich wil vestigen in België zou zodoende een kleiner risico lopen dan wie in een andere lidstaat van de Europese Unie een praktijk wil oprichten of wie bijvoorbeeld aan bepaalde Europese programma's zou willen deelnemen. Deze tweede categorie moeten we dus veel duidelijker waarschuwen, want uiteindelijk gaat het hier om een compromisoplossing "voor Belgisch gebruik", maar zodra men de landsgrenzen overschrijdt, is het niet onwaarschijnlijk dat er problemen rijzen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, de heer Tavemier heeft principieel gelijk.

Het risico is echter in belangrijke mate beperkt omdat er een redenering a contrario aan de basis ligt van dit amendement. Indien Europa inderdaad een vestigingswet wenst, moet deze wet worden geschreven. Het niet schrijven van deze wet mag geen aanleiding geven tot het ontstaan van een vestigingswetsituatie.

Het is een perfect acceptabele redenering voor het Europees Hof, dat een richtlijn nooit een a contrario bedoeling kan realiseren wanneer het om een zeer belangrijke maatschappelijke bedoeling gaat, zoals een vestigingswet.

Voorts wordt de overmachtsituatie in het decreet ingeschreven. Het vaststellen van de overmachtsituatie is een absolute voorwaarde.

Er blijft nog een risico bestaan. De tegenpartij zou kunnen pleiten - dit geldt eerder voor heel België - nemo auditur propriam turpitudinem allegans, men is in de onmogelijkheid geraakt ingevolge zijn eigen traagheid. Dit argument kan worden opgeworpen tegen de staat als dusdanig, niet tegen het individu.

Ik geef toe dat er een zeker risico blijft bestaan. In mijn constructie is het risico echter minimaal geworden. Juridisch kan het niet kleiner worden gemaakt.

Er blijft weliswaar een risico, maar alle andere risico's zijn groter dan dit.

De voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik kan begrijpen dat de minister zich zoveel mogelijk probeert in te dekken.

Ik ga ermee akkoord om deze specificering van het amendement te aanvaarden. Wij hebben reeds een gezamenlijk amendement opgesteld, dat wij verdedigen.

Wij hebben dit amendement ingediend omdat wij van oordeel zijn dat er sprake is van overmacht. Er zijn 250 studenten tegenover slechts 120 stagemeesters.

Ik ben het ermee eens dat dit probleem in de tekst wordt aangehaald. Het is echter precies omwille van de overmacht dat de amendementen reeds werden ingediend.

Anderzijds is er een uitwisseling mogelijk tussen de diploma's in Europa. Zij werden als gelijkwaardig erkend.

Wanneer wij ons schikken naar de Europese richtlijn, twijfel ik eraan dat er hierop kritiek zal worden uitgebracht. U hebt immers zelf gezegd dat men in geval van overmacht verplicht is een aanpassing te doen.

Zeker met al deze voorzorgsmaatregelen zal niemand zich tegen deze wetgeving verzetten.

Mijnheer de minister, ik dank u in elk geval voor uw soepelheid om de overige amendementen met dezelfde strekking mits een zekere aanpassing te aanvaarden.

Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap om de organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde te organiseren, en andere bepalingen betreffende de universiteiten.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127 van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 2

Organisatie van een specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde

Artikel 2

In hoofdstuk III, afdeling 2, van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, wordt in artikel 7 een derde lid toegevoegd luidend als volgt :

Voorzitter

“De specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde is een academische opleiding volgend op de academische opleiding tot arts en wordt bekrachtigd met een academische graad van huisarts. “.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

Artikel 11 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met een derde lid luidend als volgt :

“Het gezamenlijke onderwijsprogramma van de eerste cyclus van de opleiding tot arts en van de eerste drie studiejaren van de tweede cyclus van deze opleiding, moet voldoen aan de vereisten bepaald in de Europese richtlijn van 5 april 1993, 93/16/EEG, Titel IV, welke in bijlage 1 is gevoegd. De geslaagden voor het jaarexamen van het derde studiejaar van de tweede cyclus krijgen van het universiteitsbestuur een certificaat dat bevestigt dat zij met goed gevolg de opleidingscyclus, bedoeld in artikel 23 van de hiervoor vermelde richtlijn, hebben voltooid, welke in bijlage II is gevoegd.

In het vierde studiejaar van de tweede cyclus van de opleiding tot arts kan het universiteitsbestuur meerdere zwaartepunten aanbieden waaronder ten minste het zwaartepunt " huisartsgeneeskunde ". Dit vierde studiejaar met het zwaartepunt huisartsgeneeskunde is het eerste studiejaar van de specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde zoals bedoeld in titel IV van de Europese richtlijn van 5 april 1993,93/16/EEG.“.

— *Aangenomen.*

Artikel 4

1. Artikel 14, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 1994, wordt vervangen door de volgende bepaling :

“Behalve in de hierna bepaalde gevallen omvat elke cyclus van een academische opleiding twee studiejaren. “.

2. Hetzelfde artikel wordt aangevuld met een vierde lid luidend als volgt :

“De totale studieomvang van de opleiding in de huisartsgeneeskunde bedraagt drie studiejaren, namelijk het vierde studiejaar van de tweede cyclus van de opleiding tot arts en de twee studiejaren van de opleiding in de huisartsgeneeskunde. “.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

In artikel 19, eerste lid, **W**, van hetzelfde decreet worden de woorden “kandidaat-arts en arts” vervangen door de woorden ' kandidaat-arts, arts en huisarts “.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

In artikel 23, 15°, van hetzelfde decreet worden de woorden “kandidaat-arts en arts” vervangen door de woorden “kandidaat-arts, arts en huisarts “.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

In artikel 26, eerste lid, b, 5°, van hetzelfde decreet worden de woorden “de graad van arts kan” vervangen door de woorden “de graden van arts en huisarts kunnen”.

— *Aangenomen.*

Artikel 8

In artikel 27, 14°, van hetzelfde decreet worden de woorden “kandidaat-arts en arts” vervangen door de woorden “kandidaat-arts, arts en huisarts”.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

In artikel 28, 14°, van hetzelfde decreet worden de woorden “kandidaat-arts en arts” vervangen door de woorden “kandidaat-arts, arts en huisarts “.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

Artikel 35 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, wordt aangevuld met een zevende lid luidend als volgt :

“Het slagen voor het jaarexamen van het derde studiejaar van de tweede cyclus van de opleiding tot arts is voorwaarde voor de toegang tot het vierde studiejaar van de bedoelde cyclus. Artikel 53, tweede lid, is niet van toepassing op het vierde studiejaar van de tweede cyclus.“.

— *Aangenomen.*

Artikel 11

In artikel 49, eerste lid, worden de woorden “Onverminderd het bepaalde in de artikelen 50, 51 en 60” vervangen door de woorden ' Onverminderd het bepaalde in de artikelen 14, 50, 51 en 60”.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

Artikel 130 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met een 5 :

' 5. Vanaf het begrotingsjaar 1996 wordt aan de gezamenlijke universiteiten een bijkomende werkingsuitkering van 25 miljoen franken toegekend voor de organisatie van de specifieke opleiding in de huisartsgeneeskunde. Vanaf het begrotingsjaar 1997 wordt dit bedrag jaarlijks geïndexeerd overeenkomstig de in 2 van dit artikel bepaalde indexeringsformule. Dit bedrag wordt omgeslagen over de universiteiten naar het

Voorzitter

gemiddeld aantal diploma's van arts uitgereikt tijdens het voorlaatste en het tweede voorlaatste academiejaar.

De universiteiten zullen omtrent de besteding van deze bedragen verslag uitbrengen in hun jaarverslag.“.

— Aangenomen.

Artikel 13

In hetzelfde decreet wordt een artikel 184bis ingevoegd luidend als volgt :

“Artikel 184bis

De studenten die tijdens het academiejaar 1993-1994 en 1994-1995 in het vierde jaar van de tweede cyclus van de opleiding in de geneeskunde de afstudeerrichting “huisartsgeneeskunde” met succes hebben gevolgd worden bij wijze van overgangsmaatregel geacht te voldoen aan de voorschriften van dit decreet. Zij kunnen ten vroegste vanaf, respectievelijk het academiejaar 1995-1996 en 1996-1997 het diploma van huisarts behalen.“.

-Aangenomen.

Door de heren Dewinter, Appeltans en Valkeniers werden amendementen ingediend houdende invoeging van een nieuw artikel 13bis.

Artikel 13bis (nieuw)

Een nieuw artikel 13bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 13bis

In hetzelfde decreet wordt een artikel 184ter ingevoegd dat luidt als volgt :

„Artikel 184ter

Voor de laatstejaarsstudenten geneeskunde die in het academiejaar 1994-1995 hun huisartsopleiding begonnen zijn, wordt wegens de

hoogdringendheid en het mogelijke tekort aan erkende stagemeesters de volgende overgangsmaatregel ingevoerd :

— afgestudeerden van de lichte 1994-1995 die bij het behalen van hun eindexamen arts geen HIBO-plaats vinden voor het volgende academiejaar, mogen een eigen praktijk starten onder begeleiding van een erkend stagemeester (twee jaar in een 1/15-verband). Op deze manier voldoen zij aan de vereisten tot het behalen van de academische graad van huisarts en worden zij bij wijze van uitzondering vrijgesteld van de zes maanden verplichte stage bij een erkend stagemeester in een 1/1-verband.“.

Artikel 13bis (nieuw)

Een nieuw artikel 13bis invoegen dat luidt als volgt :

“Artikel 13bis

In hetzelfde decreet wordt een artikel 184ter ingevoegd dat luidt als volgt :

“Artikel 184ter

De laatstejaarsstudenten van het studiegebied geneeskunde die in het academiejaar 1994-1995 hun huisartsopleiding begonnen zijn, genieten, wegens praktische problemen m.b.t. de stage, de volgende afwijking bij wijze van overgangsbepaling :

1” de studenten van het academiejaar 1994-1995 die bij het behalen van hun eindexamen arts geen HIBO-plaats vinden voor het volgende academiejaar, mogen een eigen beroepspraktijk opstarten onder begeleiding van een erkend stagemeester, waardoor zij aan de vereisten tot het behalen van de academische graad van huisarts voldoen ;

2” deze studenten zijn vrijgesteld van de 6 maanden verplichte stage bij een erkend stagemeester in een 1/1 verband.“.

Artikel 13bis (nieuw)

Een nieuw artikel 13bis invoegen dat luidt als volgt :

” Artikel 13bis

In hetzelfde decreet wordt een artikel 184ter ingevoegd dat luidt als volgt :

“Artikel 184ter

Voor de laatstejaarsstudenten geneeskunde die in het academiejaar 1994-1995 hun huisartsopleiding begonnen zijn, geldt de volgende overgangsbepaling :

“Studenten van het academiejaar 1994-1995 die bij het behalen van hun eindexamen arts geen HIBO-plaats vinden voor het volgende academiejaar, mogen een eigen beroepspraktijk opstarten onder begeleiding van een erkend stagemeester, waardoor zij aan de vereisten tot het behalen van de academische graad van huisarts voldoen. Bij wijze van uitzondering zijn deze studenten vrijgesteld van de 6 maanden verplichte stage bij een erkend stagemeester in een 1/1 verband na overleg met het interuniversitair centrum voor huisartsopleiding.“.

De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans : Mijnheer de voorzitter, aangezien wij het eens zijn met het antwoord van de minister en vermits het voorstel door alle fracties, ook de VLD-fractie, wordt ondersteund, trekken wij ons amendement in. De bedoeling van ons amendement wordt perfect weergegeven in de uiteindelijke tekst.

De voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de voorzitter, collega's, een aantal leden hebben een amendement ingediend in deze zin. Wij zullen dit amendement terugtrekken en het nieuwe amendement voorstellen dat door alle fracties, zoals ik heb kunnen vaststellen, zal worden ondertekend.

De voorzitter : De heer Valkeniers trekt hierbij het amendement Stuk 691 - Nr. 5 in en vervangt het door een nieuw amendement.

De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

HOOFDSTUK 3

Diverse bepalingen

Artikel 14

Het bedrag van de sociale toelage van de universiteiten wordt voor de jaren 1992 en 1993 als volgt vastgesteld :

Instelling	1992	1993
Vrije Universiteit Brussel	58.313.400fr.	60.119.500fr.
Katholieke Universiteit Leuven	162.217.400fr.	169.669.500fr.
Universitaire Faculteiten		
Sint-Ignatius Antwerpen	30.569.400fr.	30.362.500fr.
Universitaire Instelling Antwerpen	16.085.400 fr.	17.445.750 fr.
Limburgs Universitair Centrum	7.410.300fr.	14.054.250fr.
Katholieke Universiteit Brussel	6.783.000fr.	6.210.750 fr.
Universiteit Gent	103.958.400fr.	111.961.500fr.
Universitair Centrum Antwerpen	20.231.700fr.	24.102.750fr.

Aangenomen.

Artikel 15

Artikel 96 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse gemeenschap wordt vervangen door de volgende bepaling :

" Artikel 96

De Vlaamse regering bepaalt de bezoldigingsregeling van de leden van het zelfstandig academisch personeel. "

— Aangenomen.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding

Artikel 16

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 1994 met uitzondering van artikel 14 dat uitwerking heeft met ingang van het begrotingsjaar 1992 en artikel 15 dat uitwerking heeft met ingang van 1 november 1994.

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgennamiddag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs

— 703 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Meyer, verslaggever, heeft het woord.

De heer J. De Meyer, verslaggever : Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het verslag.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Deswaene heeft het woord.

De heer R. Deswaene (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de voorliggende decretale regeling betreffende de arbeidsverhouding in het vrij gesubsidieerd onderwijs ligt in het verlengde van de CAO op het

Vlaamse onderwijs van 29 september 1993.

Er was een specifieke regeling voor het vrij gesubsidieerd onderwijs nodig gelet op de bijzondere vereisten van de onderwijssector, waar de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven niet aan kon voldoen. Dit is het positieve element van het ontwerp.

Zoals ik in de commissie heb gesteld, was mijn fractie eerder verrast, maar ook teleurgesteld toen zij vernam dat dit ontwerp van decreet nog absoluut bij hoogdringendheid door de Vlaamse Raad zou worden behandeld. We waren enerzijds verrast, omdat het een probleem betreft dat al jaren is gekend en een zaak is die reeds jaren aansleept en die nu plots - en dan nog halsoverkop - wordt geregeld.

Anderzijds waren wij ook ontgoocheld, omdat wij naast het HOBU-decreet, toch nog enkele andere fundamentele en ook meer dringende hervormingen hadden verwacht, zoals de lerarenopleiding, de PMS-hervorming en -herstructurering, het basisonderwijs, het volwassenenonderwijs, het leerlingenvervoer enzovoorts.

Mijnheer de minister, een en ander heeft natuurlijk te maken met de trouw van uw coalitiepartner die, zoals men weet, lineair afneemt naarmate de verkiezingen naderen. Bovendien kijkt de CVP de jongste maanden nogal begerig naar het Onderwijsdepartement. Blijkbaar heeft deze partij bij een volgende regering reeds een optie genomen op onderwijs en zit uw opvolger of opvolgster ongeduldig te wachten.

Er wordt echter uit het oog verloren dat er nog andere mensen ongeduldig staan te wachten. Het zijn diegenen die elke dag voor de klas staan en een zware verantwoordelijkheid dragen. Deze mensen willen een loopbaan in het onderwijs opbouwen maar worden in het ongewisse gelaten over hun toekomstperspectieven.

Deswaene

De directies en inrichtende machten willen een modern personeelsmanagement op het getouw zetten en de hogescholen en de universiteiten moeten dringend een nieuwe lerarenopleiding kunnen aanbieden - maar ook zij blijven op hun honger zitten.

Het voorliggende ontwerp van decreet is mijns inziens zelfs niet klaar om te worden behandeld. De vrij nonchalante wijze waarop de Vlaamse regering, in het bijzonder de jongste maanden, omspringt met procedures heeft bij de Raad van State bot gevangen. De Raad heeft geweigerd een advies ten gronde te geven.

Minister L. Van den Bossche : Het betreft een discussie die al lang aansleept tussen uw dienaar en de Raad van State. De Raad van State denkt dat indien er door hun verplicht advies wijzigingen worden aangebracht, de tekst - al draagt die de principiële goedkeuring van de regering - nog eens naar de regering moet gaan vooraleer die naar hen mag toekomen en dan pas zullen zij een advies geven. De Raad van State denkt waarschijnlijk dat een regering vooral niet moet werken en naar hun pijpen moet dansen.

Ik vind dit een nogal formalistische benadering van de werkelijkheid. Of heeft de Raad van State soms liever dat wij de tekst ongewijzigd doorsturen en hem wijzigen conform de adviezen van de Raad van State nadat hij is teruggekomen ? Als de Raad van State die schijnheiligheid wenst, moet men mij dit maar zeggen.

Mijnheer Deswaene, pleit alstublieft niet voor het formalisme, er zullen dagen komen en gaan. Misschien zal de VLD ook op een bepaald moment voor het probleem staan dat u wel wilt werken maar ook niet wenst tegengehouden te worden door de Raad van State die wordt verondersteld de helper van het parlement te zijn.

In deze discussie vertik ik het van mijn standpunt af te stappen. Mijn standpunt is minstens even eerbiedwaardig als dat van de Raad van State, en ze hebben een advies gegeven. Ik antwoord hen nu zoals zij dat doen, namelijk heel formalistisch. Ik stel namelijk vast dat er een advies is, maar wat daarin staat, staat niet in de wet. Dat is onbelangrijk, maar formeel gezien is er een advies. Ik vind het jammer dat de discussie op deze manier moet verlopen.

Misschien komt er na regen ooit zonneshijn, wie weet verandert de Raad van State wel van stelling, wat overigens ook merkbaar is in de uitspraken. Jarenlang wordt namelijk een bepaalde thesis aangehouden, maar plots verandert er een kamer van mening en geldt er een andere thesis. Iedereen moet dan maar weer die nieuwe werkelijkheid aanbidden.

De heer R. Deswaene : Ik stel vast dat minister Van den Bossche een persoonlijke verhouding heeft met de Raad van State.

Minister L. Van den Bossche : Zeggen dat ik een verhouding heb met de Raad van State is toch te ver gaan.

De heer R. Deswaene : Als gevolg van de houding van de Vlaamse regering heeft de Raad van State geweigerd een advies ten gronde te geven. Dit is onhoudbaar en onduelbaar voor een ontwerp dat een aanleggenheid regelt waar het gevaar op een bevoegdheidsconflict tussen de Vlaamse en de federale regering reëel is. Als er over de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap geen uitsluitel wordt gegeven, dan kan dit ontwerp niet serieus worden behandeld. De VLD-fractie vraagt dan ook dat het advies ten gronde van de Raad van State bij hoogdringendheid wordt gevraagd ten einde juridische problemen te vermijden.

Minister L. Van den Bossche : Als ik het goed begrijp, staat de VLD op het punt een coalitie te vormen met de top van de vakbonden, de meest

unitaire instanties van het land, die ook vinden dat dit soort zaken unitair moeten blijven ?

De heer R. Deswaene : Ten gronde heeft de VLD steeds een ver doorgedreven decentralisering in het onderwijs gevraagd en heeft ze herhaaldelijk voorgesteld om de inspraak en de medezeggenschap niet alleen van het personeel, maar ook van de leerlingen, studenten en ouders te optimaliseren. Autonome scholen impliceren immers ook een nauwere betrokkenheid en inspraak van alle geledingen.

De voorliggende regeling is echter naar ons gevoel - net zoals de decretale bepalingen betreffende de participatieraden - behept met een onaanvaardbaar syndicaal monopolie.

Inspraak- en overlegorganen mogen niet enkel bevolkt worden door personeelsleden die aangesloten zijn bij een vakbond, of door ouders die aangesloten zijn bij een erkende vereniging, noch uitsluitend door leerlingen of studenten van erkende verenigingen. Volgens de VLD moet elk personeelslid, elke leerling, elke student, elke ouder rechtstreeks de mogelijkheid bezitten om te kiezen en zich verkiesbaar te stellen, zonder tussenkomst van wie dan ook.

Dit ontwerp gaat helemaal de verkeerde richting uit. Daar waar men voor de pedagogische kwesties nu plotseling toch het licht heeft gezien en de participatieraden opentrekt voor alle personeelsleden - zoals de VLD-fractie dat in een eigen voorstel van decreet had gevraagd - behoudt men voor het overige een absoluut onderhandelings- en overlegmonopolie voor de syndicaten.

Slechts wanneer de vakbonden niet in staat zijn om een voldoende aantal kandidaten op een lijst te plaatsen, krijgen niet-gesyndiceerden een kans op voorwaarde echter dat de vakbonden met hun kandidatuur welwillend akkoord gaan. Dergelijke oubollige toestanden doen denken aan

Deswaene

het travaillisme van de jaren vijftig en horen elders thuis.

Minister L. Van den Bossche : En het poujadisme van de jaren negentig dan.

De heer R. Deswaene : Met dit ontwerp wordt de macht van de vakbonden op het onderwijs op een ongehoorde wijze gesacraliseerd. Dit is uiteraard voor de VLD totaal onaanvaardbaar. Daarom hebben wij opnieuw een aantal amendementen ingediend, ten einde de inspraak van alle personeelsleden te garanderen en niet alleen van de syndiceerde.

Deze hervorming beantwoordt niet aan de noden van de scholen van het vrij onderwijs en hun personeel, integendeel. Volgens mij is het een steen in de schoen van het vrij onderwijs. Als daarenboven het advies ten gronde van de Raad van State halsstarrig wordt geweigerd, zal de VLD-fractie dit ontwerp met klem verwerpen.

De voorzitter : De heer Tavernier heeft het woord.

De heer J. Tavernier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, wat dit ontwerp tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs betreft, acht ik het enorm belangrijk dat er in het onderwijs, en ook in het vrij onderwijs, meer aandacht en respect gaan naar onderhandeling en participatie. Uit de ervaring van de voorbije jaren blijkt dat er in het onderwijs nog geen echte participatiecultuur bestaat.

De vaststelling dat de grote groep hogergeschoolde mensen in het onderwijs die -zeker bij het begin van hun loopbaan- met veel idealisme hun beroep uitoefenen, te weinig bij het beleid van de school worden betrokken, doet de wenkbrauwen fronsen.

Daarom moet het ontwerp van decreet inzake de oprichting van onderhandelingscomités worden toegejuicht. De oprichting van dergelijke

onderhandelingscomités is immers een noodzakelijke voorwaarde om leerkrachten meer bij het beleid van de school te betrekken zodat niet alleen de kwaliteit van het onderwijs verbetert maar ook motivatie van de leerkrachten wordt verhoogd.

Wij stellen ook vast dat mensen die als individu optreden ten overstaan van de inrichtende machten en de directies meestal onvoldoende geïnformeerd zijn en weinig steun ondervinden van een organisatie zodat hun positie bijzonder zwak is. Bovendien zijn deze individuen doorgaans niet zo beslagen in de kennis van de wettelijke en decretale bepalingen zodat zij moeilijk een aantal rechten kunnen afdwingen.

Omwille van deze redenen en ondanks de vaak gehoorde kritiek op organisaties, onder meer op de vakbonden, ben ik voorstander van het behoud van de belangrijke rol die vakbondsorganisaties vervullen. Ten overstaan van de directies en de inrichtende machten kan men immers geen goedwerkende participatiestructuur uitbouwen die enkel gebaseerd is op een werking van en met individuen. Men moet er voor zorgen dat de betrokkenen over voldoende dossierkennis beschikken om aan de onderhandelingstafel plaats te nemen.

Mijnheer de minister, collega's, ondanks de positieve houding die mijn fractie aanneemt ten opzichte van het ontwerp, wens ik een aantal bemerkingen te maken.

Ten eerste, er bestaat blijkbaar een verschil in appreciatie tussen de minister en de Raad van State over de taken van deze Raad. Ik stel vast dat dit meningsverschil er voor gezorgd heeft dat de leden van de Vlaamse Raad het advies ten gronde van de Raad van State moeten missen. De Raad van State weigert een advies ten gronde uit te brengen omdat een aantal elementen niet werden gewijzigd. Deze handelwijze veroorzaakt, mijns inziens, een gebrek aan informatie zodat de meerderheid dit de-

creet zonder veel nadenken en te lichtzinnig zal goedkeuren.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Tavernier, is Agalev tegen elke vorm van lichtzinnigheid ?

De heer J. Tavernier : Neen, niet tegen elke vorm van lichtzinnigheid.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Tavernier, ik meen te hebben gelezen dat speelsheid en lichtvoetigheid criteria waren om als echte groene te worden beschouwd !

De heer J. Tavernier : Ik weet waarop u zinspeelt. Dat is de mening van bepaalde goeroe's ! Zoals dat bij elke politieke partij het geval is, zijn er bij de groenen ook verschillende tendensen.

Hoe dan ook, ik heb het er moeilijk mee dat wij het advies niet hebben gekregen.

Een andere, belangrijker kritiek op het decreet zelf betreft het overkoepelende onderhandelingscomité. Ik verwijs in dit verband naar het advies van de SERV, waarvan de minister beweert dat het geen SERV-advies is, maar een vakbondsadvies. In dat advies schrijft de SERV het overkoepelende onderhandelingscomité niet goed te keuren om twee redenen. Enerzijds, zo zegt hij, voert men hier, is het niet en stoemelings, dan toch langs een achterpoort die men later breder kan maken, een systeem in waarbij niet twee, maar drie partijen met mekaar onderhandelen. De vraag is dan hoe de krachtsverhoudingen er zullen uitzien.

Minister L. Van den Bossche : In onderhandelingen - dit is een sinds het ontstaan van de arbeidersbeweging bekende waarheid - spelen steeds twee parameters : de intelligentie en de kracht van de onderhandelaars en de machtsverhoudingen op het veld. Die twee factoren zullen eeuwig spelen, of nu twee dan wel drie partijen aan de tafel zitten.

Van den Bossche

Het is in ieder geval eerlijker drie partijen rond de tafel te roepen, want de regering is geen werkgever, maar wel betalende en reglementerende overheid en de echte werkgever moet ook bij de besprekingen worden betrokken. Naargelang het item zal er een toenadering zijn tussen werknemer en overheid tegen werkgever, tussen werknemer en werkgever tegen overheid of tussen werkgever en overheid tegen werknemer.

De heer J. Tavemier : In ieder geval, uit het advies van de SERV kan ik alleen maar concluderen...

Minister L. Van den Bossche : Het SERV-advies ? Ik vind het beschamend - dit mag zeker worden goedgekeurd - voor de leden die de middenstands- en werkgeversorganisaties vertegenwoordigen dat een in de vakbondscenakels opgemaakt advies letterlijk is overgenomen. Ik vind het niet meer ernstig dat in de SERV koopjes worden gesloten in de zin van vandaag trakteer ik en wordt op jouw mening het etiket "SERV" gekleefd, morgen is het mijn beurt. Op die manier wordt een SERV-advies uitsluitend een werkgevers-, middenstandszaak waarover de vakbonden zwijgen en vice versa. Dat is niet de bedoeling van een SERV-advies.

Het is jammer voor sommige afgevaardigden van werkgevers- en middenstandsorganisaties waarvoor ik heel veel respect heb, dat zij ofwel in slaap waren of zich in ruil voor een bord linzensoep of een andere tegenprestatie hebben verkocht toen zij zich over dit advies moesten uitspreken. In ieder geval, het advies waarnaar u verwijst, is de naam SERV-advies niet waardig.

De heer J. Tavemier : Nochtans heb ik het advies als een SERV-advies gelezen.

Bovendien is de wijziging van de krachtsverhoudingen zo ingrijpend, dat het niet netjes is die op het einde

van een kabinetsperiode te realiseren.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer Tavernier, reeds drie jaar lang heb ik herhaaldelijk mijn standpunt dat drie partijen bij de onderhandelingen moeten worden betrokken, publiekelijk verdedigd, ook ten opzichte van de vakbonden die hierover met mij grondig van mening verschillen. Dat is geen onverwacht idee of een groene appel die vroegtijdig van de boom wordt geplukt, maar een vrucht die overrijp dreigt te worden omdat men het nooit heeft aangedurfd een heilig huisje af te breken. Onze maatschappij zou inderdaad wat meer vragen moeten stellen bij sommige stellingen, hoe respectabel ook en hoe groot ook de verdienste. Het bipolair systeem is inderdaad verdienstelijk geweest, maar dat wil niet zeggen dat het voor de eeuwigheid geldt.

De heer J. Tavemier : Het is inderdaad geen onverwacht idee. Ik stel alleen vast dat daarrond zeker nog geen consensus bestaat, zelfs geen ruime overeenstemming.

Minister L. Van den Bossche : Denkt u dat er destijds een consensus over het overlegmodel bestond ? Wij zijn een merkwaardig volk aan het worden. Als er iets moet worden gewijzigd, dan moet er een grote consensus zijn. Dat idee, waarover door 40 jaar gewenning, een vrij grote consensus is ontstaan, met name de huidige toestand, die hoeft niet door een even brede consensus te worden gewijzigd. Of gaat deze assemblée zich nu definitief tot het meest conservatief oord van Vlaanderen verklaren, waar men als laatste schoorvoetend poogt, als heel het volk begrepen heeft dat het al lang moest veranderen, iets te veranderen. Deze assemblée moet ook eens de moed hebben smaakmakend te zijn. Als de politiek zich bestendig in het verlengde moet leggen van wat "le bon ton" is, alom op de markt, dan stel ik voor dat de marktkramers het parlement overnemen. Het parlement moet de moed hebben hier ideeën

ter discussie te brengen, een meerderheid te zoeken, en als er een meerderheid wordt gevonden, dan moet die methode worden ingevoerd.

De heer J. Tavemier : Ik vind het ook gevaarlijk omdat, door een gebrek aan overeenstemming - en ik spreek niet over consensus - en rekening houdend met het einde van de regeerperiode, sommigen de intentie hebben om dit model naar elders uit te breiden. Ik zou er dus veel minder problemen mee hebben indien dit in het begin van een regeerperiode zou gebeuren.

Minister L. Van den Bossche : Als het naar elders wordt uitgebreid, dan gaat u opnieuw een discussie krijgen. Ik weet wat u denkt. U denkt dat het in de welzijnssector ook zal gebeuren. Welnu, het zou een weldaad zijn mochten ze het daar doen. Maar als zij het zullen doen, dan zullen we samen die weldaad bedrijven. U zult dan bij het begin van een legislatuur hetzelfde voorgelegd krijgen. Dat blijft echter gelijk. Dit parlement wordt niet dommer omdat het op het einde van de legislatuur komt.

De heer J. Tavemier : Neen, maar het heeft een andere politieke impact.

Minister L. Van den Bossche : Maar mijnheer Tavernier, noch u noch ik zullen daarmee stemmen behalen.

De heer J. Tavemier : Mijnheer de minister, dat wordt hier nu ingeschreven. Het is dus duidelijk de bedoeling om dit model ook naar elders uit te breiden. Alle sectoren die vatbaar kunnen zijn voor die uitbreiding, zijn zich op dit moment niet bewust van wat hier instaat, nochtans heeft dit duidelijke consequenties voor die sector.

Minister L. Van den Bossche : Maar het is bij deze niet uitgebreid. Dit is een nieuw idee. We zullen wel zien hoe de discussie bij de anderen verloopt. Alleen is het een nieuw idee in een heel specifieke werkelijkheid, met name een werkelijkheid waarbij

Van den Bossche

de overheid honderd percent betalende instantie is en iemand anders de werkgever is. Dit is een typische creatie gegroeid uit een jarenlange discussie in deze staat, maar waarmee we leven. We reiken hier een specifieke, nieuwe oplossing aan. Als men dat in de welzijnssector doet, dan zal er een discussie aan voorafgaan. Wie ook in de volgende regering de bevoegdheid voor Welzijn krijgt, hij of zij zal twee jaar nodig hebben om dit decreet hier ter discussie te brengen. Men heeft dan al de tijd van de wereld. Wees toch niet bang voor uw eigen schaduw.

De heer J. Tavernier : Ik ben helemaal niet bang voor mijn eigen schaduw.

Ik kom tot mijn tweede bemerking bij dat overkoepelend overleg- of onderhandelingscomité. Het is duidelijk dat u, binnen een overkoepelend onderhandelingscomité, een aantal zaken zult afspreken, onder meer het administratief statuut en de bezoldigingsregeling. Het andere gedeelte van het veld officieel onderwijs, officieel gesubsidieerd onderwijs zal, omdat ze nu eenmaal een kleiner gedeelte van het veld bestrijken, waarschijnlijk niet anders kunnen dan de beslissingen van dat overkoepelend onderhandelingscomité volgen. In feite tast dit hun eigen bevoegdheid aan.

In de commissie werd daarop gedeeltelijk geantwoord. Er werd gezegd dat bepaalde overlegprocedures zullen worden ingevoerd, waardoor men de geschetste gevaren hoopt op te vangen.

Mijnheer de minister, sta mij toe te zeggen dat ik dit kramakkelige oplossingen vind voor een probleem waarmee we ongetwijfeld zullen worden geconfronteerd.

Ondanks onze positieve appreciatie van de lokale onderhandelingscomités en onze hoop tot een betere participatie en tot onderhandelingen te komen op lokaal vlak, zullen wij

het decreet niet goedkeuren, vooral omwille van het overkoepelend onderhandelingscomité.

Minister L. Van den Bossche : Ik stel vast dat Agalev een "bijhuis" is geworden van één bepaalde vakorganisatie.

De heer J. Tavernier : Mijnheer de minister, ik denk dat u zich vergist.

Minister L. Van den Bossche : Na wat ik heb gehoord, weet ik wat ik zeg.

De heer G. Annemans : Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord.

De voorzitter : Ja, mijnheer Annemans, indien het over deze materie gaat.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het Vlaams Blok zal dit decreet niet goedkeuren omwille van de voorwaarden die zijn vermeld in verband met het gesyndiceerd karakter van personeelsleden in het onderwijs.

De voorzitter : Waarvan akte.

Collega's, mag ik u verzoeken uw spreektijd te beperken gezien het gevorderde uur ?

De heer Swinnen heeft het woord.

De heer R. Swinnen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het voorliggend ontwerp van decreet geeft niet alleen uitvoering aan de onderwijs-CAO van 1993, maar is tevens de aanzet voor een echte en ruime inspraak in het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Daarmee komt de Vlaamse overheid tegemoet aan een oude vakbondseis, met name een syndicaal statuut voor het vrij onderwijs dat steunt op de algemene opzet van het syndicaal statuut van de overheidssector.

Toch heb ik mij laten vertellen dat de vakbondswereld niet onverdeeld gelukkig is met een aantal essentiële

bepalingen in dit ontwerp van decreet. Daarop kom ik zo dadelijk nog even terug.

Het verheugt de SP dat via dit decreet het wettelijk kader wordt gecreëerd dat inspraak, participatie en medezeggenschap in de lokale schoolgemeenschap mogelijk maakt. In het ontwikkelingsproces naar meer lokale autonomie zijn medeverantwoordelijkheid en controlebevoegdheid van essentieel belang. De LOC's bieden deze mogelijkheid om de verantwoordelijkheidszin en de controlebevoegdheid van de lokale onderwijsparticipanten ten volle in te vullen.

De ondernemingsraden en de participatieraden hebben ongetwijfeld hun verdienste inzake inspraak en controle, maar in de praktijk blijkt dat beide organen ofwel minder geschikt zijn voor het specifieke onderwijsveld, ofwel over onvoldoende bevoegdheden beschikken om medeverantwoordelijkheid te kunnen dragen in het gevoerde beleid.

Ik zal wat dieper ingaan op vier punten van dit ontwerp van decreet.

Ten eerste, in het overkoepelend onderhandelingscomité zullen de overheid, de inrichtende machten en de syndicale organisaties rond de tafel zitten. Deze formule is ongetwijfeld een belangrijke en innoverende stap in onze overleg- en onderhandelingscultuur, die wellicht vatbaar is voor veralgemening, zeker in de onderwijssector.

In afwachting van die mogelijke veralgemening wordt evenwel een toestand gecreëerd die voor het sectorcomité X en het comité C2 bijzonder moeilijk, zometeen onmogelijk wordt. En de koepelorganisaties in deze comités, met name de ARGO, de CVPO en de OVSG zullen zich terecht tekort gedaan voelen. Vandaar mijn verzoek - dat ik trouwens reeds in de commissie heb geformuleerd - om zo snel mogelijk te komen tot een symmetrische structuur voor alle comités. In afwachting van deze aan-

Swinnen

passing moeten er consultaties plaatsvinden tussen het overkoepelend onderhandelingscomité enerzijds en de comités X en C2 anderzijds. Deze consultaties dienen uiteraard te gebeuren vóór de beslissende onderhandelingsfase. Tegelijk kan worden gedacht aan een synergie tussen overleg en onderhandeling.

Ten tweede, ik blijf het echter moeilijk hebben met de 10 percent-representativiteitsregel om via een vakorganisatie te worden verkozen in de lokale onderhandelingscomités. Deze regel komt bij mij veeleer over als een barrière of als een vorm van syndicaal protectionisme van de vakorganisaties die sterk staan in het vrije onderwijs. Bovendien staat deze 10 percent-regel haaks op de algemene filosofie van het syndicaal statuut in de openbare sector. Was dit syndicaal statuut in de openbare sector trouwens niet het model waaraan men zich wenste te spiegelen ?

Ik blijf ervoor pleiten dat bijvoorbeeld alle in de SERV vertegenwoordigde vakbondsorganisaties zich op een gelijke basis moeten kunnen inschrijven voor de verkiezingen van de lokale onderhandelingscomités. Het amendement dat de heer Tavemier en ik zelf hebben ingediend, is een kleine maar naar ik meen onvoldoende stap in die richting.

Ten derde, het privaatrechtelijk karakter van het vrij gesubsidieerd onderwijs maakt dat het voor belangrijke onderdelen onder de federale wet blijft ressorteren. Daarenboven kan de grondwettelijke vrijheid van onderwijs hier een niet onbelangrijke rol gaan spelen, zeker wanneer het de afdwingbaarheid van structuren en beslissingen betreft. In die optiek dient ook de bescherming van de mogelijke vertegenwoordigers van het personeel en van de vakbondsafgevaardigden in de LOC's te worden gezien. Er zal bijgevolg dienen over te worden gewaakt dat de federale en de gemeenschapsbevoegdheden

niet verlamdend en verwarrend op deze participatiestructuren inwerken. Ik denk bijvoorbeeld aan het niet gesubsidieerde personeel dat onder de federale CAO-wet van 5 december 1968 valt, en dat wel eens als een vergeten kleine minderheid zou kunnen worden afgeschreven.

Ten vierde, de nieuwe modellen van het overkoepelend onderhandelingscomité en de LOC's bieden ongetwijfeld grote mogelijkheden inzake de uitbouw en de verfijning van een onderhandelingscultuur in het onderwijs. Veralgemening voor alle netten en alle koepels blijkt dus aangewezen, zeker in het licht van de autonomie van de lokale scholen en de nieuwe rol die de overheid zich heeft toebedeeld.

Ik heb evenwel een paar bedenkingen en twijfels aangegeven die deze onderhandelingscultuur kunnen bedreigen. Vandaar mijn verzoek aan de heer minister een evaluatie van dit nieuwe systeem door de overheid in te schrijven. Deze evaluatie zou best na twee jaar werking van deze nieuwe comités gebeuren. Als zou blijken dat de democratische instroming en de doelstellingen niet of slechts ten dele worden gerealiseerd, dient door bijsturing aan deze initieële vereisten te worden tegemoetgekomen.

Met deze kritische noot besluit ik mijn uiteenzetting. De SP zal dit ontwerp goedkeuren, maar tegelijk ook waakzaam de uitvoering ervan blijven volgen.

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij willen van in het begin duidelijk zijn. De Volksunie beoordeelt het ontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs globaal gezien positief, dit bij analogie met het syndicale statuut in het officieel onderwijs.

Het is voor ons geen probleem dat dit ontwerp bij urgentie wordt behandeld. Wij kunnen akkoord gaan met het feit dat wat wij vandaag niet beslissen ook binnen een half jaar niet minder problemen zal opleveren. Op een bepaald ogenblik moeten wij duidelijk stelling nemen. Dit decreet is in ieder geval een positieve stap in de ontwikkeling van wat daarstraks door andere collega's de participatiecultuur werd genoemd.

De lokale onderhandelingscomités zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de inrichtende machten en van de vakbonden. De verkiezingen worden slechts dan georganiseerd wanneer meer vakbondsafgevaardigden kandidaat zijn dan er mandaten zijn te begeben. De onderhandelingscomités hebben uitgebreide bevoegdheden. Ik ga daarop nu niet dieper in.

Wat ons betreft, gaat het over de begrippen exclusiviteit en representativiteit. Voor het juiste begrip herhaal ik nogmaals dat de Volksunie de rol van de vakbonden ook in de gesubsidieerde scholen noodzakelijk acht, voor wat men noemt syndicale aanlegenheden. Wij betwisten niet de belangrijke rol van vakbonden in het sociaal overlegmodel.

Als de belangen van de werknemers kunnen worden verdedigd door representatieve werknemersorganisaties, wat ik onderschrijf, dan moeten deze organisaties er ook voor zorgen dat ze daadwerkelijk representatief zijn. Ik ben er natuurlijk van op de hoogte dat de plaats die de vakbonden opeisen hen niet in alle vrije gesubsidieerde scholen van harte wordt gegund.

De heer G. Annemans : Inzake de exclusiviteit voor vakbonden of voor personeelsleden die vakbonden vertegenwoordigen, geldt uw bezwaar in verband met het representatief karakter van deze vakbonden. U hebt dus geen bezwaar tegen het principe dat het personeelslid niet rechtstreeks kan deelnemen ?

Annemans

De heer L. Appeltans : Zo ver ben ik nog niet. Ik aanvaard de onderhandelingscomités als structuur. Als de vakbonden daarin vertegenwoordigd zijn, dan moeten ze ook werkelijk het personeel vertegenwoordigen. Nu moet het personeel te exclusief door de vakbonden worden vertegenwoordigd. Zoëven werd er gewezen op het exclusieve karakter en op het feit dat de vakbondsafgevaardigden een vetorecht hebben inzake eventuele andere kandidaten. Dat lijkt ons een te restrictieve interpretatie te zijn. Ik zei net dat ik respect en bewondering kan opbrengen voor de vakbondsafgevaardigde die tegen het hele bestel van de inrichtende machten in toch het personeel dat hij vertegenwoordigt naar voren brengt. Wij weten evenzeer dat niet alle vakbondsafgevaardigden model staan als voorvechters ten dienste van het personeel. Naast de vaste plaats van de vakbondsafgevaardigde moet er volgens mij dan ook plaats zijn voor andere personeelsleden die - en ik moet voorzichtig zijn - met kennis van zaken mee kunnen praten over de syndicale aangelegenheden. De vraag is waarom een deskundige, sociaal geëngageerde en met het personeel meevoelende vakbondsafgevaardigde bang zou moeten zijn voor rechtstreekse vrije verkiezingen in de school.

Zijn alleen de vakbondsafgevaardigden deskundig en sociaal geëngageerd bezig met het algemeen belang? Dat is eigenlijk de fundamentele vraag. Ik herhaal nadrukkelijk dat we het hier hebben over het niveau van de lokale school, de plaatselijke gemeenschap en het lokaal onderhandelingscomité. Wij veronderstellen dat iedereen op dit niveau iedereen kent. Het stoort ons dat de vakbonden op dit niveau andermaal de exclusiviteit krijgen toegewezen. We willen niet dat vakbonden in vraag worden gesteld om wat zij doen, hoewel men zich vragen kan stellen over de manier waarop zij dit doen. We vragen echter begrip voor het

standpunt dat het gezag van vakbondsafgevaardigden niet alleen mag stoelen op het betalen van lidgeld. Ik ben er zeker van dat een grotere openheid van de vakbonden in dit geval positief voor hen zou kunnen uitdraaien.

In die zin worden principieel enkele amendementen aangehouden. Hiervoor hoef ik trouwens alleen te verwijzen naar het standpunt inzake het medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs dat de Volksunie in 1991 heeft ingenomen. Dit standpunt werd toen verwoord door de collega's Van Horenbeek en Maes. Het feit dat er geen echte verkiezingen worden georganiseerd om personeelsleden aan te duiden in het LOC en het feit dat de vertegenwoordiging van de personeelsleden uitsluitend loopt via het kanaal van de representatieve vakbonden zijn volgens ons twee zwakke punten in dit decreet.

De heer A. Denys : Mijnheer Appeltans, wij kunnen ons aansluiten bij uw redenering in verband met de al dan niet syndicale vertegenwoordigers.

De heer L. Appeltans : Ja, maar uw stelling is minder genuanceerd dan de mijne.

De heer A. Denys : Het is precies omwille van uw nuancing dat wij graag front zouden vormen met u. Ten einde die frontvorming effectief iets te laten opbrengen, heb ik toch nog een vraag.

De heer L. Appeltans : Voor ons hoeft dat niets op te brengen.

De heer A. Denys : Mijnheer Appeltans, kunt u het eens zijn met het amendement dat de VLD heeft ingediend op artikel 6?

De heer L. Appeltans : Neen! Wij hebben gezegd dat wij positief staan ten opzichte van het hele concept inzake inspraak, maar dat wij een onderscheid maken tussen het lokale onderhandelingsniveau en het overkoepelend onderhandelingscomité.

Op het eerste niveau hebben wij begrip voor de leerkrachten die niet genoeg vertegenwoordigd zijn omdat de vakbonden op sommige plaatsen slecht werk hebben geleverd omdat ze zich exclusief in de hoek opsluiten en zich door het recht dat het decreet hen toekent het voorrecht toeëigenen alleen namens het personeel te spreken. Ik zie niet in hoe individuele leerkrachten, die in een lokale gemeenschap wel zinvol kunnen functioneren, in een overkoepelend orgaan in Brussel de totale personeelsgemeenschap kunnen vertegenwoordigen. Men moet immers al erg gespecialiseerd zijn om op gelijk niveau te kunnen spreken met de inrichtende macht of met de betalende overheid. Dat is een wezenlijk onderscheid.

De heer A. Denys : Dat is een nuancing die u maakt. U hebt een amendement ingediend waarbij u zich beperkt tot de lokale onderhandelingscomités. Over welk amendement gaat het precies?

De heer L. Appeltans : Dat is het amendement op artikel 17, paragraaf 2.

De heer A. Denys : Wij zullen dat amendement steunen.

De heer L. Appeltans : Ik dank u, mijnheer Denys.

Mijnheer de voorzitter, ik wens nog even te verwijzen naar de participatieraden die we op zich als positief ervaren omdat alle personeelsleden zich verkiesbaar kunnen stellen en omdat ze bovendien dezelfde uitgebreide informatierechten krijgen als de onderhandelingscomités. Het wordt nu natuurlijk wel even afwachten wat de invulling ervan zal zijn. Gelijk welke raad of adviesorgaan heeft maar de waarde van de leden die er deel van uitmaken. Indien de personeelsleden - dat geldt in de eerste plaats voor het gesubsidieerd onderwijs - niet zelf de handen uit de mouw steken, kan men blijven klagen. Ik meen dat we het er over eens zijn dat een overheid van

Appeltans

uit Brussel nooit zal kunnen garanderen dat inspraak en participatie optimaal verlopen met het opleggen van regels. De kans moet worden geboden, maar alles zal vanuit de basis moeten groeien.

De heer G. Annemans : Mijnheer Appeltans, als u spreekt over invulling gaat het weliswaar over het lidmaatschap, maar ook over de bevoegdheden zoals ze zullen worden uitgeoefend. Ik heb in deze Vlaamse Raad al gezegd dat wij het vermoeden hebben dat de participatieraden, nu de vakbonden er hun klauwen moeten afhaken, zullen worden uitgehouden. Het accent inzake uitoefening van bevoegdheden zal opnieuw op de onderhandelingscomités liggen. Wij verzetten ons bijgevolg met klem tegen het verplicht syndicaal karakter van de personeelsleden.

De heer L. Appeltans : Het zal altijd zo blijven dat sterke vakbondsafgevaardigden meer invloed zullen hebben dan zwakke. Hetzelfde geldt voor de personeelsleden die zich niet wensen te syndiceren. Er mag hier toch ook wel eens worden onderstreept dat er in het vrije gesubsidieerde onderwijs heel wat personeelsleden zijn die zich niet willen syndiceren omwille van de politieke bindingen van die vakbonden. Dat kunnen wij hier niet zomaar veranderen. Dat hangt af van de vakbonden zelf. Het is echter een van de onderliggende oorzaken van de wrevel die op sommige plaatsen duidelijk aan de orde komt.

De heer G. Annemans : We moeten die vakbonden vandaag toch niet een nieuw monopolie geven !

De heer L. Appeltans : Mijnheer Annemans, u moet mij nu ook niet laten zeggen dat de toestand zal verbeteren wanneer wij dit ontwerp niet zouden goedkeuren. Dat is niet waar.

Inzake het overkoepelend niveau zijn wij het niet eens met de VLD-fractie die stelt dat dit op het vlak

van de lokale scholen kan worden georganiseerd. Het lijkt ons vanzelfsprekend dat de vakbonden daar als enige vertegenwoordigers van het personeel optreden.

Verantwoordelijkheid geven aan werkgevers en inrichtende machten is evenwel een interessante piste, waarbij er een groter evenwicht tot stand kan komen. Wij delen dan ook niet de mening van degenen die beweren dat het om een exclusieve bevoegdheid moet gaan. De opening die door dit ontwerp wordt gecreëerd, is dan ook verantwoord en biedt toekomstperspectieven. Wij zijn niet blind voor de positieve waarde en de deskundigheid van de vakbonden, maar wij betreuren het feit dat ze niet voldoende open staan voor de mening van de personeelsleden die niet tot de vakbond behoren.

De voorzitter : Mijnheer de minister, indien de heer Martens het woord wenst te nemen, zijn wij genoodzaakt om onze vergadering nu te sluiten. Er was namelijk een bijeenkomst van het uitgebreid bureau gepland.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, indien het betoog van de heer Martens niet langer duurt dan twee minuten en ik mijn repliek beperk tot vijftien seconden, is het beter om de beraadslaging nu af te ronden. Om 14 uur worden namelijk de werkzaamheden van de commissie voor Onderwijs hervat.

De voorzitter : De heer Martens ziet af van zijn tussenkomst. Hij kan later nog een verklaring voor de stemming afleggen.

Minister van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, dit decreet is een gewild kind. Ik vraag dan ook dat het zou worden bemind door velen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Nee)*

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 127 van de Grondwet.

-Aangenomen.

Artikel 2

De bepalingen van dit decreet zijn van toepassing op :

1° de vrije door de Vlaamse gemeenschap gesubsidieerde :

— instellingen van het kleuteronderwijs, lager onderwijs, basisonderwijs en secundair onderwijs ;

— instellingen van het onderwijs voor sociale promotie ;

— instellingen van het deeltijds kunstonderwijs ;

— internaten ;

— psyche-medisch-sociale centra.

2° de personeelsleden tewerkgesteld in de instellingen bedoeld in 1°.

-Aangenomen.

Artikel 3

Voor toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Centraal Paritair Comité : het Centraal Paritair Comité zoals be-

Voorzitter

doeld in artikel 2, § 1, 1°, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra ;

2° LOC : Lokaal onderhandelingscomité.

-Aangenomen,

HOOFDSTUK II

Overkoepelend onderhandelingscomité

Artikel 4

De Vlaamse regering richt een overkoepelend onderhandelingscomité op voor de personeelsleden bedoeld in artikel 2, 2°, van dit decreet.

-Aangenomen.

Artikel 5

Het overkoepelend onderhandelingscomité wordt opgericht bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Onderwijs. De Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs is er voorzitter van.

-Aangenomen.

Artikel 6

Het overkoepelend onderhandelingscomité is samengesteld uit :

1° een afvaardiging van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs ;

2° een afvaardiging van iedere representatieve vakorganisatie;

3° een afvaardiging van iedere representatieve groepering van de inrichtende machten.

-Aangenomen.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt :

Artikel 6

2° vervangen door wat volgt :

„2° een afvaardiging van het personeel, verkozen door en onder de personeelsleden van het vrij gesubsidieerd onderwijs ;“.

De stemmingen over dit artikel en het amendement worden aangehouden.

Artikel 7

Om zitting te hebben in het overkoepelend onderhandelingscomité worden als representatief beschouwd :

1° personeelsverenigingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs en de psyche-medisch-sociale centra aangesloten bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie zoals bedoeld in artikel 2, § 1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde PMS-centra.

2° de groeperingen van inrichtende machten die op basis van artikel 2 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra als representatief beschouwd worden.

Er werd een amendement ingediend dat de weglating van dit artikel voorstelt.

Artikel 7

Dit artikel weglaten.

De stemming over dit artikel wordt aangehouden.

Artikel 8

Het overkoepelend onderhandelingscomité onderhandelt over :

1° de grondregelen ter zake van :

a) het administratief statuut, met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling ;

b) de bezoldigingsregeling ;

c) de betrekkingen met de vakorganisaties en de inrichtende machten ;

d) de organisatie van de sociale diensten.

De in 1° bedoelde grondregelen zijn de grondregelingen zoals bepaald in de artikelen 3, 4, 6 en 7 van het koninklijk besluit van 29 augustus 1985 tot aanwijzing van de grondregelingen in de zin van artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel ;

2° de verordeningsbepalingen, algemene maatregelen van inwendige orde en algemene richtlijnen met het oog op de latere vaststelling van de personeelsformatie of inzake arbeidsduur en organisatie van het werk.

-Aangenomen.

Artikel 9

De conclusies van de onderhandelingen in het overkoepelend onderhandelingscomité worden vermeld in een protocol waarin ofwel het eenparig akkoord van de afvaardiging van de overheid, van de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties en van de afgevaardigden van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten, ofwel hun respectieve standpunten worden opgetekend.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Deswaene, tot vervanging ervan, dat luidt als volgt :

Artikel 9

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„Artikel 9

De conclusies van de onderhandelingen in het overkoepelend onderhandelingscomité worden vermeld in

Voorzitter

een protocol waarin ofwel het eenparig akkoord, ofwel de respectieve standpunten van de geledingen worden opgetekend.“

De stemming over dit artikel en het amendement worden aangehouden.

Artikel 10

De maatregelen die na onderhandeling worden genomen vermelden de datum van het protocol bedoeld in artikel 9 van dit decreet.

-Aangenomen.

Artikel 11

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen met betrekking tot de samenstelling en de werking van het overkoepelend onderhandelingscomité.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK III

De lokale onderhandelingscomités

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 12

§ 1. Iedere inrichtende macht richt voor elk van haar scholen een LOC op.

§ 2. In afwijking van § 1 kan de inrichtende macht na akkoord met de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties van elke betrokken school :

— één LOC oprichten per pedagogische entiteit ;

— één LOC oprichten per maximum 5 scholen samen die behoren tot haar inrichtende macht.

§ 3. De per school opgerichte LOC's kunnen overeenkomen een gemeenschappelijk LOC op te richten.

Die overeenkomst geldt voor de duur van het mandaat van de samenstellende lokale onderhandelingscomités en bevat de aangelegenheden waarvoor het gemeenschappelijk LOC bevoegd is, maar houdt niet in dat de samenstellende LOC's ophouden te bestaan.

Op artikel 12 is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt :

Artikel 12

In § 2 op de tweede en derde regel de woorden „van de representatieve vakorganisaties” vervangen door de woorden „van het personeel”.

De stemming over dit artikel en het amendement worden aangehouden.

Artikel 13

§ 1. Met school wordt bedoeld een pedagogisch geheel, al dan niet verspreid over één of meer gebouwen en gevestigd op één of meer adressen waar onderwijs georganiseerd wordt en dat onder het gezag staat van één directeur.

§ 2. Met pedagogische entiteit wordt bedoeld het geheel van scholen die afhangen van eenzelfde inrichtende macht en die in eenzelfde gebouwencomplex gelegen zijn.

-Aangenomen.

AFDELING 2

Samenstelling

Artikel 14

§ 1. Elk LOC is samengesteld uit een gelijk aantal vertegenwoordigers van :

1” de inrichtende macht ;

2” het personeel.

§ 2. Het aantal mandaten per geleding is vastgesteld op minimum twee en maximum acht. Zijn er méér dan vijftientig personeelsleden, dan komt er boven het in deze paragraaf bepaalde minimum één effectieve afgevaardigde bij per begonnen schijf van vijftientig personeelsleden.

-Aangenomen.

Artikel 15

§ 1. De afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties kunnen overeenkomen het aantal effectieve afgevaardigden te beperken.

§ 2. Er zijn evenveel opvolgers als effectieve leden.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt :

Artikel 15

In § 1 op de eerste en tweede regel de woorden „van de representatieve vakorganisaties” vervangen door de woorden „van het personeel”.

De voorzitter : De stemmingen over artikel 15 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 16

De vertegenwoordigers van de inrichtende macht worden door de inrichtende macht gekozen uit personen die bevoegd zijn om de inrichtende macht te verbinden.

De directeur van een school voor kleuter-, lager of basisonderwijs is de permanente adviseur van het LOC.

In de andere scholen kan de directeur aangeduid worden als vertegenwoordiger van de inrichtende macht, zoniet is hij permanent adviseur van het LOC.

-Aangenomen.

Artikel 17

§ 1. De vakbondsafgevaardigde is van rechtswege vertegenwoordiger

Voorzitter

van het personeel in het LOC op voorwaarde dat zijn vakorganisatie een aantal bijdrageplichtige leden telt dat tenminste 10 percent vertegenwoordigt van het aantal personeelsleden van de school of scholen behorend tot het LOC.

Het behalen van de 10 percent wordt bewezen bij de voorzitter van het Centraal Paritair Comité.

§ 2. Indien er in het LOC méér mandaten te begeben zijn dan er vakbondsafgevaardigden kunnen aangeduid worden overeenkomstig § 1, worden de overige mandaten toegevoerd door verkiezingen overeenkomstig de artikelen 18 en 19 van dit decreet.

§ 3. Indien er in het LOC een kleiner aantal mandaten te begeben is dan er vakbondsafgevaardigden zijn die krachtens § 1 deel uitmaken van het LOC, dan zetelen al deze afgevaardigden in het LOC met dien verstande dat het maximum van acht mandaten gerespecteerd dient te blijven.

Door de heren Appeltans en Deswane werd een amendement ingediend dat de weglating van artikel 17 voorstelt.

Door de heer Appeltans werd een amendement ingediend dat de vervanging van het artikel 17 voorstelt.

Artikel 17

Dit artikel weglaten.

Artikel 17

A. Paragraaf 2 vervangen door de volgende bepaling :

„§ 2. De vertegenwoordigers van het personeel worden door de personeelsleden van de betrokken school rechtstreeks verkozen. Al de personeelsleden, met uitzondering van de directeur zijn stemgerechtigd en verkiesbaar. De representatieve vakbonden (tenminste 10 percent) hebben recht op toekenning van het eer-

Onderwijsminister Luc Van den Bossche (SP), rechts naast SP-fractievoorzitter Lode Hancké, verdedigde zijn ontwerp van decreet tot oprichting van onderhandelingscomités in het vrij gesubsidieerd onderwijs

ste mandaat.“.

B. Paragraaf 3 weglaten.

De voorzitter : De stemming over artikel 17 wordt aangehouden.

Artikel 18

§ 1. De vertegenwoordigers van het personeel die bedoeld worden in artikel 17, § 2, worden door de personeelsleden van de betrokken onderwijsinstelling verkozen. In principe zijn alle personeelsleden, met uitzondering van de directeur, stemgerechtigd en verkiesbaar.

§ 2. De kandidaten worden voorgedragen op lijsten ingediend door de personeelsverenigingen zoals bepaald in artikel 7, § 1, of door een vakorganisatie die een aantal bijdrageplichtigen telt dat tenminste 10 percent vertegenwoordigt van het aantal personeelsleden van de school of scholen behorend tot het LOC.

Door de heren Appeltans en Deswane werd een amendement inge-

diend dat de weglating van het artikel 18 voorstelt.

Artikel 18

Dit artikel weglaten.

Artikel 18

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„Artikel 18

De vertegenwoordigers van het personeel worden door en onder de personeelsleden van de betrokken onderwijsinstelling verkozen. Alle personeelsleden, met uitzondering van de directeur, zijn stemgerechtigd en verkiesbaar.“.

De voorzitter : De stemming over artikel 18 wordt aangehouden.

Artikel 19

De kandidaten worden in volgorde van hun stemmen aantal verkozen.

Voorzitter

Bij gelijk aantal stemmen wordt voorrang gegeven aan de kandidaat met de grootste anciënniteit in de betrokken instelling of instellingen.

De kandidaten die niet werden verkozen worden, in volgorde van hun stemmenaantal, als opvolger aangewezen.

-Aangenomen.

Artikel 20

Het mandaat in de LOC's duurt vier jaar en is hernieuwbaar.

-Aangenomen.

Artikel 21

§ 1. Aan het mandaat in de LOC's komt een einde wanneer het lid :

1° niet opnieuw wordt verkozen of gekozen ;

2° niet langer voldoet aan de voorwaarden van de geleding waarvan hij deel uitmaakt ;

3° ontslag neemt ;

4° in een toestand van onverenigbaarheid komt.

§ 2. Bij een betwisting over 4° van § 1 beslist het Centraal Paritair Comité. In afwachting van die beslissing blijft betrokkene zijn mandaat uitoefenen.

-Aangenomen.

Artikel 22

Het LOC stelt een reglement voor de verkiezingen van de vertegenwoordigers van het personeel op.

Indien er binnen een termijn van één jaar na de oprichting van het LOC geen akkoord is over een kiesreglement, is het model van kiesreglement opgesteld door het Centraal Paritair Comité van toepassing.

- Aangenomen.

AFDELING 3

Werking

Artikel 23

§ 1. Het LOC wordt voorgezeten door de voorzitter of een afgevaardigde van de inrichtende macht.

§ 2. Het secretariaat van het LOC wordt waargenomen door een secretaris die onder en door de vertegenwoordigers van het personeel wordt gekozen.

-Aangenomen.

Artikel 24

§ 1. Na de oprichting stelt elk LOC een huishoudelijk reglement op.

Dat huishoudelijk reglement bepaalt minimaal :

1° het aantal bijeenkomsten met een minimum van vijf per jaar ;

2° de wijze en de termijn van bijeenroeping ;

3° de wijze van mededeling van de documenten ;

4° de termijn voor de inschrijving van een materie op de agenda door een vertegenwoordiger van het personeel ;

5° de taak van de voorzitter ;

6° de taak van de secretaris ;

7° de wijze van besluitvorming en de stemming ;

8° de faciliteiten voor de vertegenwoordigers van het personeel ;

9° de wijze van communicatie met de participatieraad inzonderheid de wijze van communicatie wat betreft de wederzijdse agenda's ;

10° de onverenigbaarheden bedoeld in artikel 21, § 1, van dit decreet ;

11° de wijze waarop en de gevallen waarin de geledingen technische adviseurs kunnen laten deelnemen aan de vergaderingen.

§ 2. Indien er binnen een termijn van drie maanden na de oprichting van het LOC geen akkoord is over een huishoudelijk reglement, is het model van huishoudelijk reglement opgesteld door het Centraal Paritair Comité van toepassing.

-Aangenomen.

Artikel 25

Een materie wordt op de agenda van het LOC geplaatst op initiatief van de inrichtende macht of van één of meerdere vertegenwoordigers van het personeel.

-Aangenomen.

AFDELING 4

Bevoegdheden

Artikel 26

De LOC's hebben informatierecht, onderhandelingsbevoegdheid, toezichtsbevoegdheid en bemiddelingsbevoegdheid.

-Aangenomen.

ONDERAFDELING A

Informatierecht

Artikel 27

De LOC's hebben ten minste jaarlijks recht op inlichtingen in verband met de tewerkstelling.

Deze inlichtingen hebben betrekking op :

1° inlichtingen over de evolutie van het aantal leerlingen en de weerslag ervan op tewerkstelling en infrastructuur ;

2° inlichtingen over de structuur van de scho(o)l(en) inclusief over de fusies, overname, sluiting, uitbreiding, rationalisering of andere belangrijke structuurwijzigingen waarover de inrichtende macht onderhandelingen of besprekingen voert, en de weer-

Voorzitter

slag daarvan op de evolutie van de tewerkstelling ;

3° inlichtingen over het personeelsverloop.

-Aangenomen.

Artikel 28

De LOC's hebben ten minste jaarlijks recht op inlichtingen in verband met de inrichtende macht en de scho(o)l(en).

Deze inlichtingen betreffen :

1° basisinformatie over de juridische vorm van het statuut en de samenstelling van de inrichtende macht ;

2° inlichtingen over de eventuele wijzigingen aan het statuut en de samenstelling van de inrichtende macht ;

3° basisinformatie over de positie van de scho(o)l(en) ;

— het organogram van de scho(o)l(en) ;

— de lijst van de onderwijsinrichtingen van gelijk niveau en/of met dezelfde aangeboden studierichtingen die in de streek gevestigd zijn ;

— het beleid inzake recrutering van leerlingen en informatie aan de ouders ;

— de aanbevelingen en conclusies uit het doorlichtingsverslag van de inspectie.

- Aangenomen.

Artikel 29

De LOC's hebben ten minste jaarlijks recht op inlichtingen in verband met het financieel beleid van de scho(o)l(en).

Deze inlichtingen betreffen :

1° de ontvangen toelagen ;

2° de inkomsten voortvloeiend uit initiatieven voor steun aan de scholen ;

3° kostgelden van internaten, maaltijdtickets, bij- en naschoolse activiteiten ;

4° alle andere inkomsten ;

5° de jaarrekeningen van het laatste kalenderjaar ;

6° de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de scho(o)l(en).

- Aangenomen.

Artikel 30

De LOC's hebben recht op inlichtingen in verband met de infrastructuur van de scho(o)l(en).

-Aangenomen.

Artikel 31

De inrichtende macht moet aan de leden van de LOC's inlichtingen verstrekken in verband met gebeurtenissen of interne beslissingen die een belangrijke weerslag kunnen hebben voor haar personeel.

-Aangenomen.

ONDERAFDELING B

Onderhandelingsbevoegdheid

Artikel 32

In de LOC's onderhandelen de inrichtende macht en de vertegenwoordigers van het personeel over de aanvullende regelen ter zake van :

1° de algemene principes van het personeelsbeleid ;

2° de aard en duur van het dienstverband ;

3° de rechten en plichten, onverenigbaarheden en verbodsbepalingen, regeling van cumulaties met andere ambten, betrekkingen of bezigheden ;

4° de aansprakelijkheidsreglementering ;

5° de regeling inzake evaluatie van het personeel ;

6° het algemeen beleid inzake de verlopen en deeltijdse arbeid ;

7° het navormingsbeleid van personeelsleden ;

8° de maatregelen van inwendige orde ;

9° de richtlijnen en de regelen inzake de prestatie-regeling ;

10° de projecten en maatregelen die van aard zijn de omstandigheden en voorwaarden waarin het werk in de school wordt uitgevoerd, te wijzigen ;

11° het opstellen en het wijzigen van een arbeidsreglement.

-Aangenomen.

Artikel 33

De afwezigheid van één of meer regelmatig opgeroepen leden maakt de onderhandelingen niet ongeldig.

-Aangenomen.

Artikel 34

§ 1. De conclusies van iedere onderhandeling worden vermeld in een protocol waarin ofwel het éénparig akkoord van de afvaardiging van de inrichtende macht en van de vertegenwoordigers van het personeel, ofwel hun respectieve standpunten worden opgetekend.

§ 2. Indien de onderhandelingen over het arbeidsreglement niet leiden tot een éénparig akkoord, zal het Centraal Paritair Comité op vraag van één van de geledingen bemiddelend optreden en indien nodig voor de betwiste punten uitsluitsel geven over wat wel of niet in het arbeidsreglement komt.

-Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 35

De maatregelen die na onderhandeling worden genomen door de inrichtende macht vermelden de datum van het protocol bedoeld in artikel 34 van dit decreet.

In geval van een éénparig akkoord kan de inrichtende macht geen maatregelen nemen die afwijken van het protocol.

-Aangenomen.

ONDERAFDELING C

Toezichtsbevoegdheid

Artikel 36

De LOC's zien toe op de toepassing van de sociale wetgeving en van de sociale en administratieve reglementeringen voortvloeiend uit de onderwijswetgeving.

-Aangenomen.

ONDERAFDELING D

Bemiddelingsbevoegdheid

Artikel 37

De LOC's kunnen bemiddelen bij elk geschil of elke betwisting van collectieve aard die zich in de school of scholen voordoet of dreigt te ontstaan.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK IV

Rechten en plichten van de vertegenwoordigers van het personeel in de LOC's en specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden

AFDELING 1

Rechten en plichten van de vertegenwoordigers van het

personeel in de lokale onderhandelingscomités

Artikel 38

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen de voorzitter van het LOC verzoeken het comité samen te roepen en kunnen te behandelen materies op de dagorde plaatsen.

-Aangenomen.

Artikel 39

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen mondeling en schriftelijk, onder eigen verantwoordelijkheid, alle informatie verstrekken die nuttig is voor het personeel en van professionele en syndicale aard is.

Schriftelijke mededelingen mogen in de school aangeplakt worden op de daartoe aangewezen plaatsen, mits ze vooraf door de directie gezien zijn.

Informatievergaderingen voor het personeel mogen, mits mededeling aan de directie, in de school, maar buiten de schooluren georganiseerd worden.

-Aangenomen.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt :

Artikel 39

In het eerste lid op de laatste regel de woorden „en syndicale” weglaten.

De **voorzitter** : De stemmingen over artikel 39 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 40

De vertegenwoordigers van het personeel kunnen bij de inrichtende macht stappen zetten in het gemeenschappelijk belang van het personeel.

-Aangenomen.

Artikel 41

De vertegenwoordigers van het personeel hebben het recht om deel te nemen aan vormingsdagen die georganiseerd zijn door de representatieve vakorganisaties.

De vakorganisaties delen ten minste één maand op voorhand de data van de vormingsdagen mee aan de inrichtende macht. Het aantal vormingsdagen per jaar wordt vastgesteld op maximum drie dagen.

- Aangenomen.

Artikel 42

De vertegenwoordigers van het personeel krijgen de nodige faciliteiten om hun taak uit te oefenen. Die faciliteiten worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement van het LOC.

-Aangenomen.

Artikel 43

De vertegenwoordigers van het personeel zijn tot discretie gehouden over feiten en bescheiden van vertrouwelijke aard.

-Aangenomen.

Artikel 44

§ 1. De vertegenwoordigers van het personeel kunnen voor daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen zoals bedoeld in artikel 64 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra.

§ 2. Het mandaat van de vertegenwoordigers van het personeel van de categorie meester-, vak- en dienstpersoneel mag geen aanleiding geven tot benadeling, noch tot bijzondere bevoordeling. Zij genieten de normale promoties en voordelen van de categorie waartoe zij behoren.

§ 3. De personen bedoeld in § 2 kunnen slechts worden ontslagen om

Voorzitter

dringende reden of om economische of technische reden. Voor de toepassing hiervan geldt als ontslag :

1° elke beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de inrichtende macht, met of zonder vergoeding, al dan niet met naleving van een opzegging, die ter kennis wordt gebracht gedurende de periode bedoeld in § 4 ;

2° elke beëindiging van de arbeidsovereenkomst door het personeelslid wegens feiten die een reden uitmaken die ten laste van de inrichtende macht kan gelegd worden.

§ 4. De personen bedoeld in § 2 genieten het voordeel van de bepalingen van § 2 en § 3 gedurende een periode die loopt vanaf de vijftiendste dag, voorafgaand aan de voordracht als kandidaat, tot de dag dat het LOC wordt hersamengesteld.

Voor de vakbondsafgevaardigden die van rechtswege worden opgenomen in het LOC loopt deze periode vanaf de vijftiendste dag, voorafgaand aan de samenstelling van het LOC.

§ 5. De inrichtende macht die een personeelslid in toepassing van § 3 wil ontslaan, moet vooraf een erkenning hebben bekomen van de dringende reden of de economische of technische reden door het paritair comité waaronder de werknemer ressorteert. Hij vraagt deze erkenning door een ter post aangetekende brief, gericht aan het paritair comité. Op dezelfde dag worden bij een ter post aangetekende brief zowel het betrokken personeelslid, als de organisatie die hem heeft aangeduid of voorgedragen, hierover ingelicht. In deze drie brieven moet de inrichtende macht alle feiten vermelden die het ontslag zouden rechtvaardigen. In geval van ontslag om dringende reden, moeten deze brieven worden verstuurd binnen de drie werkdagen, volgend op de dag gedurende welke de inrichtende macht kennis kreeg van het feit dat het ontslag zou rechtvaardigen. Het paritair comité moet zich binnen de twee maanden vanaf de aanvraag uitspreken over het bestaan van een dringende reden of

een economische of technische reden voor ontslag.

Wanneer het paritair comité niet binnen de twee maanden tot een beslissing komt, kan de werkgever slechts tot ontslag overgaan in volgende gevallen :

1° als de in de brieven vermelde feiten een dringende reden voor ontslag uitmaken ;

2° wanneer het personeelslid behoort tot een welbepaalde personeelscategorie waarvan alle leden worden ontslagen.

De inrichtende macht moet de uitvoering van de arbeidsovereenkomst verzekeren tijdens de procedure voor het paritair comité. Wanneer een dringende reden wordt ingeroepen, kan het paritair comité toestaan dat de uitvoering van de arbeidsovereenkomst wordt geschorst. Het personeelslid heeft tijdens deze schorsing echter recht op het normale loon.

§ 6. In het geval dat de inrichtende macht een einde maakt aan de arbeidsovereenkomst zonder de bij § 3 tot § 5 bedoelde voorwaarden en procedure na te leven, zijn de artikelen 14 tot 17 en 19 van de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen van toepassing. De in artikel 17 van deze wet voorziene bijkomende vergoeding, aanvullend bij de in artikel 16 van deze wet bedoelde vergoeding, wordt berekend op basis van het loon voor het nog resterende gedeelte van de periode van vier jaar die volgt op de samenstelling van het LOC.

Het personeelslid heeft bovendien recht op de vergoedingen, voorzien in artikel 17 van deze wet, wanneer hijzelf de arbeidsovereenkomst beëindigde wegens feiten die een dringende reden uitmaken in hoofde van de inrichtende macht of wanneer de uitvoering van de arbeidsovereenkomst op onregelmatige wijze werd geschorst tijdens de procedure voor het paritair comité zoals bedoeld in § 5.

§ 7. De bepalingen van § 3 tot en met § 6 zijn niet van toepassing op de vertegenwoordigers die onder toepassing vallen van de wet van 19 maart 1991 zoals bedoeld in § 6. Zij zijn evenmin van toepassing op de syndicale afgevaardigden die op basis van artikel 1, § 4 b) 4 van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers, alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen zijn belast met de uitoefening van de opdrachten van de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen.

-Aangenomen.

AFDELING 2

Specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden

Artikel 45

§ 1. De vakbondsafgevaardigde die conform artikel 17, § 1, van dit decreet vertegenwoordiger van het personeel is, heeft de rechten en de plichten zoals bedoeld in de artikelen 38 tot en met 44 van dit decreet.

§ 2. Daarnaast heeft de vakbondsafgevaardigde ook specifieke rechten en plichten die hij ofwel uitoefent naast het in § 1 van dit artikel bepaalde of die zijn enig bevoegdheidssterrein vormen indien hij geen lid is van het LOC.

Artikel 46

§ 1. De specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden worden geregeld in overeenkomsten afgesloten tussen de inrichtende machten en de vakbonden.

§ 2. Bij gebrek aan dergelijke overeenkomst gelden de bepalingen vermeld in de artikelen 47 tot en met 53 van dit decreet.

Artikel 47

De vakbondsafgevaardigde heeft het recht om met betrekking tot de aan gelegenheden vermeld in artikel 32

Voorzitter

voorstellen te doen aan het LOC, gehoord te worden en advies uit te brengen.

Artikel 48

De vakbondsafgevaardigden kunnen mondeling en schriftelijk, onder eigen verantwoordelijkheid, alle mededelingen verstrekken die nuttig zijn voor het personeel zonder dat zulks de organisatie van het werk mag verstoren. De mededelingen moeten van professionele en syndicale aard zijn. Schriftelijke mededelingen mogen aangeplakt worden op de daartoe bestemde plaatsen mits ze vooraf door de directie gezien zijn. Informatievergaderingen voor het personeel kunnen mits mededeling aan de directie in de school, maar buiten de schooluren georganiseerd worden.

Artikel 49

De vakbondsafgevaardigden kunnen stappen zetten bij de inrichtende macht ter verdediging van de belangen van de personeelsleden en kunnen de personeelsleden bijstaan die zich ten aanzien van de inrichtende macht moeten verantwoorden.

Artikel 50

De vakbondsafgevaardigden zijn tot discretie gehouden over feiten en bescheiden van vertrouwelijke aard.

Artikel 51

De vakbondsafgevaardigden kunnen voor daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen zoals bedoeld in artikel 64 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psyche-medisch-sociale centra.

Artikel 52

§ 1. Op verzoek van een verantwoordelijk bestuurslid van een representatieve vakorganisatie zoals bedoeld in artikel 7 § 1 van dit decreet krijgt de vakbondsafgevaardigde verlof om deel te nemen aan de werkzaamheden van werkgroepen en commissies die door zijn vakorganisatie in haar schoot zijn opgericht, alsook om deel te nemen aan vormingsdagen die georganiseerd zijn door zijn vakorganisatie.

De vakbondsafgevaardigden hebben het recht om deel te nemen aan vormingsdagen die georganiseerd zijn door de representatieve vakorganisaties.

De vakorganisaties delen ten minste één maand op voorhand de data van de vormingsdagen mee aan de inrichtende macht. Het aantal vormingsdagen per jaar wordt vastgesteld op maximum drie dagen.

§ 2. De vakbondsafgevaardigden krijgen eveneens verlof om zitting te hebben in de raden en commissies opgericht bij of krachtens een wet of een decreet, op persoonlijke uitnodiging van hun voorzitter of van een verantwoordelijk bestuurslid vermeldend dag en uur van de vergadering.

§ 3. Dit verlof wordt gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Het wordt gesubsidieerd door de Vlaamse gemeenschap.

§ 4. Wordt beschouwd als verantwoordelijk bestuurslid, de persoon waarvan de naam, functie en mandaat in zijn vakorganisatie bij de bevoegde minister bekend zijn.

§ 5. De vakorganisaties delen de namen mee van hun verantwoordelijke bestuursleden aan de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs die de betrokken inrichtende macht hiervan in kennis stelt.

Artikel 53

§ 1. Een vakbondsafgevaardigde is eveneens met verlof wanneer hij een vakorganisatie op regelmatige wijze en permanent vertegenwoordigt.

Bedoelde persoon wordt geacht zich in dienstactiviteit te bevinden.

§ 2. De aanvraag tot het krijgen van het verlof zoals bedoeld in § 1, wordt toegestaan op aanvraag van de betrokken organisatie.

§ 3. Op verzoek van de betrokken administratie stort de betrokken vakorganisatie elk semester een som, gelijk aan het globaal bedrag der wedetoeelagen, vergoedingen en bijslagen die uitgekeerd werden aan de personeelsleden bedoeld in § 1.

Er wordt een einde gesteld aan het verlof wanneer de vakorganisatie op het einde van een semester nalaat de gevraagde stortingen te verrichten of als de betrokken vakorganisatie beslist een einde te stellen aan het verlof.

Op de artikelen 45 tot en met 53 is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt : "In hoofdstuk IV afdeling 2 met de artikelen 45 tot en met 53 weglaten.

HOOFDSTUK IV

Rechten en plichten van de vertegenwoordigers van het personeel in de LOC's en specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden

AFDELING 2

Specifieke rechten en plichten van de vakbondsafgevaardigden

Artikelen 45 tot en met 53

In hoofdstuk IV afdeling 2 met de artikelen 45 tot en met 53 weglaten.

De stemmingen over de artikelen 45 tot en met 53 en het amendement op deze artikelen worden aangehouden.

HOOFDSTUK V

Afdwingbaarheid

Artikel 54

Het Centraal Paritair Comité is bevoegd om :

Voorzitter

1° bemiddelend op te treden ten aanzien van een LOC op verzoek van minstens twee leden van een geleding ;

2° inbreuken op de bepalingen van dit decreet vast te stellen die de goede werking van het LOC op duurzame wijze onmogelijk maken.

-Aangenomen.

Artikel 55

§ 1. De Vlaamse regering kan, na het optreden van of de vaststelling door het Centraal Paritair Comité zoals bedoeld in artikel 54, 1° en 2°, de inrichtende macht en/of de vertegenwoordigers van het personeel die de verplichtingen van dit decreet niet naleven, sanctioneren.

§ 2. De sanctie voor de inrichtende macht kan een terugvordering van maximum 10 percent van de werkingstoelagen, zoals bedoeld in artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, inhouden.

§ 3. De sanctie voor de vertegenwoordigers van het personeel kan inhouden dat de inrichtende macht voor een bepaalde periode en/of voor een bepaalde materie beslissingen kan nemen zonder onderhandelingen in het LOC.

-Aangenomen.

Artikel 56

De Vlaamse regering bepaalt de regels voor de toepassing van de sancties.

-Aangenomen.

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs

Artikel 57

Artikel 19 van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs wordt vervangen door volgende bepaling :

„Artikel 19

De vertegenwoordigers van het personeel worden gekozen door en onder de gesubsidieerde personeelsleden van de onderwijsinstellingen die onder de participatieraad ressorteren.

Al de personeelsleden, met uitzondering van de directeur, zijn stemgerechtigd en zijn verkiesbaar.“

-Aangenomen.

Artikel 58

Artikel 20 van hetzelfde decreet wordt geschrapt.

-Aangenomen.

Artikel 59

In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de woorden „§§ 2 en 3” geschrapt.

-Aangenomen.

Artikel 60

Artikel 29, § 3, 1°, van hetzelfde decreet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„recht op inlichtingen met betrekking tot :

1° de evolutie van het aantal leerlingen en de weerslag ervan op de tewerkstelling en de infrastructuur ;

2° de structuur van de scho(o)l(en) inclusief over de fusies, overname, sluiting, uitbreiding, rationalisering of andere belangrijke structuurwijzigingen, waarover de inrichtende macht onderhandelingen voert ;

3° de projecten en maatregelen die van aard zijn de omstandigheden en voorwaarden waarin het werk in de school wordt uitgevoerd te wijzigen ;

4° het juridisch statuut en de samenstelling van de inrichtende macht ;

5° de positie van de scho(o)l(en) ;

6° het beleid inzake recrutering van leerlingen en informatie aan de ouders ;

7° de infrastructuur van de scho(o)l(en) ;

8° de ontvangen toelagen en andere inkomsten ;

9° de jaarrekeningen van het laatste kalenderjaar ;

10° de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de scho(o)l(en) ;

11° gebeurtenissen of interne beslissingen die een belangrijke weerslag hebben op het schoolleven.“

-Aangenomen.

Artikel 61

In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de woorden „rekening gehouden met het bepaalde van artikel 19, § 1” geschrapt.

- Aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Overgangs-, opheffings- en slotbepalingen

Artikel 62

De bepalingen van artikel 12 zijn niet van toepassing indien de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 36 en 37 geheel of gedeeltelijk worden behandeld door een ondernemingsraad bedoeld bij of krachtens de wet van 20 september 1948 houdende de organisatie van het bedrijfsleven.

-Aangenomen.

Artikel 63

In afwijking van artikel 22 geldt voor de eerste verkiezingen van de vertegenwoordigers van het personeel het model van kiesreglement opgesteld

Voorzitter

door het Centraal Paritair Comité. De inrichtende macht en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties kunnen daar in akkoord van afwijken.

Op dit artikel is er een amendement van de heer Deswaene dat luidt als volgt :

Artikel 63

Op de vierde en vijfde regel de woorden „de representatieve vakorganisaties” vervangen door de woorden „het personeel”.

De stemmingen over artikel 63 en het amendement op dit artikel worden aangehouden.

Artikel 64

Het koninklijk besluit van 16 december 1981 betreffende het syndicaal

verlof in het gesubsidieerd onderwijs wordt opgeheven voor de personeelsleden bedoeld in artikel 2, 2°, van dit decreet.

-Aangenomen.

Artikel 65

Dit decreet treedt in werking op de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, met uitzondering van :

— bepalingen van afdeling 4 van Hoofdstuk III en Hoofdstuk V die in werking treden op het ogenblik van de oprichting van de LOC's en uiterlijk op 1 september 1995 ;

— de bepalingen van Hoofdstuk VI die in werking treden bij de verkiezingen van de participatieraden in 1996.

-Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen ~~morgens~~middag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 12.43 uur.*

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van donderdag 9 maart 1995

Vaste verslaggever : mevrouw L. Maximus, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer L. Goutry tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het experiment sociale werkplaatsen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Op 17 november 1994 stemde de Vlaamse Raad een resolutie met betrekking tot de beschermde werkgelegenheid. In de resolutie werd de Vlaamse regering gevraagd om tegen 31 juli 1995 een beleidsplan op te stellen inzake de beschermde werkgelegenheid.

Daarom had ik graag de minister de volgende vragen gesteld.

1. Wanneer zijn de resultaten van de externe doorlichting van de sociale werkplaatsen te verwachten ? Is er al een tussentijds verslag en zo ja, wat zijn de bevindingen ?
2. Werden er intussen al stappen gezet om tot een multidisciplinaire samenwerking te komen tussen het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap, de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, de sociale partners en de verschillende opleidings- en vormingsinitiatieven ?
3. Intussen werden verschillende projecten erkend tot 31 juli 1995. Om hoeveel initiatieven gaat het hier ? Aan welke criteria moesten de sociale werkplaatsen voldoen om in aanmerking te komen van een overheidssubsidiëring ? Hoeveel mensen worden hierdoor tewerkgesteld ? Hoe verloopt de financiering ?
4. Wat zal er met de nu gesteunde sociale werkplaatsen gebeuren indien er op 21 juli 1995 geen decretaal kader voorhanden is ?

2. Antwoord van de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden

1. De externe doorlichting/begeleiding van het experiment sociale werkplaatsen gebeurt door een stuurgroep waarin het kabinet Demeester, het kabinet Peeters, VDAB, VFSIPH, VLAB (beschutte werkplaatsen), SSW (sociale werkplaatsen) en ECWS (onderzoeksinstantie) vertegenwoordigd zijn.

Het onderzoek is in drie delen opgedeeld (doelgroep, financieel/economisch, organisatievorm) zodat het mogelijk is om trapsgewijs te werken aan een ontwerp van decreet betreffende beschermde tewerkstelling.

Het is dus niet mogelijk om echt te spreken van een tussentijds verslag. Er wordt direct aan een eindrapport gewerkt, uiterlijk tegen de geplande datum van 31 juli 1995. De minister dringt aan op een iets snellere afwerking.

2. In de beleidsnota staat vermeld dat er op twee niveaus overleg gepleegd zal worden tussen de betrokkenen op het lokale 'werkniveau' voor de concrete afspraken qua samenwerking en produktbewaking en in de permanente werkgroep risicogroepen van het STC voor de doelgroepen en de toeleiding.

3. Er zijn op dit ogenblik 48 projecten goedgekeurd. Er worden hierdoor 487 voltijds equivalenten tewerkgesteld.

De reglementering inzake de gesco-stelsels werd bij besluiten van de Vlaamse regering van 20 juli 1994 gewijzigd zodat de erkenning van sociale werkplaatsen op experimentele basis mogelijk werd. De financiering kan dus volgens de gesco-reglementering gebeuren. De premie op jaarbasis bedraagt 685.904 frank.

Deze projecten beogen de tewerkstelling van werkzoekenden die zeer moeilijk tot onbemiddelbaar zijn. Dit zijn mensen die geen of weinig kansen hebben inzake doorstroming naar het normale arbeidscircuit. Tijdens de periode vanaf 20 juli 1994 tot 31 juli 1995 zullen bij wijze van experiment werkgevers die met deze doelgroep werken, gesubsidieerd kunnen worden wanneer zij deze mensen werk verschaffen in een beschermde omgeving. Het betreft een finaliteitstewerkstelling, in tegenstelling tot de begeleide werkervaringsprojecten.

Bij het experiment heeft men voorop gesteld dat het moest gaan om bestaande werkplaatsen die bezig waren voor 1 januari 1995.

4. Het experiment loopt tot 31 juli 1995. Zowel de Vlaamse Raad als de Vlaamse regering heeft beslist dat er dan een voorstel van decreet moet zijn inzake beschermde werkgelegenheid. De evaluatie/stuurgroep is al drie maal samen geweest en zal tegen die tijd een voorstel hebben uitgewerkt. Als er problemen zouden optreden, dan is er in de overeenkomst bepaald dat deze projecten verder kunnen werken in het kader van het stelsel van de gesubsidieerde contractuelen.

3. Repliek en antwoord van de minister

De vraagsteller meent dat het ontwerp van decreet onmogelijk nog voor 31 juli in de Vlaamse Raad kan worden goedgekeurd. Een ander lid is het daar niet mee eens. De nieuwe Vlaamse Raad zal waarschijnlijk geïnstalleerd worden op 13 juni. De nieuwe regering kan veertien dagen nadien al samengesteld zijn. De commissie kan dus in de loop van juli bijeenkomen.

De minister wil de werkgroep vragen met die timing rekening te houden.

De vraagsteller denkt toch dat het nipt zal zijn om tegen 31 juli een ontwerp van decreet te hebben. In ieder geval is in een overgangsfase voorzien voor het geval die datum niet gehaald wordt, antwoordt de minister.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Welzijn en Gezondheid

Vergadering van dinsdag 9 maart 1995

Vaste verslaggever : mevrouw L. Maximus, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer J. Vandeurzen tot de heer L. Peeters, Vlaams minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de verdeling van de middelen voor kankerpreventie

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Er bestaat in Limburg heel wat ongenoegen over de wijze waarop de middelen, die beschikbaar zijn voor de kankerpreventie, onder de verschillende initiatiefnemers verdeeld worden.

Graag had ik de volgende inlichtingen gekregen :

1. Hoe is de Vlaamse Adviescommissie voor Kankerpreventie (VACK) samengesteld ? Op basis van welke deskundigheid zijn de nieuwe leden aangezocht ? Wie van de leden is afkomstig uit Limburg of vertegenwoordigt specifieke Limburgse instituten, of werd, wegens de deskundigheid aldaar opgebouwd, opgenomen in de adviescommissie als effectief lid ?
2. Op welke wijze werd het budget van 98 miljoen voor het jaar 1995 verdeeld onder de diverse initiatieven ?
3. Hoe is het te verklaren dat bij de verdeling van de 98 miljoen voor het jaar 1995 in geen middelen werd voorzien voor het wetenschappelijk programma van Limburg dat een registratieproject is ? Blijkbaar werd toch voor andere projecten in verband met kankerregistratie een oplossing gevonden. Om welke reden werd de erkenning en de financiering van het Limburgs Preventiecentrum, dat toch analoog is met andere gelijksoortige centra, niet geregeld ?
4. Werd elk van de centra of projecten die voor 1995 in aanmerking genomen werden voor subsidiëring, formeel geëvalueerd en dit met betrekking tot de reeds geleverde prestaties en resultaten ?
5. Worden sommige centra automatisch gesubsidieerd zonder dat zij nieuwe projecten moeten indienen ? Is dit de normale gang van zaken ?
6. Is het correct dat het registratieproject dat vanuit de provincie Limburg tot driemaal toe werd ingediend, zelfs niet in overweging genomen werd door de Vlaamse Adviescommissie voor Kankerpreventie ?
7. Is het ten slotte mogelijk om aan te geven op welke wijze de beschikbare middelen verdeeld werden over initiatieven die gesitueerd zijn in de verschillende Vlaamse provincies ?

2. Opmerking van een ander lid

Een lid heeft al vaker haar twijfels geuit over de kankerregistratie in dit land. Jaren terug beschikte ons land nochtans over een goed instrumentarium dat model stond in heel de wereld. Toen er problemen ontstonden in verband met de privacy, wilden de ziekenfondsen er niet meer aan meewerken. Intussen is dat geschil reeds lang bijgelegd.

Er wordt al lang gepleit om één complete registratie uit te bouwen via de facturatie bij de ziekenfondsen, die ondertussen volledig geïnformatiseerd werd. De registratie van de ambulante verzorging is daarbij een probleem, maar niet onoplosbaar.

Ondertussen zijn heel wat goedbedoelde registratie-experimenten gestart die de kankerregistratie echter nog steeds niet compleet maken. Nochtans is een goede kankerregistratie onontbeerlijk om de behandeling bij te sturen en om, in het licht van de preventie, zwarte plekken op te sporen. Met al die experimenten wijkt men af van het uiteindelijke doel.

Er werd vroeger al in de commissie gevraagd om een deel van de federale middelen waarover Volksgezondheid beschikt, over te hevelen naar de gemeenschappen. Dat is maar zinvol als over het hele grondgebied op dezelfde wijze wordt geregistreerd. De coördinatie tussen de gemeenschappen zou dus verbeterd moeten worden. De voorganger van de minister, mevrouw L. Detiège, had begrip voor die vraag. Zij deelde de commissie mee dat het probleem op de interministeriële conferentie aan bod zou komen. Het lid vraagt hoever het overleg tussen federale overheid en gemeenschappen staat.

3. *Antwoord van de heer L. Peeters, Vlaams minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden*

De uitgebreide vraag van de heer Vandeurzen laat de minister toe om de beleidslijnen inzake kankerpreventie, zoals geïnitieerd door zijn voorgangster, mevrouw Leona Detiège, nog eens kort in het daglicht te stellen. Deze beleidslijnen zijn in extenso beschreven in haar beleidsbrief "Kankerpreventie in Vlaanderen, 1994". Deze brief werd grondig besproken in de Vlaamse Raad en ten slotte ook goedgekeurd door diezelfde raad.

1. De VACK-samenstelling is geregeld door het besluit van de Vlaamse Executieve van 30 maart 1983 en werd in september 1988 enigszins gewijzigd.

De samenstelling is als volgt :

1. een voorzitter : prof. dr. L. Denis;
2. een ondervoorzitter : prof. dr. A. Van Assche (KUL);
3. een leidend ambtenaar van de administratie : dr. J. Schrijvers, directeur-generaal;
4. een vertegenwoordiger van de Vlaamse regering : dr. I. Van der Meeren, mijn adjunct-kabinetschef
5. een afgevaardigde van de Wetenschappelijke Vereniging door Vlaamse Huisartsen : dr. T. Swinnen;
6. een hoogleraar huisartsgeneeskunde : prof. dr. W. Betz (VUB);
7. een expert in de cancerogenese : prof. dr. N. Van Larebeke (RUG);
8. vertegenwoordigers van de erkende kankercentra :
 - KUL : dr. A. Van Steen, radioloog;
 - VUB : dr. R. Sacré, **oncologisch** chirurg;
 - UG : dr. V. De Groof, epidemioloog;
 - UA : prof. dr. J. Weyler, epidemioloog;
 - W.Vl. : dr. D. Burie, oncoloog.

Om de commissie uit te breiden met andere representatieve deskundigen, zonder te moeten overgaan tot een besluitwijziging, zijn de volgende personen aangezocht om als waarnemend lid te zetelen in de VACK :

- prof. J. Janssens, oncoloog, Limburgse Integrale Kankerstichting;
- de heer L. Joossens, socioloog, namens het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie;
- dr. T. Putseys, huisarts, namens de Unie der Huisartsenkringen;
- mevrouw A.M. Peeters, namens de Vlaamse Kankerliga.

De erkenning van de kankercentra is geregeld bij besluit van de Vlaamse Executieve, eveneens van 30 maart 1983. Het betreft de centra KUL, UG, VUB, UA, West-Vlaanderen en Kapellen. Het laatste centrum is nu opgesplitst over het centrum KUL en UA.

De erkenning van een nieuw centrum, vergt weer een besluitwijziging. De minister gaat daar straks verder op in.

2. Op de vergadering van 14 februari 1995 heeft de VACK een gunstig advies uitgebracht over de volgende budgettaire krijtlijnen :

- subsidies aan de erkende centra : KUL : 13 miljoen, UG : 11 miljoen, UA : 11 miljoen, W.Vl. : 6 miljoen, VUB : 11 miljoen;
- subsidies voor de baarmoederhalskankeropsporing, provinciaal georganiseerd : 18 miljoen;
- subsidie voor de Vlaamse Kankerliga : 13 miljoen (het betreft hier een opdracht om de gezondheidsvoorlichting rond kankerpreventie op provinciale basis te organiseren);
- subsidie aan de Wetenschappelijke Vereniging van Vlaamse Huisartsen : 6 miljoen;

– subsidies aan proefprojecten : opsporing van prostaataandoeningen : 6 miljoen; sociologische studie rond kennis over kanker en kankerpreventietechnieken : 3 miljoen.

Op te merken is dat hier enkel de budgettaire klijlijnen zijn vastgelegd. Op een volgende vergadering volgt een meer inhoudelijke bespreking met eventuele bijstellingen.

3. De verklaring waarom het kankerregistratieprogramma, ingediend door de Limburgse Integrale Kankerstichting, niet is opgenomen in de 98 miljoen VACK-subsidies, is uiterst eenvoudig. De voorgangster van de minister heeft in de begrotingsbesprekingen 1995 een nieuw initiatief voorgesteld. Er is 15 miljoen uitgetrokken voor de kankerregistratie. Dit budget is niet ondergebracht in het VACK-krediet maar op de basisallocatie 12.27 van het programma 42.2, namelijk "gezondheidsindicatoren". De VACK-commissie moet hier geen advies over uit brengen.

De geïnteresseerde partijen om aan het initiatief "Vlaamse kankerregistratie" mee te werken zijn :

– de Limburgse Integrale Kankerstichting (LIKAS);

– de Integrale Kankerstichting Antwerpen (IKSA);

-het Nationaal Kankerregister (NKR);

– de mutualiteiten.

De minister heeft aan een expertengroep, onder leiding van dr. Greet Haelterman, gevraagd om met deze geïnteresseerde partijen een zeer concreet model uit te werken. Eerstdaags formuleren zij hierover een advies.

Volgens de minister zijn er twee krachtlijnen : 1. de verschillende registratie-initiatieven moeten elkaar aanvullen, en op termijn compatibel worden; 2. samenwerking met het Nationaal Kankerregister is essentieel.

De voorstellen van LIKAS worden hierin opgenomen, en de minister heeft nu reeds het besluit genomen LIKAS zeker te betrekken bij het programma, en hun initiatief te financieren.

4. De projecten binnen de VACK worden permanent geëvalueerd en dit op drie manieren :

1. Op formele wijze door de algemene vergadering van de VACK wanneer om het budgetadvies wordt gevraagd.

2. Op permanente manier door de stuurgroepen.

Enkele daarvan zijn :

-**De permanente stuurgroep "baarmoederhalskankeropsporing"**. De diverse provinciale initiatieven, en samenwerking met het IHE, worden hier geëvalueerd en bijgestuurd.

De voorzitters ervan zijn prof. dr. A. Van Assche (KUL) en dr. J. Schrijvers, directeur-generaal van de Administratie Gezondheidszorg.

– **De permanente werkgroep "borstkankeropsporing"** onder leiding van prof. dr. J. Weyler. Het is uiterst verheugend vast te stellen dat de verschillende centra, veel meer dan in het verleden, zeer constructief samenwerken aan een "multi-centerstudie". De voorgangster van de minister heeft een aantal vragen gesteld waarop deze stuurgroep moet antwoorden.

De belangrijkste resumerende vraag is : 'Is een collectief georganiseerde borstkankeropsporing in Vlaanderen mogelijk ?'

De minister verwacht hier eind 1996 een antwoord op.

– Binnen de VACK zijn werkgroepen opgericht rond specifieke topics zoals voeding en kanker, milieu en kanker, rookgedrag en kanker.

3. Jaarlijks wordt een studiedag georganiseerd om de voornaamste resultaten voor te stellen. Vorig jaar heeft deze VACK-dag plaatsgevonden op 10 december. Er was een ruim publiek. Dit houdt een evaluatiemoment in, maar bovenal worden de onderzoeksgegevens naar een ruimer kader van veldwerkers en onderzoekers doorgespeeld.

4. Formeel dient elk centrum en project een jaarverslag in te dienen.

5. Sommige centra werken met een meerjarenplanning. De VACK-regelgeving voorziet echter in een jaarlijkse subsidiëring. De bovengenoemde evaluatiemomenten zorgen ervoor dat het kabinet constant op de hoogte is van de resultaten en vorderingen. Wanneer één of ander project minder goed loopt zal onmiddellijk ingegrepen worden.

6. De minister heeft het registratieproject van Limburg wel degelijk bestudeerd. Zoals de minister eerder schetste valt dit initiatief niet binnen het VACK-gebeuren. Financiering is ingeschreven op de basisallocatie 12.27 van het programma 42.2.

7. Wat de verdeling van de middelen over de provincies betreft, is er naast de subsidies aan de erkende centra, de volgende opdeling :

- baarmoederhalskankeropsporing : 3 miljoen per provincie;
- gezondheidspromotie via de VKL : 2 miljoen per provincie;
- kankerregistratie : deze bedragen zijn nog niet vastgelegd.

Voor LIKAS is in 4,5 miljoen voorzien.

Voor IKSA is in een analoge som voorzien.

Voor Limburg komt men op deze manier aan een subsidiëring voor kankerpreventie van om en bij de 9,5 miljoen.

Algemeen kan de minister besluiten dat met de ± 115 miljoen, beschikbaar voor kankerpreventie, een actief en creatief beleid wordt gevoerd.

Hij hoedt zich ervoor deze sector te overstructuren. Daarom wil hij niet nog eens een formeel “kankerpreventiecentrum” erkennen. Daarvoor is trouwens een besluitswijziging nodig. De minister wacht af wat de resultaten zullen zijn op middellange termijn. Zo wil hij eerst een antwoord op de vraag of Vlaanderen in een later stadium de medisch georiënteerde kankerscreening op zich kan nemen. Er is trouwens een accentverschuiving waar te nemen. Meer en meer gaat de VACK zijn aandacht richten op de primaire preventie.

Toch heeft het beleid van de minister aandacht voor alle belangrijke actoren op het veld, ook in Limburg.

Wat de vraag van het ander lid betreft, deelt de minister mee dat het probleem van de kankerregistratie twee weken geleden ter sprake gekomen is op de Interministeriële Conferentie voor Volksgezondheid. Gisteren had een eerste vergadering plaats van de interkabinettenwerkgroep. Federaal minister De Galan erkent het probleem. Zodra de interkabinettenwerkgroep tot resultaat komt, kan een akkoord tot stand komen tussen de betrokken ministers. De minister zal de commissie op de hoogte houden.

4. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Neemt de minister nog in deze zittingsperiode een beslissing over de 15 miljoen voor kankerregistratie ?

De minister antwoordt bevestigend.